מועצת יש"ע החליטה: הקלות בפתיחה באש וקיום סיורים חמושים בדרכים

צה"ל רואה בחומרה ההחלטות ■ פעולה ראשונה על פי "ההוראות החדשות" היתה כנראה הירי על רוגמי אוטובוס ליד ג'לזון ■ 2 ילדים בני 12 מא־טור נפצעו מיריות תושב גדרה

ערן טאוס, עתי"ם

מליאת מועצת יש"ע החליטה בישיבת לילה ארוכה שהסתיימה בבוקר יום שישי כי יש להתייחס להשלכת אבנים כאל נשק המסוגל להרוג ולנקוט צעדים בהתאם. ההחלטה האופרטיבית הנובעת מהגדרה זו: סיורים חמושים של מתנחלים — בדרכים.

במקביל הוחלט בישיבת המליאה להקים קרן לסיוע משפטי לתושבי יש"ע, שהסתבכו או יסתבכו בפלילים בשל ההחלטה. הקרן תקבע קריטריונים למתן סיוע משפטי כזה.

אלוף פיקוד המרכז ,עמרם מצנע, הזהיר את התושבים היהודים ביש"ע מפני שימוש בנשק במקרים שאין נשקפת סכנת חיים. עוד נודע כי החלטת מועצת יש"ע נבעה מלחץ מתמשך מצד התושבים לצאת בהחלטה בעלת אופי הצהרתי מן הסוג הזה.

מקורות בטחוניים קשרו להחלטה זאת את האירוע בו ירה ביום שישי תושב יהודי לעבר רוגמי אוטובוס אגד שנסע משילה לירושלים.

במערכת הבטחון מתייחסים להחלטת מועצת יש"ע בחומרה רבה ומזהירים מפני ירי חפוז מכלי שנשקפת ליורה סכנת חיים.

משטרת ירושלים שחררה אתמול בערבות את החשוד בפציעתם של ילדים בני 12 תושבי הכפר א־טור שבקרבת ירושלים ביריות אקדח. ביום שישי הובאו לבית החולים אל מקאסד שעל הר הזיתים שני ילדים בני 12 תושבי א־טור. אחד מהם פצוע בבטנו והשני ברגלו. מבטנו של הראשון הוצא בניתוח מסובך כדור אקדח שנלקח לבדיקה במעבדה לזיהוי פלילי.

במשטרה התקבלה אמנם תלונתו של יהודי תושב גדרה כי נתקל במחסום אבנים בכפר, וכי כאשר ירד ממכוניתו לפנותו ירו לעברו ילדים אבנים ושמשת הרכב נופצה. האיש לא דיווח על ירי מאקדחו. צוות מהמחלק לפשעים חמורים במשטרה, עצר את האיש תושב גדרה בן 46, ולאחר שגבה ממנו עדות והחרים את אקדחו כדי להשוותו עם הקליע שהוצא מבטנו של הילד, שחרר את החשוד בערבות.

החשוד טען כי ירה 2 יריות באוויר בלבד.

אוטובוס הותקף ליד ג'ילאזון

אוטובוס אגד שנסע בקו 178 הותקף ביום ו' בבוקר, בעת שעבר ליד מחנה הפליטים ג'ילאזון. האוטובוס, שיצא מן הישוב שילה, ניזוק.

על פי "הוראות" חדשות שנתקבלו בישיבת מועצת מליאת יש"ע ביום ה' בלילה, פתח אחד מנוסעי האוטובוס באש לעבר מיידי האבנים. עד־כה לא ידוע על נפגעים.

צעיר הצית עצמו מול ביתה של נערה שנפרדה ממנו; הועבר במצב קשה לביה"ח

זהבה מוזס *

איציק ששון, בן 20 מפתח תיקוה, הצית עצמו ביום ו', לפנות בוקר, מול ביתה של חברתו לשעבר, בראשל"צ, כמחאה על פרידתם.

הבחור המאוכזב נקט צעד נוראי זה בשל ידיעתו עד כמה רגישה המשפחה לכל מעשה התאבדות לאחר שדודה של הנערה, הקבלן גינדי המנוח, הצית עצמו לפני שנתיים על גג ביתו, לאחר מפולת בעסקיו, * שלא איפשרה לו לעמוד בהתחייבויותיו.

בשעות הבוקר המוקדמות של יום ו', נחרדו דיירי הרחוב גרינבנה, למשמע צעקות איומים, וראו את הצעיר עולה באש.

למקום הוזעקו מיד כוחות משטרה ואמבולנס שבתום טיפול במקום, העביר את הצעיר לביה"ח במצב קשה, כשהוא סובל משישים אחוז כוויות דרגה ג', בגופו.

אבי הנערה, עזרא גינדי, אחיו של הקבלן אברהם גינדי * יצא המום מביתו ולמשמע צעקותיו של אחיו של הצעיר שניסה להתאבד: "אני אהרוג את כל משפחת גינדי. קודם זה קרה לאחיך ועכשיו אתם עושים את זה לאחי".

הצעיר ניסה כבר להתאבד בעבר.

צעיר בן 17.5 מערד נפצע קשה לאחר שהשתתף ב"רולטה רוסית"

איילת מזור

משחק רולטה רוסית שבו שיחקו אתמול בשעות אחר הצהרים שבעה צעירים בערד הסתיים באורח טראגי, כשאחד ממשתתפי המשחק יאיר ויצמן בן 17.5 נפצע בצורה אנושה ויש חשש לחייו.

אתמול בערב נפגשו 7 הצעירים בביתו של יאיר ויצמן בשכונת נעורים בערד. על פי תיחקור ראשוני של הצעירים במשטרה עולה, כי ויצמן הוציא מחדר השינה של הוריו את אקדחו הפרטי של אביו מסוג ווילד בקוטר 0. 18 מ"מ והציע לנערים לשחק ברולטה רוסית. חלק מהנערים הסכים לשחק במשחק וחלקם סירבו.

במסגרת המשחק נטען האקדח בכדור אחד בלבד וכל אחד ממשתתפי משחק המוות מכוון את קצה האקדח ומצמידו לראשו ולוחץ על ההדק, כשהתוף ובו הכדור הבודד מסתובב ואיש מבין המשתתפים אינו יודע מתי הקליע נמצא בבית הבליעה של האקדח.

בחקירתם בתחנת המשטרה סיפרו הנערים, כי ויצמן הצמיד את האקדח סמוך לאוזנו ואז נשמעה יריה. יאיר וייצמן נפל שותת דם בחדר.

חלק מהצעירים שנכחו בביתו של יאיר ויצמן הם מתנדבים במר"א. במפגש השתתפו גם שתי נערות מבאר־שבע. מפקד מרחב הנגב תת ניצב חיים בן איון אמר אתמול, כי זו הפעם הראשונה שהוא נתקל בתופעה של נערים המשחקים ברולטה רוסית.

שיפור קל במצבה של הפצועה מאלפי מנשה

רונית מורגנשטרן

שיפור קל חל במצבה של מגי רוזנר, תושבת אלפי מנשה אשר נפצעה בראשה בשבוע שעבר מאבן שהושלכה לעבר הרכב בו נסעה.

בעת ביקור שערכה שלשום שרת הבריאות אצל הפצועה, המאושפזת בביה"ח בלינסון, מסר מנהל המחלקה לנוירוכירורגיה, ד"ר יחיאל הייליגמן, כי רוזנר עדיין במצב קשה. היא נמצאת תחת הרדמה על מנת לאפשר התאוששות של רקמת המוח שנותרה בריאה.

ארבלי התעניינה אצל בני משפחתה של מגי רוזנר, לגבי פינוייה הרפואי. היא הדגישה כי בימים מתוחים אלה, יש חשיבות לכוננות עליונה ופריסה נרחבת של מערך הפינוי הרפואי והעזרה הראשונה, אשר לעיתים רבות קובע את סיכויי ההצלה של הנפגעים.

מדיווחים שמגיעים מבתי החולים עולה, כי בעקבות הארועים בשטחים, עלה מספר נפגעי הראש המועברים למחלקות הנוירוכירורגיות בישראל בגלל פגיעות אבנים.

הם מסממים גם סוסים

כתבנו בעמק *

ניסיון להזריק סם־מרץ, לסוס מירוץ, נחשף באחרונה במירוץ הסוסים הארצי שנערך במעיין חרוד.

הרופא הוטרינר של המירוצים, ד"ר שמואל פרידמן, סייר לפני המירוץ בין הסוסים כשלפתע גילה כי רוכב מצרפת, מנסה להזריק לסוסו. החומר שהיה במזרק, נלקח לבדיקה ונתגלה כסם המירצה המקובל בצרפת.

הסוס ורוכבו ניפסלו.

כתבנו מציין, כי בארץ אין מקפידים בבדיקת השתן של הסוסים לפני מירוצים * נוהג שאין בהם הימורים.

לחאד נושם בכוחות עצמו; מצבו עדיין מוגדר קשה

יואב אביב

מפקד צבא דרום לבנון גנרל אנטואן לאחד המאושפז בביה"ח רמב"ם בחיפה ממשיך להיות שרוי בתרדמה. בביה"ח אומרים כי מצבו ממשיך להיות קשה אך יציב.

ביום שישי בצהריים הודיע רדיו בירות כי הגנרל לאחד נפטר בביה"ח רמב"ם.

כתבנו מוסיף כי באחרונה הודיע רדיו בירות מספר פעמים הודעות בלתי מהימנות על מצבו של לחאד, וגורמים בטחוניים מעריכים כי המטרה היא לזרוע מבוכה ופחד בצבא דרום לבנון.

גנרל אנטואן לאחד נותק אתמול ממכשיר ההנשמה והוא נושם בעת בכוחות עצמו

בביה"ח מקווים כי עד אמצע השבוע ימשיך והשתפר מצבו של לאחד והוא יועבר מהמחלקה לטיפול נמרץ בה הוא מאושפז כעת.

כתב אישום ראשון נגד קצין בפרשת חלוקת הפטורים מצה"ל

אבי בניהו

כתב אישום ראשון נגד קצין בפרשת ההשתמטות מצה"ל הוגש בסוף השבוע.

כתב האישום הוגש בבית הדין צבאי במטכ"ל נגד סרן עזרא גבאי.

כתב האישום מכיל 24 סעיפי אישום ונתמך ב־33 עדי תביעה.

הסעיפים העיקריים שבהם הואשם סרן עזרא גבאי הנם: נסיון לפטור משרות בטחון במרמה, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, שימוש במאגר מידע שלא למטרה אשר לשמה נועד, התנהגות שאינה הולמת קצין ועוד.

תחפ הפרקליטות הצבאית הגישה במקביל בקשה לבית־הדין לעצור את סרן עזרא גבאי עד גמר ההליכים והחלטה אמורה להינתן היום בישיבה של בית הדין.

לכתבנו הצבאי נמסר שכתבי אישום נוספים יוגשו נגד קצינים נוספים המעורבים בפרשה וכי החקירה של המשטרה הצבאית והאזרחית עדיין נמשכת.

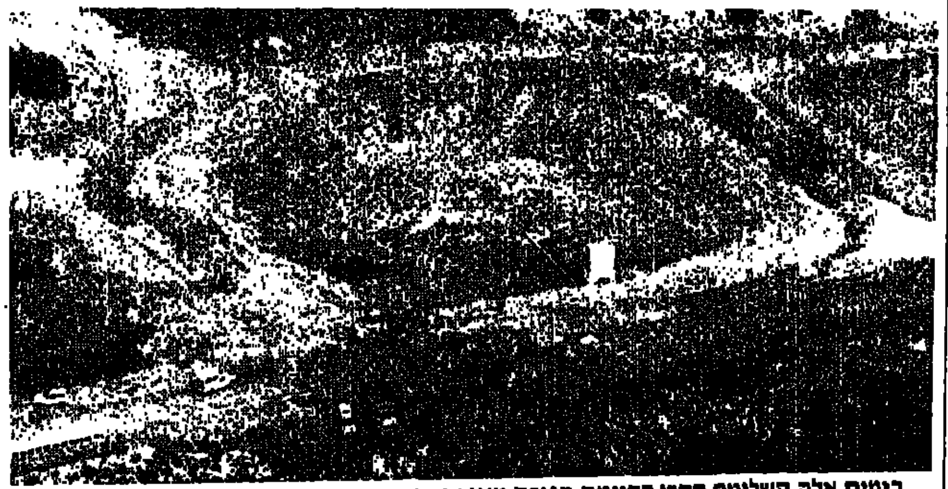

בימים אלה השלימה הקרן הקיימת חפירת מאגר מים במורדות הר חרמון בגובה של 1,630 מטר. הפרוייקט משותף לקק"ל ולחברת הר חרמון. מטרת איגום המים היא להאריך את עונת התיירות בחרמון ע"י תוספת מלאכותית של שלג בסיום העונה.
במקום מצויה מכונה המקררת מים והופכת אותם לפתיתי שלג. (בתצלום: האגם המלאכותי)

היום, ניסיון לישב הסכסוך באמקור

אבשלום קווה

ניסיון לסיים את הסכסוך במפעל אמקור־מקררים בתל־אביב ,יעשה היום בתיווך מועצת פועלי תל־אביב. חמש מאות העובדים נוקטים עיצומים מיום חמישי האחרון בטענה כי ההנהלה מסרבת לחדש את הסכם העבודה ,אשר תוקפו פג באפריל 88.

מחזיק תיק האיגוד המקצועי במועצת פועלי תל־אביב. מרדכי נויבירץ יכנס היום נציגים מטעם ההנהלה ,הקובעת כי אין היא מתנגדת לחדש את ההסכם ,אולם היא מתנגדת לשורת התביעות שהציגו העובדים וכן את נציגי הוועד. מועצת פועלי תל־אביב מתנגדת לעיצומים.

עובדי המוסך המרכזי של פיאט. כמאתיים איש, נוקטים אף הם עיצומים בגלל קיצוץ בתמורה עבור שעות עבודה נוספות, ממאתיים אחוז עבור כל שעה למאה עשרים וחמישה בלבד.

השתלטו על מוצב של יוניפי"ל

יהודה צור

חמישה אנשים חמושים השתלטו אמש על עמדת תצפית של יוניפי"ל באזור טייבה על גבול רצועת הבטחון ושבו ארבעה חיילים מכוח האו"ם. החמישה השתלטו על עמדת התצפית,כמעט ללא מאבק,שבו את השומר ומאוחר יותר גם שלושה חיילים אחרים שהיו בה.

אריה צוקר: עירית ת"א העלתה תעריפי הארנונה בניגוד לחוק

ורד לוי

"העלאת תשלומי ארנונה באופן רטרואקטיבי נוגדת את החוק ולכן תושבי תל־אביב אינם חייבים בתשלום זה שהטילה עליהם העירייה." אמר אריה צוקר (ממפ) חבר מועצת עירית תל־אביב.

צוקר התייחס להוראה שיצאה מטעם העירייה על תוספת לתעריפי הארנונה לבעלי עסקים * של 18 אחוז ולתושבים * של 24 אחוזים, רטרואקטיבית ולארבעת החודשים הנוספים. לדבריו, תוספת לארנונה חייבת באישור שר האוצר, ותשלום רטרואקטיבי מאושר אך ורק בנסיבות מיוחדות. "מה שלהט מבקש לעשות זהו גזל לאור היום, בצורה בלתי חוקית, ואין שום סיבה שתושבים ימלאו את ההוראות האלה" אמר. צוקר אף שוקל לעתור לבג"צ בעניין זה והיום יעלה את הנושא לדיון דחוף בישיבה של מועצת עירית תל־אביב.

דובר עיריה בני כהן, מסר בתשובה: "לא מדובר בתשלום רטרואקטיבי כלל וכלל, התוספת תשולם רק מדצמבר והלאה, על בסיס של חישוב שנתי. אך אם החישוב הזה היה רטרואקטיבי, הרי כל מי ששילם בתחילת השנה עבור כל השנה היה צריך להוסיף עכשיו ועובדה היא שאין אנו דורשים זאת. על פי פקודת העיריות מותר לעיריה להעלות הארנונה, והדבר מעוגן בחוק, וזה בדיוק מה שעשינו."

חמישה חניכים הורחקו מהמוסד החינוכי במזרע בשל שתיית אלכוהול

כתבנו בעמק

5 תלמידי כיתה י"ב של המוסד החינוכי עמקים שבקיבוץ מזרע הורחקו מבית הספר לצמיתות ותלמידים אחרים הושעו זמנית עד לבירור נסיבות השתתפותם במסיבת שיכרות.

לפני מספר שבועות יצאו תלמידי שכבת י"ב של בית הספר האיזורי של הקיבוצים מזרע, שריד, שער העמקים ומרחביה לטיול השנתי שלהם לסיני. ימים מספר לפני היציאה הוזהרו התלמידים שלא לקחת משקאות חריפים. ביום הראשון לטיול כשקיבלו התלמידים ערב חופשי באילת, יצאו רבים מהם לבילוי בפאבים מקומיים. בהמשך הטיול, בסיני, ישבו התלמידים סביב המדורה ושתו משקאות חריפים. בבירור שנעשה למחרת הוחלט להרחיק 10 מהם. התפתח ויכוח בין התלמידים המורים והמדריכים כאשר התבטאויות קשות הוטחו נגד הצוות החינוכי. לאחר מכן החליטו כמחצית מהתלמידים, 30 במספר, לעזוב את הטיול כהזדהות עם חבריהם שהורחקו.

כשחזרו התלמידים לבית הספר נערך בירור מקיף, שבו שותפו גם מזכירי 4 הקיבוצים, מורים ויועצים וכאמור הוחלט לגרש 5 מהתלמידים לצמיתות ואחרים שהושעו הוחזרו מאוחר יותר.

הרכז הפדגוגי של בית הספר, זאב כפרי, אמר בתגובה: במסגרת טיול של כיתות יב לסיני הביאו מספר חניכים בקבוק משקה אלכוהולי למרות שהיה ידוע להם ששתית משקאות כאלה אסורה ולמרות שהוסבר להם כי על שתית משקאות חריפים, במסגרת הטיול תהיה תגובה חריפה ואכן כשנודע למחנכים הדבר הם החליטו להגיב בחומרה. מספר חניכים סרבו להשמע להוראות המחנכים ולקבל מרותם ולקבל על עצמם את כללי ההתנהגות הנדרשים במוסד החינוכי שלנו, בטיול, ובמיוחד בשטח מצרים. על כן, הוחלט להרחיק 5 חניכים מהמוסד ולהתאים להם מסגרות לימוד אחרות. איננו נוהגים להתעלם מתופעות חריגות ואכן זהו מקרה קיצוני וחריג ואנו מטפלים בו בכלים החינוכיים שלנו,דברי כפרי

לציונות—לסוציאליזם—לאחות עמים
יום ב', ח' בכסלו תשמ"ט, 14 בנובמבר 1988 / שנה מ"ו מס' 13799 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

ניתוח השתלת לב החל אמש ב"הדסה" בי"ם

עתי"ם

בבית־החולים "הדסה" עין כרם עומדת ככל הנראה להתבצע הלילה השתלת לב. זהו ניתוח ההשתלה השלישי במשך 14 החודשים האחרונים.

דוד ביסמוט, בן 41, מאריאל, הוזעק להשתלת לב בביה"ח הדסה עין כרם. ביסמוט, עובד התעשיה האווירית, נשוי ואב לילדים, הורד לפני כ־3 חודשים משולחן הניתוחים לאחר שהלב של התורם לא התאים לו.

חכמי ש"ס והאגודה פסקו: ליכוד

הרצוג עומד להטיל הבוקר על שמיר להרכיב הממשלה

המהפך חל אמש כאשר ראש־הממשלה עלה לרגל לביתו של הרב יוסף כדי להתחייב "בהן צדק" למלא כל תביעות ש"ס ● וזה מה שיקבלו: פרץ - סגן רה"מ ושר־הפנים; דרעי — שר־השיכון; כן תזכה ש"ס בסגן שר במשרד החינוך ● האגודה תקבל שני שרים – עבודה ורווחה וקליטה וכן סגן שר־האוצר ● חוק ההמרה יאושר בתוך 6 שבועות ● פרס: עשינו מה שיכולנו ● ברעם: אין סיכוי לממשלה רחבה

בצלאל עמיקם, דורית גפן

נשיא המדינה חיים הרצוג עומד להטיל הבוקר את תפקיד הרכבת הממשלה החדשה על ראש־הממשלה היוצא יצחק שמיר. הדרך לשמיר נסללה אמש כאשר במשכן הנשיא התייצבו אלה לאחר אלה משלחות החי"כים של ש"ס ושל אגודת־ישראל ובישרו להרצוג, כי הפור נפל בקרב מועצות גדולי וחכמי התורה שלהם לזכותו של שמיר.

הכרעת מועצת חכמי התורה של ש"ס בניצוחו של הרב עובדיה יוסף הרצה למעשה את דמותה של הממשלה הבאה. לליכוד, למפלגות הימין יחד עם קולות ש"ס ואגודת ישראל — 63 תומכים, ואילו פרס נשאר עם 55 מנדטים. 2 הח"כים של "דגל התורה" הכריזו באוזני הנשיא כי הם "בעמדת המתנה" עד אשר תתבהר התמונה ויגובשו קווי היסוד של הממשלה הבאה ולכן ימנעו מהמלצה על שמיר.

פרץ: סגן רה"מ ושר הפנים

בהסכמים שנחתמו אמש בין הליכוד לבין המפלגות החרדיות הובטחו לרב פרץ מש"ס כהונת סגן ראש־ממשלה ותיק הפנים. מנכ"ל משרד הפנים היוצא, אריה דרעי, יהיה שר־השיכון. כמו־כן, תזכה ש"ס לסגן שר נוסף במשרד החינוך. אנשי אגודת ישראל שהגיעו להסכם דומה, גילו כי אם תחליט מועצת גדולי התורה בחיוב יהיו להם שני שרים: עבודה ורווחה, חקלאות או הקליטה. מכל מקום הם יצאו מפגישה לילית עם ראש הממשלה שמיר כשבכיסם (סוף בעמוד 2)

גורמים בליכוד: פרישת לוי מצוות המו"מ — טעות פוליטית חמורה

דורית גפן

השר דוד לוי עשה טעות פוליטית חמורה — העריכו אמש גורמים בכירים בליכוד את פרישתו המחאתית של השר לוי מצוות המו"מ הקואליציוני של הליכוד.

לוי הודיע אתמול, כי אינו רואה צורך להמשיך יותר בצוות המשא־ומתן של הליכוד, לאחר שראש הממשלה פעל לדבריו באפיקים עקיפים וסותרים, שלא לצורך.

אתמול נעדר לוי מהפגישה עם משלחת המפד"ל, וגם לא נטל חלק במגעים המכריעים עם ש"ס ואגודת ישראל, בהם עסקו אתמול ראש־הממשלה, שנפגש עם הרב עובדיה יוסף ואריה דרעי, והשר שרון שנפגש עם הרב של חב"ד, שמואל חפר, ומסר בידיו התחייבות חתומה של ראש־הממשלה לתיקון החוק מיהו יהודי.

"לוי הסתבך"

גורמים בכירים בליכוד אמרו אתמול, כי לוי הסתבך כאשר אמר לראשי ש"ס, כי שמיר מנהל מאחורי גבם מו"מ עם המערך, וכי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפיהם וחזר ועשה טעות חמורה עוד יותר כאשר פרש מצוות המשא־ומתן. לדעת אותם חוגים לוי טעה בהערכתו לגבי ההחלטה שתיפול בש"ס ובאגודת ישראל וחשב ככל הנראה, כי אלה לא יתמכו בסופו של דבר בשמיר.

נפגע משרון

גורמים בכירים בליכוד ציינו, כי לוי נפגע ממעורבותו של שרון במשא־ומתן וגם מפעלתנותו של שמיר, אך בעיקר מכך שלא קיבל תשובה ברורה משמיר לגבי תביעתו לתיק החוץ. לוי הודיע בסוף השבוע, כי אם לא יקבל את תיק החוץ לא יוותר על תיק הבינוי והשיכון, שהובטח כזכור לש"ס.

בליכוד גובר עתה המתח והכל מצפים, כי לאחר ששמיר יקבל היום מנשיא המדינה את תפקיד הרכבת הממשלה החדשה הוא יתחיל לקבוע מי יהיו בה השרים מטעם הליכוד ובעיקר מי הם המועמדים לתפקידי שר הבטחון, שר החוץ ושר האוצר.

נפטר הצעיר שנפצע ב"רולטה רוסית" ● עמוד 16
דימונה מושבתת במחאה על הפיטורים ● עמוד 16
גואה המתח בשטחים – נהרג צעיר ● עמוד 3
הופסק המסחר במניות "הסנה" ● עמוד 3
הורי החיילים מגבעתי נפגשו עם הרמטכ"ל ● עמוד 2
נסתיימה הדרמה במוצב יוניפי"ל ● עמוד 5

לדחות את השביתה

על פי החלטת הוועד הארצי של ראשי המועצות המקומיות הערביות עומדת להתקיים מחר שביתה כללית במיגזר הערבי. ההחלטה על השביתה נתקבלה בעקבות הריסת 15 בתים בכפר טייבה, אשר נבנו ללא רשיון, אך גם בגלל ידיעות שהגיעו לוועדה היוזמת של השביתה, כי ביום ג' הקרוב, כלומר מחר, עומדים להרוס מבנים בלתי חוקיים גם בעיר אום־אל־פאחם.

לאחר האירועים הסוערים בטייבה הסתייגו מפורשות ממעשה ההריסה ומהתנהגות המשטרה במקום. בעיית הבנייה הבלתי חוקית במיגזר הערבי מחייבת פתרון יסודי. אך לא בדרך של אכיפת החוק בצורה עיוורת ואכזרית, המתעלמת מן הרקע והסיבות לבנייה הבלתי חוקית.

עם זאת, נראה לנו, כי יוזמי השביתה הכללית ייטיבו לעשות אם יבטלו את שביתת המחאה, שנועדה למחר. בינתיים הוברר, כי הידיעה על כוונת השלטונות להרוס מחר בתים באום־אל־פאחם אינה נכונה, והיא אף הוכחשה על־ידי המשטרה. על כן עיתוי השביתה בוודאי שאינו מוצדק. העיתוי שנבחר מחייב את המארגנים דווקא לשיקול דעת נוסף, וזאת, כדי שהשביתה לא תתפרש כמעשה שאליו אין הם מתכוונים, על פי טענתם. כלומר, כביטוי להזדהות עם המועצה הלאומית הפלשתינית, ועם הכרזתה על הקמת מדינה פלשתינית.

זכותם של ערביי ישראל להאבק למען שיוויון זכויות מלא. אין גם ספק, שהם מלאי מרירות מוצדקת על קיפוחם בתחומים רבים. מצוקת הדיור היא רק אחת הדוגמאות החמורות לקיפוחם.

השביתה היא אמצעי לגיטימי במאבק הזה, אך בימים אלה קיימת סכנה, שהיא עלולה לגלוש למעין אינתיפאדה, אשר עלולה להרוס את דו־הקיום הערבי־יהודי בתוך המדינה.

הגם שמארגני השביתה מבטיחים, כי יעשו הכל למהלך שקט ותקין של השביתה, אין ערובה שיוכלו לשלוט באירועי השביתה. הטענה, שקשה לדחות את השביתה מטעמים ארגוניים אינה סבירה. מן הראוי לעשות את המאמץ אפילו יום לפני מועד השביתה, ולמנוע את הפורענות האפשרית והמסוכנת.

פירושו של דבר — דורית גפן

"המפתחות בפנים"...

יצחק שמיר ישן טוב הלילה. הוא הצליח לעבור את משוכת המפלגות החרדיות — וזכה בתמיכת החכמים והגדולים בתורה. הללו מסרו לו אמש את המפתחות לראשות־הממשלה הבאה. שוב הוכח, כי מה שפרס וחבריו מוכנים לתת — הליכוד מוכן יותר. לא הועילו התיקונים בפרק הדת במצע "העבודה" וגם לא הנכונות של פרס ורבין לוותר אפילו על הקו האדום של תיקון החוק מיהו יהודי. ולהביא את העניין למרכז המפלגה. שמיר ושרון הקדימו אותם גם בכך, והפקידו מכתב התחייבות מפורש בידיו של הרב שמואל חפר.

אך אם ישן שמיר טוב הלילה, עדיין צפויים לו נדודי שינה רבים, כאשר יהיה עליו לממש את כל ההתחייבויות הרבות שנתן לשותפיו לקואליציה הצרה. לא פחות מכך יתקשה לתמרן בין היריבויות, ולנתב את האיבות הפנימיות בין המפד"ל לש"ס, או לרצות את השותפים מימין: התחיה, "צומת" וכן גם מולדת. בכך לא הזכרנו את הנעשה בתוך הליכוד פנימה את המירוץ המטורף, אחרי התיקים הבכירים כמו הבטחון, החוץ והאוצר, שעליהם יש כמה וכמה תובעים. וכן גם לגבי התיקים הפחות בולטים. לכן, אפשר להניח, כי הסתיימה עתה רק המערכה הראשונה. ושמיר עשוי עתה, כאשר רשות הממשלה מובטחת לו להיכנס ביתר שאת למהלך של מו"מ עם המערך על הצטרפותו לממשלה רחבה בראשות שמיר.

הממשלה הצרה ששמיר עשוי להקים אינה מבטיחה לו חיים קלים. זוהי ממשלה ללא בלמים ואיזונים. שהרפתקנות בטחונית וקלות הדעת המדינית של חלק גדול מחבריה יהיו מאפייניה הבולטים.

חלוקת קולות הממליצים

דורית גפן

בעד פרס כרה"מ		בעד שמיר כרה"מ	
מערך	39	ליכוד	40
ר"צ	5	ש"ס	6
חד"ש	4	אגו"י	5
מפ"ם	3	מפד"ל	5
שינוי	2	תחיה	3
המתקדמת	1	צומת	2
דראושה	1	מולדת	2
	55		63

דגל התורה (2) נמנעים

המועצה הפלשתינית קיבלה החלטה 242 — תשולב בהצעה להסדר במזה"ת

ארה"ב: מוקדם עדיין להגיב — צריך לבדוק אם הנוסח שיתקבל יכול לשמש בסיס למו"מ ● מצפים שמחר תתפרסם החלטה הצהרתית על הקמת מדינה פלשתינית ● שמיר: דבר בשטח לא ישתנה

אורי הורוביץ, דליה שחורי (ארה"ב), כתבנו המדיני, רויטר, סי"ץ

המועצה הלאומית הפלשתינית החליטה אתמול לקבל את החלטה 242 של מועצת הביטחון, למרות שנתגלעה מחלוקת בנושא.

אתמול הקימה המועצה שתי ועדות, האחת לנושא האינתיפאדה, שבה היתה תמימות־דעים בשאלת הסיוע למתקוממים בשטחים, והאחרת מדינית, שבה נתגלעו חילוקי־הדעות על החלטת מועצת הביטחון 242.

המצדדים והמתנגדים

המצדדים בקבלת ההחלטה היו (סוף בעמ' 4)

היו"ר ערפאת בפותחו את ישיבת המועצה שלשום. (צילום: איי.פי.)

פירושו של דבר — אורי הורביץ

האם ישראל ערוכה למפנה?

אתמול רבו הידיעות על האפשרות, שהמועצה הלאומית הפלשתינית תסמוך את ידה על החלטת מועצת הביטחון 242. אם אכן כך תעשה, תהיה זו הפעם הראשונה שמועצה לאומית פלשתינית מקבלת החלטה, שכל המועצות הלאומיות הפלשתיניות הקודמות סירבו לקבלה בכל תוקף. החלטה כזו עשויה להצביע על שינוי מהותי בדרכו של אש"ף. עדיין קיימת מחלוקת בנידון וארגונו של חבש הוא המתנגד העיקרי, אך נראה שמתרבים הקולות המציאותיים באש"ף, המבינים, שיהיה שאפשר לקטוף את פרי האינתיפאדה רק אם תצביע המועצה על החלטה שתיראה לעולם כמציאותית. מקורות ערביים דיווחו אתמול, שאם יקבל אש"ף את 242 יסכימו האמריקנים להתחיל לדבר עימו. ספק אם בישראל ערוכים למפנה כזה באש"ף. האינתיפאדה נתפסה בעולם כהישג לפלשתינים בעיקר בזכות מה שהצטייר כאי־שימוש בנשק חם וכהתקוממות עממית. קבלת 242 על־ידי הארגון תוסיף נופך לדימוי זה ותציג את ישראל כצד הסרבן. ההפתעות שהופתעו מעצבי המדיניות היו רבות באחרונה, ואם אכן תאמץ המועצה את החלטת מועצת הביטחון 242, תהיה זאת, כנראה, הפתעה נוספת.

הרצוג עומד להטיל הבוקר

(סוף מעמוד ראשון)

הבטחון מפורשות לסגנות שרים במשרדים בכירים כולל האוצר. ש"ס קיבלה גם הבטחה מפורשת שחוק ההמרה יאושר על ידי הכנסת תוך פרק זמן של 6 שבועות. אנשי אגודת ישראל יצאו מרוצים בהבטחה שניתנה להם בכתב מיצחק שמיר לפיו חוק „מיהו יהודי" יעבור בכנסת בשש השבועות הראשונים של כהונתו.

שמיר עלה לרגל לרב יוסף

דקות אחדות בטרם התכנסה מועצת חכמי התורה של ש"ס התייצב רה"מ שמיר במעונו של הרב עובדיה יוסף מנהיגה הרוחני של התנועה. שמיר בא כדי להתחייב בהן צדק למלא את תביעותיה של ש"ס, כולל חוק ההמרה. בדיוק במועצת החכמים לא כולם היו תמימי דעים עם ההכרעה המצדדת בשמיר. בשיחה עם הרב אריה דרעי הוא סיפר כי הרב פנחסי והוא עצמו תמכו במערך, אולם את הכף הכריע הרב עובדיה יוסף. היתה זו ישיבה ארוכה וקשה, סיפר דרעי, בסיומה הוחלט להמליץ על יצחק שמיר כראש הממשלה. אין שמחה כהתרת הספקות. כולנו קיבלנו את ההחלטה כאיש אחד. הדלת איננה סגורה בפני הצטרפות של המערך.

„דגל התורה" תוכל להצטרף

הרב פרץ אמר, כי היתנה עם שמיר שסיעת „דגל התורה" תוכל להצטרף כל אימת שתחפוץ בכך לממשלה. „דרשנו מרכיב הממשלה שיתן להם את מלוא היחס שכן זו זכותם" פרץ הזכיר כי לש"ס אין שום כוונה לחרדיזציה של המדינה ולכפיית אורחות חיים מנוגדות למצפונו של כל אדם ואדם. הוא ניסה להרגיע באומרו כי חוק ההמרה מתייחס למעשה למקרים ספורים בשנה של גרים מארה"ב אשר ייאלצו לקבל אישור מהמוסדות התורניים בארץ.

צירוף המערך

האם אתה תומך בצירוף המערך לממשלה? שאל הנשיא חיים הרצוג את השר יצחק פרץ שעה שאנשי ש"ס נועדו עימו. פרץ השיב: רצוי ממשלה רחבה ומאורגנת שתפתור בעיות חשובות בעיקר בתחום הכלכלה. מעשה מרכבה זה עשוי להימשך זמן רב ובעינינו עדיף שתוקם ממשלה בהקדם ולו גם צרה.

מחיקת כתם הרפורמים

משלחת אגודת ישראל שבאה ללשכת הנשיא לבשר לו על החלטת מועצת גדולי־התורה בעד הליכוד נועדה דקות אחדות קודם לכן עם ראש הממשלה כדי לקבל ממנו התחייבות מפורשת להעברת חוק מיהו יהודי בכנסת. מנחם פורוש מסר בבית־הנשיא, כי בידיו מכתב ובו ההבהרות של שמיר. „הכתם הזה של סילוף משמעות הגיור חייב לרדת מסדר היום. הרפורמים לא רק שלא מכירים בהלכה אלא גם בחוקת הכנסת," פורוש הטעים, כי מפלגתו זכתה לניצחון גדול ויוצאת למרחב אולם את המשמעות המעשית — מינוי שרים — נדע רק בימים הקרובים.

„עשינו מה שיכולנו"

עשינו מה שיכולנו ואלה התוצאות, הנשיא יטיל על שמיר את הרכבת הממשלה ונראה — אמר אמש השר שמעון פרס לאחר שנודע לו, כי גם ש"ס וגם אגו"י, החליטו להמליץ לנשיא המדינה להטיל על יצחק שמיר את הרכבת הממשלה הבאה. בהתייחסו לאפשרות של הקמת ממשלה רחבה על ידי שמיר אמר פרס כי אינו חושב שיש לכך סיכויים רבים. הוא הזכיר את דבריו של שמיר שהתבטא נגד ממשלת אחדות. פרס ציין, כי צריך לקרוא את המפה נכון לגבי סיכויים של המשך המשא ומתן עם המפלגות הדתיות והוסיף, כי לא נהיה ברוגז עם אף אחד.

ממשלה צרה

מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם אמר אמש, כי הוא מצטער שלא טעה בהערכתו המוקדמת, כי אין סיכויים למשא־ומתן עם המפלגות הדתיות. לא תהיה תפארתנו בדרך הזו — הוסיף הוא וציין, כי לא האמין, כי הם יתמכו בפרס מאחר שהוא מכיר את הנפשות הפועלות אשר יש להן חולשה גדולה לפן „הלאומי" והפטריוטי. הוא לא הסכים להנבא לגבי אפשרות של הקמת ממשלה רחבה. יחד עם זאת אמר כי אם שמיר יפנה למערך הרי התנאי יהיה שהמערך יכנס לממשלה כזו כשותף שווה לליכוד, הוא עצמו, אמר נגד הליכה עם הליכוד.

קצין בכיר: עלייה תלולה בניסיונות החדירה בצפון

יהודה צור

גם בשנים הסוערות ביותר בגבול הצפון לא היתה כמות כזאת של נסיונות חדירה של חוליות מחבלים כפי שקורה בשלושת השנים האחרונות, מסר אמש קצין בכיר בפיקוד צפון. לדבריו בהשוואה סטטיסטית מתברר שבשלוש השנים האחרונות היו נסיונות חדירה של 46 חוליות, שניסו לחדור לשטח ישראל ואילו בשנה האחרונה בלבד היו 24 ניסיונות כאלה. הקצין הבכיר הדגיש שרק בחודשיים האחרונים נהרגו עשרה מחבלים, שישה נפצעו ועשרים אחרים נתפסו בנסיונם לחדור לשטח ישראל.

לדבריו זהו דבר חמור ביותר שבזמן שמנהיגי פת"ח עומדים לדבר מעל בימת האו"ם על שלום תוקפים אנשי הארגון את חיילי האו"ם כפי שאירע ביממה האחרונה לאנשי יוניפיל שהותקפו על ידי חוליית פת"ח. יחד עם זאת ציין הקצין הבכיר שבגבול הצפון יש תחושה של בטחון סביר, אך לא עובר יום בלי אירועים, הן ברצועת הבטחון והן על גבול הצפוני של מדינת ישראל. פעילות המחבלים הזאת מתבטאת בירי קטיושות, מרגמות, ונסיונות חדירה של חוליות מחבלים.

נלכדו שלושה מחבלים שהיו בדרכם לבצע פיגוע בישראל

יהודה צור

כוח צה"ל פצע ולכד אתמול בשעות הבוקר שלושה מחבלים שהיו בדרכם לבצע פיגוע באחד מיישובי הגליל העליון. המקרה אירע כשכוח צה"ל שהיה בסיור שיגרתי בגיזרה המרכזית של רצועת הבטחון הבחין בחוליית מחבלים סמוך לתלוסה, כ־5 ק"מ צפון מערבית למושב מרגליות, שליד קרית שמונה. הכוח פתח באש לעברם ולאחר מרדף קצר נלכדו השלושה המחבלים שהיו פצועים. מחקירתם התברר שהם משתייכים לחזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין של נאיף חוואטמה והם היו בדרכם לבצע פיגוע באחד מיישובי הגליל העליון. ברשותם היו כרוזים המעידים על כך. נמצאו אצלם רובה קלצ'ניקוב, תחמושת, מחסניות, שלושה מטולי לאו, רימוני יד ומגורי חייל.

אושרה הקמתה של ועדת שרים לעניין עונש מוות למחבלים

כתבנו המדיני

הממשלה אישרה אתמול בישיבתה השבועית את הצעתו של שר המשפטים אברהם שריר, למנות ועדת שרים בראשותו של שר הבטחון ובהשתתפות שר המשפטים, שר החוץ והיועץ המשפטי לממשלה, לעניין עונש מוות במקרי רצח אכזרי על רקע חבלני. הוועדה תהיה הדרג המדיני עמו יתייעץ הפרקליט הצבאי הראשי, לעניין העונש במקרי רצח אכזרי על רקע חבלני. ההצעה שגובשה במשרד המשפטים בתיאום עם משרד הבטחון, התקבלה בממשלה ללא התנגדות. בישיבת הממשלה נכחו גם הפרקליט הצבאי הראשי ובכירי משרד המשפטים. יצויין כי בממשלה לא קיימה דיון עקרוני בשאלה האם ובאילו נסיבות יש לבקש הטלת עונש מוות, אלא קבעה את המנגנון להתייעצות בין הדרג המדיני והמשפטי—הצבאי, לגבי אותם מקרים שבהם יש לבתי המשפט הצבאיים סמכות לגזור עונש מוות.

בתום ישיבת הממשלה אמר שר המשפטים אברהם שריר, כי מטרת הוועדה ליעץ לפרקליט הצבאי הראשי כיצד לנהוג באותם המקרים החמורים בהם לדעתו יש מקום לשקול הטלת עונש מוות. שריר אמר כי,הפיגוע באוטובוס ביריחו, בו נרצחו למוות בצורה אכזרית אם ושלושת ילדיה הפעוטים, הוא אחד המקרים שהוועדה תוכל לדון בהם. שריר הוסיף שבעצם הקמתה של הוועדה אין שום שינוי חוק או מצב משפטי, אלא התייחסות לאותם אירועים טרגיים, שבהם יש לבית המשפט הצבאי סמכות להטיל עונש מוות.

אנו מודיעים בצער רב

על פטירתה של

רבקה לבנר

ההלוויה תתקיים היום, יום שני, ה' בכסלו תשמ"ט, 14.11.88, בשעה 15.30, בבית־השיטה

המשפחה
ובית־השיטה

במלאת שנה

למותו של חברנו

אפרים (אפי) טלמון ז"ל

נעלה לבית הקברות
ביום ג' 15.11.88 בשעה 15.00 מבית ההנצחה

המשפחה
וקיבוץ עין־דור

משתתפים בצערם של
תמר, נורית, רחל, המשפחות וקיבוץ בית השיטה
במות חברתנו

רבקה לבנר

קיבוץ עמיר

הורי החיילים הנאשמים בהריגת ערבי: מפקדים בכירים מתכחשים לפקודות שנתנו

נפגשו אתמול עם הרמטכ"ל וטענו כי המשטרה הצבאית מסרבת לחקור טענה שהערבי הומת ממכות שקיבל לאחר מכן במאחז סמוך ● המשפט מתחדש היום

אבי בניהו כתבנו הצבאי

הרמטכ"ל רא"ל דן שומרון קיבל אתמול לשיחה בלשכתו את הוריהם של ארבעת חיילי חטיבת גבעתי הנאשמים בהריגתו במכות של ערבי תו־שב רצועת עזה. כתבנו הצבאי מציין, כי הפגישה היתה ביוז־מתם של ההורים שביקשו להעביר לרמטכ"ל את הרגשתם ואת טענותיהם בפרשה.

הטענה העיקרית שהעלו ההורים היתה שהמשטרה־הצבאית מסרבת לחקור, לדבריהם, טענות ועדויות חדשות המורות על כך שהערבי מת ממכות שקיבל לאחר מכן במאחז צבאי סמוך.

עדויות חדשות

לדברי ההורים ישנם עדויות חדשות ועדים שאינם נחקרים בנושא וכי הפצ"ר אף הוא טוען שאין מקום לחקירה נוספת לחקירה שהתבצעה. הרמטכ"ל השיב לעניין זה, כי יבדוק את הטיעונים שהועלו בפניו.

מתכחשים לפקודות

הורי חיילי גבעתי טוענים עוד, כי מפקדים בכירים שנתנו פקודות לבניהם מתכחשים כעת לפקודות.

אתמול טענו בפני הרמטכ"ל, כי לא ייתכן שמפקדים בכירים יתכחשו לפקודות ויציגו את החיילים כמי שפעלו על דעת עצמם. ההורים העלו גם את נושא מעצר בניהם עד תום ההליכים וכן מצוקות נוספות בתחום זה, אולם לא ביקשו את התערבות הרמטכ"ל בנושא. כיוון שאין בכוחו ובסמכותו לעזור. לכתבנו הצבאי נודע, כי הפגישה ארכה זמן רב וכי הרמטכ"ל בעיקר הקשיב לדוברים.

המשפט מתחדש

מחר יתחדש משפטם של ארבעת חיילי „גבעתי" והתביעה אמורה להציג בו סרט שצילמה, אותו היא מציגה כשיחזור של הארוע בו הוכה למוות תושב עזה. בניגוד למקובל החיילים הנאשמים אינם משתתפים בסרט השיחזור ואת מקומם ממלאים אחרים. התביעה תביא גם שני עדים — קצין מינהל־אזרחי וכן חייל בדרגת סמל הטוענים, כי היו עדי ראייה עת שהערבי הובא למאחז. הללו יטענו, כי הוא לא קיבל מכות קשות באותה שעה. מחר בישיבה נוספת של בית־הדין הצבאי ידונו בקשותיהם של פרקליטי החיילים לשחררם מהמעצר עד תום ההליכים.

פרס לא ויתר על ועידה בי"ל

דורית גבן

שר החוץ שמעון פרס הכחיש אתמול בישיבת שרינו כאילו הבטיח לסיעות ש"ס ואגודת ישראל,כי אם יתמכו בו לראשות הממשלה, הוא מוכן יהיה להסתלק מתביעתו לועידה בינלאומית. הדבר עלה בישיבה בשאילתא של אחד השרים בעקבות ידיעה שפורסמה אתמול בעיתון חדשות.

● מאות פנקסי המחאות נמצאו במזבלה העירונית בחיפה. פנקסי ההמחאות נמצאו בעקבות חקירתו של צעיר, שנעצר כחשוד ברכישת בגדים בהמחאות גנובות ומזוייפות. הצעיר נתפס לאחר שבעל אחת החנויות הבחין, כי הוא רשם באחורי שתי המחאות שמסר לו מספרי בתים שונים בכתובת זהה.

ערפאת הציע מו"מ עם ישראל נוסח איראן – עירק

מנחם ענברי

מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, הציע לישראל לפתוח במשא־ומתן, על פי מתכונת תהליך הפסקת־האש, בין עיראק לאי־ראן. לכתבנו נודע כי זה היה המסר העיקרי של המדינאי האי־טלקי, ג'וליו אנדריאוטי בביקורו בישראל למחרת יום הבחירות. על פי המתכונת הזאת מועצת הבטחון, ומזכיר האו"ם, הם שיטלו יוזמה לקירוב עמדות שני הצדדים, בלי צורך מוקדם לכנס ועידה בין לאומית. אנדריאוטי נועד עם שמיר ופרס, ולא ידוע מה השיבו לו.

ביקורת חצות יוסי וגנר

דור העתיד של הגיטרה

פסטיבל הגיטרה הבינלאומי החמישי יוצא לדרך. אמש בצוותא מול קהל של חובבי גיטרה נערך מופע הפתיחה שהיה על טהרת נגני גיטרה צעירים שמקווים יום אחד לעשות קריירה כגיטריסטים קלאסיים. המופע שנערך כתחרות ארצית לגיטרה, זו הפעם הראשונה בארץ, חולק לשתי קבוצות— האחת של גיטריסטים עד גיל 18 והשנייה של גיטריסטים בוגרים יותר בגילאי 19 עד 27. המתחרים נבחרו לאחר מיון קפדני והם מייצגים חתך נאמן, פחות או יותר, של כשרונות הגיטרה שלנו. התוצאה משתי הקבוצות מעוררת , אם זה יימשך כך נוכל בעתיד לייצא בנוסף על כנרים גם גיטריסטים קלאסיים שיוכלו להתברג בשורה הראשונה של הגיטריסטים בעולם. אגב, אחד מתנאי התחרות היה ביצוע של יצירה ישראלית מקורית ולטעמי עשה בשכל מי שהחליט על כך. בקבוצה הראשונה זכו דור כהן במקום השלישי , שרון בר — הצעירה שבחבורה, רק בת 12 וכבר אוחזת בגיטרה — זכתה במקום שני ופני אלקיים ואייל לבר חילקו ביחד את המקום הראשון. בבוגרים הרשימו גיא מאיר, אפרת מעין ושלמה עוז, אך הזכייה נפלה בחלקו של ירון חסון שקיבל הזמנה לייצג את ישראל בפסטיבל הגיטרה הבינלאומי של ליאז' צרפת. חסון הפתיע בנגינה בוגרת, כשלה עם הרבה בטחון והרשים כשניגן יצירה מקורית שכתב בעצמו. אין ספק שמדובר בכשרון מבטיח שעוד נשמע עליו.

מנצח מדור הענקים

התזמורת הפילהרמונית הישראלית, מנצח: קורט זאנדרלינג, פסנתרן: פיטר פרנקל, סדרה ו', יום א', היכל התרבות. בתוכניתו: בטהובן, הפתיחה "קוריולן"; ברטוק: קונצ'רטו מספר 3 לפסנתר ולתזמורת, בטהובן: סימפוניה מספר 6 "הפסטורלית".

כבר מן האקורד הראשון של "קוריולן" ידעתי לפני מנצח השייך לדור הענקים, למסורת המנצחים היהודים הגדולים כקלמפרר, ברונו וולטר, מרבינסקי ודומיהם. קורט זאנדרלינג אינו מנצח המניף את ידיו סתם באוויר. לתנועות ידיו יש משקל ומשמעות והן יוצרות מתח העובר בתזמורת ובכל מי שקשוב לגישה של עשייה מוסיקלית שאיננו מורגלים בה לעיתים קרובות. הוא יודע את חשיבותם של רגעי הדרמה במוסיקה וכיצד לנצל את ה"פאוזות" האלו כדי ליצור דראמה ומתח.

הפילהרמונית שלנו נשמעה כמו תזמורת ארופית טובה, ואני שכחתי לרגע (ואולי אף בגלל הקור העז ששרר בחוץ) שהנני בתל־אביב. מוח גרמניה המזרחית, ממנה הגיע אלינו המנצח, פתחה את שעריה המוסיקליים לפנינו וראינו כי טוב.

הפסנתרן המצוין פיטר פרנקל הפגין שליטה מוחלטת בפסנתר. ניכר בו שהוא מכיר את הקונצ'רטו השלישי של ברטוק על בוריו, על כל רזיו וצפונותיו וכי הוא חי כל צליל וצליל בו. היותו ממוצא הונגרי עזר לו כוודאי להזדהות עם ברטוק ואף לדעת איך באמת עושים זאת.

זאנדרלינג התגלה כמלווה מצוין. אין הוא מרפה לרגע מן התזמורת, אך לא בשיטת הגננת, אלא הוא מביא את התזמורת לעשות מוסיקה יחד עימו. זה זמן רב שלא שמעתי עשיית מוסיקה ברמה כה רצינית בפילהרמונית.

אלוה לזר־שריף

"על המשמר" עיתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43560—3
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניף ם. ת.ד. ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חדרים 102—121, טל' 234161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' הנבונר 17, טל' 673678. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

לחיה רוטנברג ולמשפחה

משתתפים באבל במות האב

ישראל קרזניצקי

בית שובל

גובר המתח בשטחים – צעיר נהרג וחמישה אחרים נפצעו

כוחות צה"ל הגבירו היערכותם בצורה חסרת תקדים ● נמשך העוצר ברצועה ובמספר כפרים בגדה ● צה"ל מבטיח חידוש הלימודים תמורת שמירת השקט

עירן טאוס, עזרא אבירן, פנחס ענברי

המתח בשטחים בשל דיוני המועצה הלאומית הפלשתינית והכרזת העצמאות הצפויה מחר גבר אתמול ובעקבות זאת הג־בירו כוחות צה"ל את היערכו־תם בצורה חסרת תקדים.

בג'נין נהרג אתמול צעיר ערבי וצעיר אחר נפצע בהיתקלות עם כוחות הביטחון בעת שהיו בפעילות מבצעית. צה"ל בודק את נסיבות התקרית.

מקורות ערביים מסרו, כי הצעיר, עלאר אל חנטורי בן 27, נהרג כאשר היה במכוניתו ויש הגורסים כי נדרש לעצור ונורה. המקורות הוסיפו כי בתקרית נפצעו שני צעירים נוספים, אחד מהם קשה בחזהו.

מקורות צבאיים אישרו גם את פציעתו של צעיר נוסף בשכם שלפי מקורות ערביים נפצע באורח בינוני בהתנגשות עם צה"ל והובל לבית החולים אל איתיחאד בשכם.

בטול כרם נפצע צעיר נוסף. לטענת מקורות ערביים הוא נדרש למחוק סיסמאות וסירב. התפתחה תיגרה במהלכה נורה ונפצע.

מקורות צבאיים מסרו, כי צעיר ערבי, תושב טול כרם, תקף קצין צה"ל וניסה להימלט ממעצר. הוא נורה ונפצע והועבר לבית־החולים.

המקורות הצבאיים מסרו גם על פצוע נוסף תושב רמאללה. מקורות ערביים מסרו על שני פצועים בעיר, אחד מהם מכדור פלסטיק והאחר ממכות שספג מידי חיילי צה"ל, בעת פיזור הפגנה לאחר יציאת צעירים מתפילה בכנסייה בעיר.

צה"ל קיים גם אתמול פעילות יזומה רחבת היקף באזורים נרחבים בגדה המערבית.

כוחות גדולים שסיירו בערים ובכפרים פעלו למחיקת סיסמאות ולהסרת דגלים ומנעו כל נסיון להפרת סדר ביד חזקה. כמו־כן בוצעו מעצרים בהיקף נרחב ברחבי הגדה המערבית. בכפרים חווארה שליד שכם ושוויקה שבקרבת טול כרם ובמחנה הפליטים בלאטה שרר אתמול עוצר.

פצוע קשה ברפיח

תושב רפיח בן 20 פונה אתמול אחר הצהריים במסוק לבית החולים שיבא בתל־השומר כשהוא פצוע קשה מכדור פלסטיק שפגע בראשו בעת פיזור הפגנה בעירו.

תושבים מקומיים מסרו על עוד שני פצועים מכדורי פלסטיק שנורו על ידי חיילים, נער בחאן־יונס וצעיר בעזה, אך לא ידוע היכן אושפזו השניים בשל העוצר.

העוצר הכללי נמשך בכל רצועת עזה.

הבטחה לחדש הלימודים

צה"ל מבטיח לתושבי הגדה המערבית לחדש את שנת הלימודים, אם לא ייענו לקריאות המועצה הלאומית הפלשתינית, וישמרו על הסדר. כך משתמע מפגישה שקיים אתמול ראש המינהל האזרחי ביהודה ושומרון, תת־אלוף שייקה ארז, עם ראשי לשכות החינוך הערביים. נושא הדיון: חידוש שנת הלימודים בבתי־הספר.

לכתבנו נמסר, כי לא נקבע מועד, ורק נאמר כי הגישה חיובית, על־פי הנסיבות. משתתפי הדיון הבינו, כי אם לא תיגרר האוכלוסייה להפגנות, בעקבות הכרזת העצמאות הפלשתינית, תחודש שנת הלימודים.

הביקורות בשטחים הוחמרו לרגל הכינוס באלג'יר. בתמונה: חייל בודק תעודות זהות בכניסה לרמאללה (צילום: אריאל ירוזולימסקי/זו"צ)

פרופ' לס: הרפואה הפרטית — פרזיטית על הציבורית

רונית תמרי

מנכ"ל משרד הבריאות, פרופסור יורם לס, תקף אתמול בחריפות את מערכת הרפואה הפרטית, וכינה אותה "מערכת פרזיטית, הנבנית על חשבון שירותי הרפואה הציבוריים".

לס דיבר בוועדת החקירה הממלכתית הדנה במשבר הרפואה בארץ. הוא אמר כי בתי החולים הפרטיים בוחרים את חוליהם, וכשמצבם של חולים אלה מסתבך אצלם, הם נוהגים להעביר אותם לבתי חולים ציבוריים, בלי לשלם תשלום ריאלי. השיקולים המנחים את הרפואה הפרטית הם ברוב המקרים שיקולים כלכליים ולא רפואיים.

לדוגמה הזכיר פרופסור לס את בית החולים אסותא, שסגר את מחלקת היולדות שלו מתוך שיקולים כלכליים גרידא, בעוד שהחלטה כזו אף בית חולים ציבורי לא היה מעז לבצע. שיקולים כלכליים גם מונעים לעתים מבתי חולים פרטיים להעסיק רופאים בכוננות למקרי חירום.

משרד הבריאות החל לחקור את המצב בבתי החולים הפרטיים. לדברי לס, החקירה תתמקד בעיקר בתמותה בבתי חולים אלה.

"הנקודה היהודית" במאבק צרפת־בריטניה על שוק הנשק

דפנה ורדי (בריטניה)

צרפת מנהלת מערכה נגד בריטניה במטרה לנשל אותה ממעמדה כספקית הנשק מספר אחד של העולם הערבי.

השבועון הלונדוני "סנדיי טלגרף" מוסר בגליונו האחרון, כי מערכה זו החלה לאחר פגישת חירום בראשותו של שר ההגנה הצרפתי, נוכח הירידה במכירות הנשק של הצרפתים והסכנה להמשך קיומה של תעשיית הנשק שלהם.

כחלק ממערכה זו, הצרפתים מפנים את תשומת לבם של לקוחות פוטנציאלים בעולם הערבי לעובדה, ששר המסחר והתעשייה הבריטי, הלורד יאנג, ושר האוצר, נייג'ל לאוסון, הם יהודים. בנוסף הם מעלים פרשה בה היו מעורבים שני השרים באחרונה, כאשר ממשלת כווית ניסתה לרכוש כמות גדולה ממניות חברת הדלק הבריטית, ובסופו של דבר נדרשה למכור אותן.

השבועון גם מעלה סברה לפיה הסיבה העיקרית לחידוש היחסים הדיפלומטיים בין צרפת לאיראן היא כוונתה של צרפת למכור נשק לשלטונות טהראן.

ביטוי ראשון ללחצים אלה כבר נראה, כאשר בנק גרמני ביטל את המימון שהבטיח לירדן לצורך רכישת מטוסי הטורנדו מתוצרת בריטניה. הצרפתים מצדם ניסו מיד לשכנע את הירדנים לרכוש במקום זה מטוסי מיראז' והבטיחו סיוע בהשגת המימון.

הרצוג: לשכך מתח וניגודים שבין הדתיים לחילוניים

עתים

"דווקא בימים אלה, בהם אנו עדים לתופעות והתבטאויות של קנאות וקיצוניות, אני רואה משנה חשיבות בהשקעת כל המשאבים והמאמצים להקהיית המתח והניגודים שבין דתיים לחילוניים, תוך עידוד המתונים, החפצים בחיזוק קשר של הבנה והידברות. הרי נאמר על תורתנו, שדרכיה דרכי נועם", אמר אתמול בערב נשיא המדינה, חיים הרצוג, בכנס עיוני של האקדמיה הישראלית למדעים במכון ואן ליר בירושלים.

נשיא האקדמיה, פרופ' אפרים אורבך, נשא את הרצאת הפתיחה במסגרת סדרת הרצאות לציון 40 שנות פעילות רוחנית ומדעית במדינה, הנערכת מטעם האקדמיה הישראלית למדעים. בדבריו על "הלכה ומדינה" הוא הזהיר מפני תפיסות קיצוניות בעיצוב מעמדה של ההלכה בחיי המדינה, ודחה תפיסות הרואות סתירה לה באפשרות של שילובה בחיי המדינה היהודית.

"כך" מתכוונת לערוך מחר תהלוכות ב־3 ערים בגדה

עתים

תנועת "כך" הודיעה אתמול בערב, כי בכוונתה לערוך מחר תהלוכות רגלים בשכם, יריחו וחברון, הקרוב עם תום כינוס המועצה הפלשתינית באלג'יר.

מ"כך" נמסר, כי למתנחלים יחולקו דגלים להנפה על מכוניות, בתים ואתרים מרכזיים. דובר "כך" אמר, כי תנועתו אינה חוששת מהאפשרות שצה"ל לא ירשה את ביצוע התהלוכות, משום שלא יונפו שלטים ולא יושמעו קריאות שיש בהן נימה פוליטית.

מתכוננים ל„חגיגות העצמאות"

עירן טאוס

בגדה המערבית שרר אתמול מתח רב כאשר כוחות צבא בהיקף חסר תקדים נעו ללא הרף במרכזי הערים הגדולות ובכפרים.

במרכז העיר רמאללה הוצבו עשרות חיילים על הגגות וערכו תצפית, דבר שאיפשר לחסל כל נסיון או התארגנות להפרות סדר תוך זמן קצר.

סיור של חמישה ג'יפים של משמר הגבול כשביניהם חצית נע בקביעות ברחובות העיר כשהוא משמיע אזעקות מדי כמה דקות. ניכר היה שצה"ל עושה מאמץ אדיר להרתיע את התושבים מלהפר את סדר ומפעיל עליהם לחץ פסיכולוגי כבד. עשרות סיורים רגליים של חיילים בדקו ללא הרף כלי רכב, תעודות זהות וסחורות של תושבים.

בשעות הבוקר היתה ברמאללה הפגנה של צעירים שיצאו מן הכנסייה והיא פוזרה בכוח ובכדורי פלסטיק שגרמו לפציעתם של שני צעירים. לקראת השעה 11.00 הציבו ילדים מחסומי אבנים. אחד החיילים הצופים מגגות הבתים דיווח על כך לסיורים הממונעים שחשו למקום ופיזרו את הילדים לא לפני שהושלכו באיזור אבנים ובקבוקים ריקים, שחלקם פגעו במכוניתו של תושב מקומי.

בלב העיר פיזרו כוחות צה"ל כל קבוצה שמנתה יותר מחמישה אנשים מחשש להתקהלויות והתגודדויות.

התושבים ברמאללה היו אתמול דרוכים וחשדנים. באחת החנויות במרכז העיר עסקו ילדיו של סוחר מקומי במחיקת סיסמאות שנכתבו בלילה שחלף על דלתות בית העסק של אביהם. ניתן היה להבחין באופנה חדשה בתחום הסיסמאות, שרבות מהן נכתבו בקצהו העליון של המבנה בגובה רב, כדי שיקשה על צה"ל להורות על מחיקתם.

בעיירה בית סחור שבקרבת בית לחם שרר אתמול שקט מתוח, ללא אירועים, ואפילו הפגנות והתנגשויות קלות, שאינן מדווחות בדרך כלל על ידי המקורות הצבאיים, לא נרשמו הפעם.

התושבים בבית סחור ממתינים בקוצר רוח להחלטות המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר. הם מרבים לשמוע חדשות ברדיו מונטה קרלו וב„קול ישראל" בערבית. תושבי העיירה הצעירים, ששני שלישים מהם נוצרים, אומרים, כי כאשר תוכרז עצמאותה של המדינה הפלשתינית יצלצלו פעמוני הכנסיה.

בעיירה חולקו בימים האחרונים דפים ובהן מלות השיר „בלאדי בלאדי", „ארצי ארצי", וכולם מדברים על מה שהם מכנים היום הגדול או התאריך ההיסטורי – יום הכרזת העצמאות. לתושבים תוכניות מוגדרות לקראת ימי החג הצפויים להם ולכרוז שחילק הצבא בעיירה, הקורא לשמור על שקט ולהימנע מהפרות סדר, הם מתייחסים בביטול ובזלזול.

על בית סחור עבר אתמול יום שקט למדי, אך כל העיניים נשואות לאלג'יר.

גוברים הקשיים בקבוצת הסנה; הופסק המסחר במניות החברה

אודי נחשון

קבוצת הביטוח „הסנה" נקלעה למשבר חמור ביותר, בעקבות הקשיים בפרסום המאזן התצי־שנתי שלה ואתמול אף הופסק המסחר במניות החברה בבורסה. המסחר במניות החב־רה יועבר למסגרת מסחר פעם בשבוע, ביום ג', עד לפרסום הדו"חות.

„הסנה" מתקשה לאחרונה ליישם את תוכנית ההבראה שהוכנה על־ידי מנכ"ל החברה, ריצ'רד ערמון. לחברה יש חוסר גדול בהון, על־פי דרישות המפקח על הביטוח באוצר, ולכן גובשה תוכנית שנועדה לכווץ את היקפה. הכוונה היתה למכור חב־רות בנות וחלק מתיק ביטוח החיים בהיקף כולל של כ־100 מיליון דולר. מכירת תיק ביטוח חיים בהיקף של עשרות מיליוני דולרים אמורה להעמיד לרשות החברה הון פיננסי בהיקפים גדולים. במסגרת המגעים לעסקה זו נשקלה העברת תיק ביטוח חיים לחברת ההשקעות של בנק הפועלים.

הקשיים במימוש התוכנית מגבירים את הלחצים על מנכ"ל „הסנה" ריצ'רד ערמון, אשר מנסה להפעיל זה מספר חודשים תוכנית הבראה מקפת. במסגרת התוכנית מתכוונת החברה למכור נכסים רבים, כולל משרדי הנהלת החברה ברחוב אלנבי בתל־אביב. בנושא זה אף התנהלו מגעים עם בנק הפועלים שהתעניין ברכישת משרדי „הסנה".

קשיים התגלו גם בתחום אחר של תוכנית ההבראה — צמצום מצבת כוח האדם. בהנהלת החברה התגבשה תוכנית לפטר כשליש מ־1,500 עובדי „הסנה", אולם תוכנית הפיטורים עוררה התנגדות קשה בקרב ועד עובדי החברה והאגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות.

לא להריסת בתים!

ביום ג' הקרוב, 15 בנובמבר, תציין האוכלוסיה הערבית בישראל את „יום הבית". ביום זה תיערך שביתה כללית במחאה על הריסת הבתים המסיבית – 15 בתים – שביצע משרד הפנים בכפר טייבה ביום ב', 7 בנובמבר.

השביתה באה למחות נגד המדיניות הכללית של הריסת בתים במיגזור הערבי, אותה מנהלת הממשלה משך שנים רבות, נוכח בעיית הבנייה הבלתי־חוקית. אך בעיה זו היא פרי מדיניות האפלייה של ממשלת ישראל כלפי האוכלוסיה הערבית, המתבטאת באי־אישור תוכניות מיתאר ובהגבלה שרירותית של שטחי הבנייה ביישובים הערביים.

קראנו לאוכלוסיה הערבית לערוך ב„יום הבית" שביתה כללית שקטה ובמסגרת החוק, אשר תסמל את מחאתה המאוחדת נגד מדיניות הרס הבתים.

אנו דוחים את ההסתה המנוהלת נגד שביתה זו, תוך סילוף מטרותיה, וקוראים לכל אלה הדואגים לדו־קיום, לדמוקרטיה ולשוויון.

הביעו את הזדהותכם עם האזרחים הערביים ביום זה!

ועדת המעקב הכללית
לענייני האוכלוסיה הערבית בישראל

14.11.88

כוננות במשטרה לקראת השביתה הכללית בסקטור הערבי מחר

נכבדים ערבים עושים מאמצים למנוע הפרות סדר ביום השביתה ● ועדת המעקב: אין כל קשר בין השביתה לכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית

קאסם זייד, כתבנו בעמק

ראשי הציבור הערבי בישראל עושים מאמצים בלתי נלאים להרגעת הרוחות ולשמירת השקט והסדר במגזר הערבי ב"יום קורת הגג" שיחול מחר ושיוכרז כשביתה כללית.

יו"ר הוועד הארצי איברהים נימר חוסיין, שיצא אתמול בקול קורא לציבור הערבי, אמר, שכל נסיון להפר את השקט ולהבעיר צמיג אחד מהווה פגיעה חמורה במאבקנו הצודק.

נימר חוסיין רואה בחיוב את הודעתו של שר המשטרה חיים בר־לב, שאין כל כוונה להרוס בתים באיזור אום אל פחם או במקום אחר ביום שלישי.

חוסיין מאמין שהודעתו זו של שר המשטרה מסייעת בוודאי להרגעת הרוחות.

עם זאת הביע חוסיין צער על הודעתו של השר משה ארנס, שהוא רואה בחומרה רבה את איום השביתה בימים בהם מתכנסת המועצה הלאומית הפלשתינית.

חוסיין חזר והדגיש שאין כל קשר בין השביתה במגזר הערבי לבין כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית.

הוא הביע צער גם על התבטאויותיו של פרופסור ארנון סופר מאוניברסיטת חיפה, כאילו שהאינתיפאדה חודרת ליישובים הערביים בגליל, ושאל: "את מי משרתות טענות סרק אלה? הרי האינתיפאדה נמשכת כבר שנה תמימה וערביי ישראל לא נגררו אחריה על אף הכאב ורגשי ההזדהות עם אחיהם בשטחים".

מסיבת עיתונאים

חברי מטה ההסברה שליד ועדת המעקב יקיימו היום מסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בה יבהירו שאין כל קשר בין השביתה לבין הכוונה להכריז על מדינה פלשתינית.

מטה ההסברה יבהיר גם באופן חד משמעי שאילמלא הריסת הבתים לא היו פרנסי הציבור הערבי מעלים על דעתם לקיים את השביתה.

אגודת הארבעים (האגודה למען 40 הכפרים הבלתי מוכרים על ידי משרד הפנים) הוציאה גם היא גילוי דעת ובו תביעה לבטל את המלצות ועדת מרקוביץ.

האגודה קוראת לציבור הערבי לכבד את החלטות ועדת המעקב ולציין את "יום קורת הגג" בשקט "לבל נעמיד את הישגי הציבור הערבי בסכנה"

קריאה לנשיא המדינה

הנהלת המכון ללימודים ערביים בגבעת חביבה יצאה בקריאה לרשויות המדינה לעשות לפתרון בעיית תוכניות המתאר ומצוקת הדיור במגזר הערבי.

הנהלת המכון יצאה בקריאה מיוחדת לנשיא המדינה לבדוק את תיקי הבתים המועדים להריסה ולבדוק מתן חנינה לבתים הנמצאים ממילא בתוך תוכניות המתאר המאושרות.

כמו כן קוראת הנהלת המכון לציבור הערבי בישראל לשמור על השקט והסדר ביום השביתה בתקווה שכוחות הביטחון אכן יעמדו בהבטחתם ולא ייכנסו לכפרים הערביים.

כן קוראת הנהלת המכון לציבור הערבי שלא להגרר לפרובוקציות ולא לתת עילה לקיצוניים משני הצדדים למתוח את הקו הירוק.

לכתבנו נודע שאנשי המכון הערבי קיימו בימים האחרונים מגעים עם חברי ועדת המעקב הערבית בנסיון להביא לשינוי ההחלטה לקיים שביתה במגזר הערבי.

בשיחה עם כתבנו אמרה שרה אוסצקי, חברת הנהלת המכון, כי רבים מאנשי ועדת המעקב הודו שמועד השביתה איננו מתאים ושבעת שהוחלט עליה לא היה ידוע להם על הכוונה להכריז על מדינה פלשתינית עצמאית.

עם זאת, הודו חברי ועדת המעקב שאין כל אפשרות לדחות את השביתה והבטיחו לעשות הכל כדי שהשביתה תעבור בשקט

לחדש מרכבת השלום

חברי קיבוץ מצר ותושבי הכפר הערבי השכן מיסר יצאו בקריאה משותפת לחדש את סיוריה של מרכבת השלום המורכבת מחברי קיבוצים ותושבים ערביים כדי לשמור על השותפות הקיימת בין יהודים וערבים באיזור ולסייע בשמירת השקט ביום השביתה.

כוננות המשטרה

משטרת מרחב העמקים נערכת בכוחות מוגברים למניעת הפרות סדר ביום השביתה הכללית במגזר הערבי. כמו כן ביטלה המשטרה את כל חופשות השוטרים.

מפקד המחוז הצפוני של המשטרה, ניצב שלמה חרון, מפקד מרחב העמקים, ניצב משנה דני טביב, וראש המועצה האזורית מנשה, יאיר גבאי, נפגשו אתמול עם ראשי הישובים הערביים באיזור וארי ערה וביקשו מהם לפעול בקרב התושבים לשמירת הסדר והשקט ביום השביתה.

חרון אמר, כי המשטרה נערכת בכוחות גדולים במחוז ובצירי התנועה למנוע הפרות סדר ולהבטיח שצירי התנועה יהיו פתוחים ובטוחים לתנועה.

ראשי הישובים הבטיחו לנקוט צעדים לשמירת הסדר והשקט. לדבריהם אין קשר בין השביתה לבין ההכרזה של המועצה הפלשתינית.

נמשך החרם על תומכי ישראל ברמת הגולן

45 דרוזים יוצאים מחר לביקור קרובים בסוריה

יהודה צור

החרם הדתי שהוטל על תומכי ישראל בכפרים הדרוזים בגולן נמשך למרות ידיעות ששודרו בסוף השבוע אשר בישרו על ביטולו.

גורמים דרוזים בגולן מסרו אתמול שלא ידוע להם דבר על ביטול החרם והוא נמשך כאורח רשמי גם אם חלק גדול מסעיפיו לא מתקיים הלכה למעשה זה מספר חודשים.

לכתבנו נודע כי לפני שבועיים נמנע מדרוזים בעלי אזרחות ישראלית להשתתף בהלוויות קרוביהם שנפטרו בשל החרם הדתי.

עם זאת מסרו תומכי ישראל לכתבנו שכוהני הדת הדרוזים מנסים להפסיק את האיומים על תומכי ישראל לאחר שהסתבר להם כי רובם תומכים בהם ושומרים על המסורת, בניגוד לתומכי סוריה, אוהדי הבעת' הסורית, שרובם חילוניים.

ביקור קרובים בסוריה

קבוצה של 45 דרוזים מרמת הגולן יוצאת מחר לביקור קרובים בסוריה. ישראל אישרה לאחר עיכוב של ארבעה חודשים את ביקורה של הקבוצה, השלישית במספר מאז מלחמת ששת הימים.

קבוצה זאת היא הראשונה מתוך ארבע קבוצות האמורות לצאת לסוריה בהתאם להבטחות משרד הפנים לפונים אליו בעניין זה.

למאות דרוזים המבקשים לבקר אצל קרוביהם בסוריה נמסר שישראל מוכנה לאשר לשלוש קבוצות נוספות לצאת עוד החודש לבקר אצל קרוביהם בסוריה, וזאת מטעמים הומניטריים.

הקבוצה היוצאת מחר, הגדולה ביותר מאלה שהורשו להיכנס עד כה לסוריה, כוללת גם אנשים אשר הגיעו למג'דל שאמס לביקור בעת שפרצה מלחמת ששת הימים ומסיבות שונות לא יכלו לחזור. הם התחתנו הקימו משפחות ועתה יוכלו לבקר אצל קרוביהם בהר הדרוזים בסוריה.

גורמים תומכי ישראל בגולן סבורים שישראל מאפשרת השנה ביקורים של קבוצות רבות של דרוזים מהגולן בסוריה כדי למתן את הרוחות וצעדים אלה הצליחו במידה רבה, על כך מעידה גם העובדה שבחודשים האחרונים לא היו תקריות באיזור.

"און" אגודה חקלאית שיתופית להזרעה מלאכותית בע"מ

הזמנה לאסיפה כללית

שתתקיים ביום חמישי 17.11.88 ח' כסליו תשמ"ט בבית הארחה בקיבוץ שפיים בשעה 08.00.

סדר־היום:
1. אישור מאזנים לשנת 1986־1987.
2. השתתפות החברים בהון האגודה.
3. דו"ח ועדת ביקורת.
4. מילואים לדו"ח מנהלים.
5. בחירות: ועד הנהלה, ועדת ביקורת, ועדת טיפות.
6. שונות.

אם תוך שעה לא יהיו נוכחים רוב חברי האגודה תתקיים אסיפה נדחית בשעה 12.00 באותו יום ובאותו מקום ותיפתח בכל מספר של נוכחים.

בשם ההנהלה — נפתלי שור, מזכיר האגודה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 — הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

"המרכז"

רחוב וולפסון 10 פתח־תקוה, טל' 902051

הודעה לפי סעיף 149 לחוק

ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לדיון הוועדה בקשות ל"שימוש חורג", "הקלה" ו"תשריט חלוקת קרקע בסטיה מתכנית" כמפורט להלן:

ישוב	חלקה	גוש	רחוב	מס'	שם המבקש	תיק מס'	מהות הבקשה
גבעת־שמואל	98	6189	אפריים	3	אבנר טיטו		הקלה בשטח הבניה עד 6%, מספר הקומות 2.5% לתוספת קומה, בקו בנין אחורי עד 10%
באר־יעקב	11	3705	גבעת תוטר		מרציאנו סעדיה	1005/22	הקלה בשטח הבניה עד 6%, שטח כיסוי הקרקע
גבעת־שמואל	574	6189	כארי	5	שרון רוני ומול	936/94	הקלה בשטח הבניה עד 6%
גבעת־שמואל	139	6189	נחום	31	סולם שמעון	486/94	הקלה בשטח כיסוי הקרקע שטח הבניה 6%, על ניצול שטח של 2 יחידות דיור ליחידה אחת
סביון	275	6683	הנוף	49	שלום אשכנזי	616/148	הקלה בשטח הבניה עד 6%, תכסית הקרקע
סביון	(50) 42	6723	הגבעה	10	מוזס	124/148	הקלה בשטח הבניה עד 6%

כל המעוניין אם כבעל ואם מבחינה אחרת בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם יוכלו לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הוועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדויותיהם תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

י. ויסמונסקי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "המרכז"

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזאת
לכל שוכרי וחוכרי קרקע חקלאית -
לזמן קצר ולזמן ארוך, בדרך של נחלה ושלא בדרך של נחלה, כי חובתם לעבד את הקרקעות החקלאיות שנמסרו לרשותם. אי־עיבוד הקרקע מהווה הפרה של החוזה בין המינהל לבינם, והמינהל יפעל נגד המזניחים את עיבוד הקרקעות.

המשכים

המועצה הפלשתינית

(המשך מעמוד ראשון)

הפת"ח, הקומוניסטים, "החזית הדמוקרטית" של נאיף חוואטמה והנציגים העצמאיים . התנגדו לקבלת ההחלטה "החזית העממית" של ג'ורג' חבש וכמה פלגים קיצוניים. לדעת חבש, פירוש קבלת ההחלטה הוא לא למדינה פלשתינית ולא לזכות השיבה של הפליטים הפלשתיניים.

חבר הוועד הפועל של אש"ף, יאסר עבד־ראבו, אמר אתמול לכתב "רויטר", כי הוכן נוסח חדש של עמדת אש"ף כלפי הסדר שלום במזרח התיכון, כולל אזכור ברור של החלטה 242. לדבריו, הסכים המיעוט של הקיצונים, בהנהגת ארגונו של חבש, לקבל את החלטת הרוב, אם כי הביע הסתייגויות.

ג'מיל חילאלי, דובר אש"ף, אמר, כי ההחלטה שנתקבלה במועצה הפלשתינית כוללת את יסודות החלטה 242, אולם בסדר קצת שונה.

ההצהרה על מדינה — מחר

עתה מצפים, שהמועצה תקבל החלטה הצהרתית על הקמת מדינת פלשתינית עצמאית. ההחלטה צפויה מחר בבוקר. מטרת ההצהרה היא לחזק את הלאומיות הפלשתינית, לעודד את ההתקוממות בשטחים ולקדם את המעמד הבינלאומי של אש"ף. כן מצפים, שהמועצה הפלשתינית תקבע מסגרת להקמת ממשלה פלשתינית גולה, אולם דבר זה לא יתבצע עד אשר יגיע אש"ף למסקנה, כי יש סיכוי לכינוס ועידת שלום בינלאומית.

דובר אש"ף מסר אתמול, כי ממשלה פלשתינית זמנית, אם תוקם, לא תהיה תחליף לארגון.

אתמול מנה חבש את התנאים של ארגונו להשתתפות אש"ף בוועידה בינלאומית לשלום, ביניהם הקניית סמכויות מלאות לוועידה, השתתפות אש"ף במשלחת עצמאית והתבססות הוועידה על החוקיות הבינלאומית של הבעיה הפלשתינית.

סוריה פעלה לבטל

העיתון "שרק אל־אוסט" מדווח, כי ביקורו של סגן נשיא סוריה, חדאם, באלג'יר, בשבוע שעבר, נועד לנסות לשכנע את ממשלת אלג'יריה לבטל את כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית, מאחר שלדעת הסורים, עלול הכינוס לפגוע באחדות אש"ף ותהיה לכך השפעה שלילית על העולם הערבי.

העיתון "אל־חליג" מסר, שהמועצה הלאומית הפלשתינית תחליט על עצמאות פלשתינית ולא על מדינה פלשתינית עצמאית.

ארה"ב: מוקדם מדי להגיב

מקור בכיר במשרד החוץ האמריקני אמר אתמול, כי מוקדם עדיין להגיב על החלטת המועצה הפלשתינית בעניין החלטה 242, ויש לבדוק אם התקבלה על־ידי מליאת המועצה הפלשתינית כולה ואם נוסח קבלתה ברור וחד־משמעי ויכול לשמש בסיס למו"מ. המקור הוסיף, כי בכל מקרה, הציבה ארה"ב שלושה תנאים להכרת ארה"ב באש"ף, ושני התנאים האחרים הם הכרה בזכות הקיום של ישראל והסתלקות מן הטרור. אף תנאי אינו יכול לבוא במקום התנאי האחר ועל אש"ף יהיה לקבל את כל שלושת התנאים בפומבי ובאופן ברור וחד־משמעי, אמר המקור. עם זאת ציין, כי עצם קבלת החלטה 242 מעידה, כי הפלשתינים מתחילים לאמץ גישה ריאלית לקראת מו"מ.

אשר לאפשרות שהמועצה הפלשתינית תכריז על מדינה פלשתינית עצמאית, אמר המקור, כי ארה"ב מתנגדת למדינה כזו, אך כל צד זכאי להחזיק בעמדותיו ולהביאן אל שולחן המו"מ.

ג'קסון מברך

בניו־יורק קידם אתמול ג'סי ג'קסון, שנאבק על מועמדות המפלגה הדמוקרטית לנשיאות ארה"ב, בברכה את קבלת החלטה 242, וקרא לארה"ב ולישראל "לסייע לאש"ף לנקוט בצעדים נוספים לקראת השלום." חייבת לבוא הכרה מפורשת בזכות קיומה של ישראל ותמיכה בזכותה לגבולות בטוחים, אולם ההחלטה היא בכיוון הנכון, אמר ג'קסון, וארה"ב חייבת לסייע ב"הפיכת ההכרה העקיפה להכרה ישירה." לישראל קרא להגיב תגובה דיפלומטית, ולא "בדיכוי צבאי".

בוושינגטון, קרא אתמול הוועד ליחסים ערבים־אמריקניים, אחד הארגונים הערביים הוותיקים ביותר בארה"ב, למנהיג אש"ף יאסר ערפאת לא להכיר ב"מדינת" ישראל. במברק שנשלח לערפאת כותב נשיא הארגון, מוחמד מהארי, כי "הכרה מעין זו תמנע כינון שלום, ואש"ף גם לא יוכל להחזיר לעצמו אף שעל אדמה מאדמת פלשתין. מהארי קורא לאש"ף לפרסם הכרזה על הקמת ממשלה פלשתינית בגולה ומדינה פלשתינית, מבלי לקבוע את גבולותיה.

"ערפאת יקבל אשרת־כניסה"

בריאד מסר אתמול העיתון הסעודי "אל־שארק אל־אוסאט", בהסתמכו על מקורות פלשתיניים, כי ערפאת יקבל בקרוב רשות לבקר בניו־יורק, כדי להשמיע נאום בעצרת הכללית של האו"ם. לדברי העיתון, קיבל נציג אש"ף באו"ם, זאהדי טרזי, הודעה, שממשלת ארה"ב מתכוונת להעניק לערפאת אשרת־כניסה. ההסכם בין האו"ם לארה"ב קובע, שעל ארה"ב להעניק אשרות לאנשים המבקשים להגיע למטה האו"ם. עם זאת, קובע ההסכם שאפשר לחרוג מנוהג זה, במיוחד מסיבות המתייחסות לבטחונה של ארה"ב.

שמיר שולל

ראש הממשלה יצחק שמיר הגיב אתמול בישיבת הממשלה על ההתפתחויות הצפויות בכינוס המועצה הפלשתינית, באומרו, כי ממשלת ישראל מתנגדת לכל ניסיון לשנות את המצב באזורי יו"ש ועזה, שימשיכו להיות מנוהלים לפי המשפט הבין־לאומי והסכמי קמפ דייוויד.

כינוס המועצה הפלשתינית וההכנות לקראת האפשרות של הכרזה על הקמת מדינה פלשתינית עצמאית עמדו אתמול במוקד ישיבת הממשלה, שבה נמסר, כי מלבד ישראל, לא אפשרו גם סוריה וירדן יציאה של חברי מועצה הגרים בתחומן. ההנחה הרווחת בקרב אנשי מערכת הביטחון היא, שהצהרת העצמאות תהיה מבוססת על החלטת האו"ם 181 (תוכנית החלוקה), ללא ציון גבולות. קרוב לוודאי שהמועצה תקבל גם את העיקרון של ממשלה זמנית, תוך השארת מימוש ההחלטה לגופים האקזקוטיביים.

דף עמדה: צעד חד־צדדי

משרד החוץ בירושלים הפיץ בקרב השגרירויות והקונסוליות של ישראל בחו"ל דף עמדה, המסביר את עמדתה של ישראל לגבי האפשרות של הכרזה על כינון מדינה פלשתינית עצמאית. בדף העמדה נאמר, כי הצהרת המועצה הפלשתינית על תהליך הקמת מדינה פלשתינית תהווה צעד חד־צדדי שאינו תורם לקידום תהליך השלום. תהליך השלום מחייב מו"מ והסכמה בין הצדדים על כל שלב ושלב. ישראל ממשיכה לראות במשלחת ירדנית־פלשתינית משותפת כגורם העשוי לקדם את תהליך השלום.

ברכת "מבורך" מהרב הירש למועצה הפלשתינית

בצלאל עמיקם

הרב הירש, "שר החוץ" של נטורי־קרתא, שיגר ברכת "מבורך" חמה לבאי המועצה הלאומית הפלשתינית המתכנסים באלג'יר. "לאחר 40 שנות סבל אנו חשים הקלה עם בוא השחרור שלנו, יחד עם העם הפלשתיני, מעול הכיבוש הציוני לאור הכרזת העצמאות הפלש־תינאית. יראי ד' היהודים תושבי פלשתינה מצפים בכליון עיניים למדינה החדשה והכשרה שתקום".

הרב משה הירש מסביר את צעדו החריג הזה באומרו כי המניע הוא הגידול הניכר במאמינים במזבח האליל הציוני. הוא מאשים גם את הדתיים שנטלו חלק בבחירות בסגידה לאליל זה. "ביצירת מדינה אלטרנטיבית בתחום "ארץ ישראל" מקווים נטורי־קרתא להנות מחופש פולחני ויחסי אחווה בין בני שני העמים. הברכה הגיעה לידיו של יו"ר המועצה הפלשתינית, השייך עבדול חמיד אלשיח עמו נפגשו אנשי נטורי־קרתא בעבר, כש־שרת את בית הדין השרעי המוסלמי בירושלים.

נכנעו חמישה המחבלים מפת"ח שהשתלטו על עמדת יוניפיל

האחרון שנכנע הרג לפני כן בן ערובה לבנוני ● החמישה, בהם נערה אחת, פורקו מנשקם, ולוו למפקדה הפינית ● גורמים צבאיים: יוניפיל ביזה עצמו במו"מ ממושך

יהודה צור

חמישה מחבלים פלשתינים מארגון פת"ח, שהשתלטו במוצאי שבת על עמדת יוניפיל בגבול רצועת הביטחון, נכנעו, מסרו את נשקם, ולוו בכבוד על ידי חיילי יוניפיל אל מחוץ לרצועת הביטחון.

במוצאי שבת, בתשע בערב, הגיעו החמישה, ביניהם נערה, לעמדת יוניפיל ליד הכפר דיר סייה, כשני קילומטרים מצפון לא־טייבה, על גבול רצועת הביטחון. בעמדה היו ארבעה חיילים פינים. המחבלים קראו לשומר, הוא התקרב לגדר, ואז השתלטו עליו ועל שלושת החיילים האחרים. אלה הספיקו להודיע על ההתקפה לפני שנשבו.

למקום הגיעו חיילים פינים, וכיתרו את העמדה. שעות רבות ניהלו המחבלים מו"מ, ודרשו בהתחלה שילוו אותם לגבול ישראל, ככל הנראה לביצוע פיגוע. אלה סירבו, והחל מו"מ ארוך. אתמול בעשר בבוקר נכנעה הנערה, ויצאה. כעבור שעה עשו זאת שלושה אחרים, ואחר, חמוש ברימונים, נשאר ואיים להרוג את השבויים. המו"מ איתו נמשך עוד כמה שעות ובסוף נכנע גם הוא, לא לפני שרצח אזרח לבנוני שגם הוא היה בן ערובה בידיו. אזרח הלבנוני שני שהוחזק בידי המחבלים לקה בהתקף־לב והוחש לבית־חולים־שדה של יוניפיל. מצבו מעורר דאגה. חמשת החיילים הפינלנדיים לא נפגעו.

המחבלים לוו על־ידי חיילי יוניפיל אל מפקדת הגדוד הפיני, מצפון לרצועת הביטחון. מיוניפיל נמסר, שהם יימסרו למשטרת לבנון, כי על פי המנדט של כוח האו"ם, לאחר שפורקו מנשקם, אין ליוניפיל סמכות להחזיק בהם. ביוניפיל אין משערים שעמדתם היא שהיתה מטרתם של התוקפים, ותיארו אותם כ"מבולבלים לחלוטין".

גורמים צבאיים ישראליים בכירים בצפון הביעו אתמול פליאה על דרך טיפולם של שלטונות יוניפיל בפרשה. הם ציינו, כי אף מפקד צבאי בכיר של יוניפיל לא הגיע למקום, ואלה ניהלו את המו"מ ממשרדיהם. "הם שכחו שהם חיילים", אמרו. הגורמים הצבאיים הדגישו, שיוניפיל לא קיבל את הצעתו של צה"ל לפרוץ לעמדה ולשחרר את בני הערובה. לדבריהם, יוניפיל ביזה את עצמו במו"מ של 18 שעות, והדבר רק מאשר את חששות צה"ל בכל הקשור לטיפולו של יוניפיל במחבלים .

אלוף פיקוד הצפון הטיל הסגר על השטח בו נמצאת העמדה של יוניפיל, אך צה"ל וצד"ל לא התערבו בנעשה.

דובר יוניפיל טימור גוטקסל, הגיב אתמול על הביקורת ואמר, שהמבקרים אינם יודעים מה היה המצב בשטח ואת מבנה העמדה. יוניפיל הוא כוח של שלום ולא יחידה נגד טרור. גישתו שונה, ומתוכנתו למצות כל אפשרויות המו"מ. על פי המנדט של יוניפיל, עליו למסור את העצורים לכוח לאומי, כגון משטרת או צבא לבנון.

גורמים ביוניפיל מסרו, שהמחבל החמישי אשר הרג את האזרח הלבנוני פצע את עצמו כמה פעמים בסכין ושפך מלח על פצעיו, כדי לשמור על עירנותו עד שהתמוטט ונתפס על־ידי אנשי יוניפיל. כולם הועברו מצפון לרצועת הביטחון, למפקדת הגדוד הפיני.

42 נהרגו בטבח בקולומביה

רויטר

בוגוטה. אנשים חמושים פשטו בסוף השבוע שעבר על העיר סגוביה, בצפון קולומביה, ועל יישובים סמוכים, הרגו 42 אורחים ופצעו 57, בטבח שנמשך שעתיים — מסרו השלטונות המקומיים.

מקורות צבאיים הטילו את האחריות לטבח על לוחמי גרילה שמאלניים, אך מועצת העיר סגוביה הודיעה, שכנופיות המשתייכות לימין אחראיות לטבח.

רשתות הטלוויזיה הקרינו בשבת תמונות, שבהן ניתן להבחין בדם הזורם בתעלות הביוב ובבאר, שבה נרצחו 18 אנשים. אנשי מפלגת האיחוד הפטריוטי של השמאל פרסמו ברבים את מספר לוחית־הזיהוי של אחד מבין ארבעת כלי־הרכב שבהם הגיעו הרוצחים למקום. מפלגה זו קראה לחקירת נסיבות הטבח על־ידי הצלב האדום הבינלאומי והאו"ם.

יותר מ־300 אנשים נהרגו השנה בקולומביה, ב־26 מעשי־טבח.

ננסי רייגן: ראיסה אינה מנומסת

רויטר

לוס־אנג'לס. ראיסה גורבאצ'וב "אינה מנומסת לפי הסטנדרטים שלנו" — אמרה ננסי רייגן בראיון שעמד להתפרסם בגליון אתמול של "לוס אנג'לס טיימס".

כשנשאלה, אם מצאה שגב' גורבאצ'וב אינה מנומסת, אמרה רעיית הנשיא רייגן: "לפי הסטנדרטים שלנו, אני מניחה שהתשובה היא כן, ואילו לפי הסטנדרטים שלה, ייתכן שאין זה כך."

שתי הנשים נפגשו בז'נבה, בוושינגטון ובמוסקווה בעת השיחות שקיימו בעליהן, והעיתונות דיווחה על יחסים צוננים ביניהן.

"יש לציין, שאנו באות משתי תרבויות שונות לחלוטין, וניסינו להיפגש זו הפעם הראשונה. ייתכן שצד אחר אינו מבין מה מתרחש אצל הצד השני", אמרה אשת הנשיא היוצא.

שחמטאי ישראל באולימפיאדה בסאלוניקי

רויטר

סאלוניקי, יוון. אולימפיאדת השחמט ה־28 נפתחה אתמול בסאלוניקי, בהשתתפות נבחרות גברים ונשים מישראל.

בריה"מ נחשבת שוב למועמדת העיקרית לזכות בשני התוארים. סבורים, כי יריבותיה העיקריות יהיו בריטניה, הונגריה וארה"ב.

התחרויות יימשכו עד ל־30 בנובמבר, בהשתתפות יותר מ־100 מדינות.

דובצ'ק נאם בזכות "האביב של פראג" באוניברסיטת בולוניה

רוצה רהביליטציה פוליטית — בשיחות פרטיות תלה תקוותיו בגורבצ'וב

אלכסנדר דובצ'ק מציג את התואר החדש (צילום: אי.פי)

אהרן ניר (איטליה)

רומא. "אני מתכוון לחזור. אני מועיל יותר לארצי בתוכה יותר מאשר בחוץ", אמר אתמול אלכסנדר דובצ'ק לידידים רבים, שהקיפוהו בהגיעו לבולוניה. דובצ'ק הגיע לבדו, ללא אשתו אנה, שנסיעתה בוטלה ברגע האחרון על־ידי השלטונות הצ'כוסלובקים, באמתלת "מחלה".

לפרופסורים מהאוניברסיטה של בולוניה, שסערו בחברתו, בכללם אומברטו אקו, מחבר "שם הוורד", אמר דובצ'ק: "אני נרגש, אתם מקבלים אותי בכבוד אחרי שבמשך 20 שנה החזיקו אותי במזבלה של ההיסטוריה". עוד אמר, "אני רוצה רהביליטציה שלמה, לא רק מוסרית, גם פוליטית".

למרות חששו ממגעים פוליטיים, התחבק דובצ'ק עם מנהיגים קומוניסטים איטלקיים. בטקס נראה דובצ'ק בן ה־66 נרגש מאוד, וכמה פעמים מחה דמעות מעיניו.

בטקס הענקת התואר "הונוריס קאוזה", באוניברסיטה העתיקה ביותר בעולם, נכחו 1,200 חוגגים ו־400 עיתונאים מהעולם כולו. בנאומו אחרי קבלת התואר, לא התחמק דובצ'ק מלהתייחס ל"אביב של פראג" ואמר, "בהתפתחותו הפנימית ובדיכויו מבחוץ משתקף הכל — המשבר והאפשרויות של הסוציאליזם... השתדלנו להפוך את המלחמה כמשהו למאבק למען משהו... גם היום אי־אפשר לעשות אחרת... אני משוכנע לחלוטין, כי ללא התערבות מבחוץ היה הניסיון שלנו מוכתר בהצלחה".

ב־12 העמודים שבהם היה כתוב נאומו, לא ציטט דובצ'ק אפילו פעם אחת את מרקס ולנין או כל מנהיג סובייטי. אך בשיחות פרטיות התפעל מאוד מגורבצ'וב: "הוא תקוותנו... איזו אישיות... חבל שהפסדנו 20 שנה... אם לא יצליח, לא יצליח שום אדם אחר...".

בנוסח הכתוב של נאומו האשים את ממשלת פראג בכשלונות מוסריים "אין ספור", מאו חודה, אך השמיט את ההתקפות החריפות כאשר השמיע את נאומו הפומבי הראשון זה 20 שנה.

חבר פרלמנט איטלקי הלך אל הרצוג עם דגל פלשתין, נעצר ושוחרר

רויטר

ירושלים. משטרת ירושלים עצרה אתמול למשך שש שעות חבר פרלמנט איטלקי שמאלני, משום שניסה להגיש לנשיא חיים הרצוג דגל של אש"ף — מסרו עדי־ראייה.

חבר הפרלמנט ג'ובאני רוסו ספנה, מנהיג מפלגת הדמוקרטיה הפרולטרית, אמר לעיתונאים כי הדגל הוא סמל לסולידריות של מפלגתו עם הפלשתינים החיים תחת כיבוש ישראלי בשטחים הכבושים.

עד־ראייה מסר, "הוא הלך לעבר ביתו של הנשיא כשבידו הדגל הפלשתיני. שוטרים ראו אותו וכולם רצו לעברו, עצרוהו ולקחוהו לתחנת־משטרה. לאחר־מכן התערבה הקונסוליה האיטלקית".

כתבים איטלקיים בישראל אמרו, כי חבר הפרלמנט הודיע מראש לנשיא הרצוג שיבוא אליו עם הדגל ויבקש לקרוא לשלום עם הפלשתינים.

המשטרה שחררה את רוסו ספנה לאחר שחקרה אותו, הוא ועמיתו, סטפאנוס סמנוטו, עמדו לשוב עוד אתמול לאיטליה.

קוהל יפרסם הודעה חשובה בטקס לכבוד שמעון ויזנטאל

רויטר

ניו־יורק. קאנצלר גרמניה המערבית, הלמוט קוהל, הגיע בשבת לביקור בארה"ב. עוד לפני פגישתו המתוכננת עם הנשיא הנבחר, ג'ורג' בוש, מתכוון קוהל לפרסם מסר לרגל מלאות 80 שנה ל"צייד הנאצים" שמעון ויזנטאל.

הקנצלר הגרמני ואשתו הגיעו לביקור של ארבעה ימים בארה"ב במטוס של חיל־האוויר הגרמני. בסוף השבוע שהה בחברת שני בניו הלומדים בארה"ב. היום תיערך לו קבלת־פנים על־ידי השגריר הגרמני בוושינגטון, ריצ'רד ברט, ובסיומה הוא אמור להשמיע הודעה חשובה בטקס לכבודו של ויזנטאל, העומד בראש המרכז לדוקומנטציה יהודית בווינה.

מחר ייפגש הקנצלר עם ג'ורג' בוש. תהיה זו פגישה ראשונה של ראש ממשלה כלשהו עם בוש מאז זכה בבחירות לנשיאות.

אורטגה קרא לבוש לפעול ליחסי שלום עם ניקרגואה

סי"ץ

ושינגטון. נשיא ניקרגואה דניאל אורטגה שלח מכתב־ברכה לג'ורג' בוש על בחירתו לנשיא ארה"ב, וקרא לו לפעול למען כינון יחסי־שלום בין ארה"ב לניקרגואה. "ברצוני לשלוח לך את ברכותי ולהביע לפניך את משאלתה של ניקרגואה, שנפעל למען נורמליזציה של היחסים בין שתי מדינותינו", נאמר באגרת ששלח אורטגה.

"זה מה שרוצה העם של ניקרגואה, ולפי מיטב הבנתנו, זה מה שרוצים גם רוב בני העם האמריקני", כותב נשיא ניקרגואה.

"טייסי "צ'לנג'ר הספיקו לראות את מותם הקרב"

רויטר, סי"ץ

ניו־יורק. שבעת האסטרונאוטים של מעבורת החלל האמריקנית "צ'לנג'ר" היו בהכרה מלאה במשך כ־2.5 דקות, לאחר שהמעבורת התפרקה בינואר 1986. כנראה הספיקו לראות את המוות לנגד עיניהם, לפני שהתרסקו בים. גילוי זה התפרסם אתמול בעיתוני רשת התקשורת האמריקנית "נייט־רידר".

חוקרים ששמותיהם אינם מוזכרים בכתבה אומרים, שתא הצוות נותר שלם לאחר שכשלון טיל־השיגור גרם להתפרקות שאר חלקי המעבורת. רק לאחר שהתא התרסק באוקיאנוס, במהירות של 300 קמ"ש, מצאו השבעה את מותם.

"ארבעת האסטרונאוטים בתא הטייס הבחינו בהבזק בהיר ובענן של קיטור. האורות כבו. מערכת הקשר השתתקה. לאחר כמה נשימות הפסיקו לקבל חמצן לקסדות", מתאר בעל המאמר את רגעיהם האחרונים של טייסי החלל.

עד־כה סירבה סוכנות החלל האמריקנית לפרסם ברבים את תוכן הקלטות שהקליטו את הרגעים האחרונים בתא הצוות, בנימוק של "השפעה השלילית שעלולה להיות לריווח על בני־משפחותיהם ועל אחרים. בדו"ח הרשמי של סוכנות החלל האמריקנית נאמר, כי אין כל אפשרות לקבוע את סיבת מותם של האסטרונאוטים מבדיקת שרידי גופותיהם, שנתגלו כעבור שישה שבועות באוקיאנוס האטלנטי. עם זאת פורסמו תעודות־הפטירה על־ידי סוכנות החלל ביוסטון יומיים בלבד אחרי האסון. בתעודות אלה נאמר, כי האסטרונאוטים היו מתים כאשר התפוצצה מעבורת החלל.

קדאפי הציע לשלם הערבות לשחרור אימלדה מרקוס

רויטר

וישינגטון. נשיא לוב, מועמר קדאפי, הציע לשלם 5 מיליון דולר שנדרשו לשחרורה בערבות של אימלדה מרקוס, לפני שבועיים — כותב "יו.אס. ניוז אנד וורלד ריפורט", בגיליונו העומד להתפרסם ב־21 בנובמבר.

הגברת הראשונה לשעבר של הפיליפינים כפורה באשמות של מתן שוחד, סחטנות וקשירת־קשר לדבר עבירה, שייחס לה התובע בית־המשפט המחוזי בניו־יורק.

"אני תמיד מוכן לעזור לאשה טובה" — ציטט העיתון את קדאפי.

מרקוס קיבלה את הכסף לשחרורה מידידתה, יורשת חברת טבק אמריקנית, דוריס דיוק. לאחר מכן הצטרפה אל בעלה בהוואי. הוא לא הופיע למשפט בשל בריאות לקויה. בני־הזוג נאשמים במעילה ב־103 מיליון דולר מכספי הפיליפינים, ובהוצאת 165 מיליון דולר במרמה מבנקים אמריקניים.

העיתון מספר, כי הקשר בין אימלדה מרקוס לקאדאפי נוצר ב־1978. מרקוס ניהלה אז מו"מ עם קדאפי, כדי לשים קץ להתקוממות מוסלמית באי הפיליפיני מינדנאו.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 10.11.1988

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.7087	1.7300	1.7190
דולר אמריקני	1	1.56	1.63	1.5871	1.6069	1.5970
מרק גרמני	1	0.89	0.93	0.9034	0.9147	0.9082
לירה סטרלינג	1	2.80	2.93	2.8478	2.8833	2.8666
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2644	0.2677	0.2658
ין יפאני	100	1.26	1.32	1.2791	1.2950	1.2889
גילדן הולנדי	1	0.78	0.82	0.7995	0.8095	0.8051
פרנק שוויצרי	1	1.06	1.11	1.0745	1.0880	1.0798
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2595	0.2628	0.2612
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2413	0.2444	0.2426
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2338	0.2367	0.2352
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3809	0.3856	0.3833
דולר קנדי	1	1.27	1.33	1.2930	1.3091	1.3049
דולר אוסטרלי	1	1.30	1.40	1.3448	1.3615	1.3535
ראנד דרום אפריקני	1	0.40	0.55	0.6609	0.6691	0.6600
פרנק בלגי	10	0.42	0.44	0.4305	0.4358	0.4332
שילינג אוסטרי	10	1.26	1.32	1.2851	1.3011	1.2916
לירה איטלקית	1,000	1.19	1.26	1.2124	1.2276	1.2186

על היום
14.11.88

ורדינה חילו, בון

סקנדל בבונדסטאג המערב־גרמני — אלו היו מילות הפתיחה של קריין החדשות בטלוויזיה המזרח־גרמנית, ר.ד.ר. הכותרת אף הוקרנה על פני מסך הטלוויזיה. עם זאת ביומון המפלגה "נויס דויטשלנד" במזרח־גרמניה נכתב במאמר המערכת מיום שבת, כי בנאומו של יו"ר הפרלמנט המערב־גרמני, פיליפ ינינגר, לא היה משום החלקה.

כך או כך, גם במערב־גרמניה וגם במזרחה ישנה מעין אחדות־דעים. נאומו של יושב ראש הבונדסטאג המערב־גרמני — לרגל ציון 50 שנה לליל הבדולח, במעמד אישי ציבור יהודיים, ובכלל זה יו"ר הקהילה היהודית, האנס גלינסקי, ושגרירנו בבון, יצחק בן ארי — היכה גלים.

המדיה התקשורתית ובכלל זה הממשל בגרמניה עמלו קשה ב־8 בנובמבר, ליל הבדולח, וביומיים שלאחר מכן לנסות לכפר על החטא הנורא שמלפני חצי יובל. בכל מהדורות החדשות שודרו טכסי עצרות זיכרון מבית־הכנסת של הקהילות היהודיות ואפילו מכנסיות. הוקרנו סרטים דוקומנטריים רבים, נערכו דיונים בנושא, ואף שודר קונצרט מיוחד. יתרה מזאת, בשלושת ימי ליל הבדולח אפילו אירוע בחירתו של נשיא ארצות־הברית, דומה היה שאינו מצליח להסיט את השידורים מן הנושא, הן ברדיו והן בטלוויזיה.

ליל הבדולח של היושב־ראש

פיליפ ינינגר ביקש לשחק בנאומו תפקיד אובייקטיבי של כתב החי ומדווח את האירועים אשר קדמו לליל הבדולח. אולי גם ביקש לרענן זכרונות, וכוונותיו היו חיוביות, טוענים המצדדים בנאום. לעומתם מסבירים מוקיעיו, שהדברים שאמר — יפה להם השתיקה. עוד לא הגיע הזמן לדבר על הפצעים, לא כל שכן במעמד וביום כאוב שכזה. בקהילה היהודית הדעות חלוקות...

אולם אז באה המציאות וניפצה את האשליה. יו"ר הפרלמנט ינינגר קרא מן הכתב נאום, שהשתרע על פני עמוד וחצי של עיתון רחב שוליים. הוא ניסה להסביר באורח אקדמי ואובייקטיבי את הסיבות והאירועים שקדמו לעלייתו של היטלר לשלטון וזאת עקב חולשותיו של השלטון הווימארי, ואת האהדה הרבה לה זכה היטלר, למרות שמעולם לא הלך לבחירות דמוקרטיות ומעולם לא נבחר באורח אלקטורלי לשלטון. כל אלה, ציין ינינגר בנאומו, לא הפריעו להמון הגרמני באותה תקופה לסגוד לו. לגבי הגרמנים, הסביר, הופעתו ולידתו של היטלר וכניסתו לזירה ההיסטורית היו בבחינת נס. כל שהבטיח בשעתו ויילהלם השני, הצליח לקיים ולעשות היטלר, אמר ינינגר, בהעניקו לאומה הגרמנית את הרייך השלישי, עליו חלמה האומה מאות שנים קודם לכן. הוא רומם את רוחם. הוא מחק את האבטלה מהמיליון של אותם הימים בהעניקו לאזרחים לחם ופרנסה. אבל האומה הגרמנית לא שאלה אז שאלות, ולא ביקשה לדעת מדוע עשה זאת.

ינינגר האשים בנאומו את מנהיגי בריטניה, צרפת ואיטליה וציין את חלקם באירועים. כלום לא רצו אלו להקביל את פניו של היטלר בוועידת מינכן — שאל והתכוון — כלום לא העניקו לו בכך גושפנקה. גם ליהודים היה חלק בעניין. ומהו חלקם ב־12 שנות שלטון הנאצי לפיו — כלום לא היו אלו היהודים ששלטו בכנסים ובכיפה קודם לכן וניקרו את עיני הסובבים? שאל היו"ר.

פיליפ ינינגר ביקש לשחק בנאומו תפקיד אובייקטיבי של מעין כתב החי ומדווח את שקרה באותם הימים שבין 1933 ו־1938 ואשר קדמו לליל הבדולח. אולי גם ביקש לרענן זכרונות, אולי היו לו כוונות חיוביות, טוענים המצדדים בנאום. לעומת זאת מוקיעיו מסבירים, שהדברים שאמר — יפה להם השתיקה. עוד לא הגיע הזמן לדבר עליהם, לא כל שכן במעמד וביום כאוב ורגיש כזה. "הזמן אינו מוחק, רק מחדד את האירועים וככל שחולפות השנים — המועקה גדלה והולכת והפצע מסרב להגליד, הוא רק נפער עוד יותר". הגיב קשיש יהודי לנושא.

תגובה אחרת הגיב מיכאל פירסט, אחד מראשי הוועד המרכזי של הקהילה היהודית במערב־גרמניה, כשהגן על הנאום. בקהילה היהודית פרץ ויכוח ויושב ראש הקהילה, האנס גלינסקי, הודיע שפירסט מדבר אך ורק בשם עצמו...

חסרה סימפטיה

ינינגר ניסה לעשות היסטוריה, רהביליטיזציה. ניסה לתאר כיצד ראה האיש ברחוב, את פני הדברים. הכתב היהודי והוגה הדעות שטפן היים אמר, שפיליפ ינינגר נשא נאום היסטורי ושיחזר את נקודת מבטם של הנאצים באותם הימים.

הפרופ' לרטוריקה וולטר ייאן מטיבינגן אמר, שכוונתו של ינינגר היתה להגיש נאום של שחקן בתפקיד משנה, רצה לתאר את האירועים באורח אובייקטיבי. יחד עם זאת טעה יו"ר הבונדסטאג, מסביר הרטוריקן, משום שעשה זאת בצורה מסורבלת. בנאומו חסרו מילות קישור המצביעות על רחמנות וסלחנות כלפי הנפגעים, דהיינו היהודים. חסרה היתה סימפטיה ולא ניכרו כל תחושות אמוציונאליות בהשמעת הדברים. "הוא לא גילה רגישות יתר ביחס לקורבנות בנאומו" אמר. "אין ספק שאדם בעל מעמד ותפקיד כשלו לא היה צריך לעשות זאת ובוודאי שלא במקום ובעיתוי שנבחרו לכך", הוסיף. ואכן, משאלי דעת הקהל, שנערכו כאן בימים האחרונים, מצביעים על כך שלמעלה מ־60% אחוז מהגרמנים אומנם מחזיקים בדעה זו, ועל כן הם חושבים שפיליפ ינינגר עשה טוב שהתפטר.

פיליפ ינינגר, איש הקואליציה הס.ד.או. שנתמנה על־ידי הקנצלר קוהל ב־5 בנובמבר 1984, הצליח בעת נאומו לקומם עליו את חברי הבונדסטאג ובעיקר את חברי מפלגות האופוזיציה. חברי מפלגות הסוציאל־דמוקרטים, הליברלים והירוקים עזבו בזה אחר זה את האולם, מוחים על דבריו ועל עצם התוצפה שבהשמעתם ביום ובמקום שכזה. הם תבעו את פיטורו לאלתר. גם חברי הקואליציה היו נזעמים בשעת נאומו.

השלכות איומות

אורחת הכבוד הקשישה, אידה אהרן, השחקנית היהודיה ומנהלת תיאטרון, שאיבדה את אמה ואחותה בשואה, קראה לפני נאומו של ינינגר שיר של המשורר היהודי צרפתי, פול סלן. זו ישבה על בימת הנואמים בבית הפרלמנט, סמוך לדוכן ממנו נשא הנאום. בעת הקראתו, הליטה האורחת, הנחשבת לאחת משחקניות התיאטרון הגדולות בגרמניה, את פניה בכפות ידיה. ניכר היה עליה, שהיא המומה מעצם דבריו. אחר כך הסבירה שמרוב תדהמה, ביקשה שלא לשמוע את דברי היו"ר. פרופ' אלפרד גרוסר, יהודי יליד גרמניה החי עתה בצרפת, והנה לנציגים של אנשי הרוח, אמר שהנאום הזה הוא חסר טאקט מעיקרו. עיתונים מקומיים תבעו את התפטרותו של היו"ר. וציינו כאן כי אם לא יתפטר יהיה לדבר השלכות איומות. ינינגר, שביקר בעבר בישראל ונחשב לידיד, היה הנאום קץ הקריירה.

מזרח־גרמניה, המנסה להתקרב לארה"ב ואשר רוח הגלסנוסט נושבת גם אצלה, הודיעה בתחילת יוני השנה, כי היא מוכנה לשלם פיצויים לקורבנות הנאצים. כך מגנחת זו את מערב־גרמניה ומוקיעה את נאומו של פיליפ ינינגר.

כאמור, אישים יהודיים חלוקים בדעותיהם בעקבות הנאום. חלקם מציינים, שטוב שהעלות את הנאום, שכן היה בדבר נמה: עשיית היסטוריה מעל דוכן הפרלמנט. חלק אחר טוען, שבעצם נאומו של מה שניים בפרוטוקול השלטון הגרמני, יש בו של אנטישמיות שאחרים יכולים להשתמש בעתיד.

ינינגר. קץ הקריירה

אלהים בקואליציה
(ניגון חסידי המושר בדבקות לכסאות)

חזן: אלוהים בקואליציה
חזן וקהל: כמה טוב! כמה טוב!
חזן: הגויים באופוזיציה
חזן וקהל: כמה כמה טוב!

חזן: בסיעתא דישמיא,
חזן וקהל: כמה טוב! כמה טוב!
חזן: ולחשי הרב עובדיה
חזן וקהל: כמה כמה טוב!

חזן: טוב להיות לשון — מאזניים,
חזן וקהל: כמה טוב! כמה טוב!
חזן: זה ממש מהשמיים,
חזן וקהל: כמה כמה טוב!

חזן: בין אם שמאלה, בין ימינה,
חזן וקהל: כמה טוב! כמה טוב!
חזן: העיקר — אנחנו פנימה,
חזן וקהל: כמה כמה טוב!

חזן: עוד שרון ברילב ומוטה,
חזן וקהל: כמה טוב! כמה טוב!
חזן: יתהלכו כאן עם קפוטה
חזן וקהל: כמה כמה טוב!

חזן: ובכלל כאן כל הכנסת
חזן וקהל: (אם לא כל, אז רוב)
חזן: עוד מעט תהיה בית כנסת
חזן וקהל: כמה כמה טוב!

חזן: אנו כאן נושאי הדגל
חזן וקהל: כמה טוב! כמה טוב!
חזן: בשבת תלכו ברגל,
חזן וקהל: כמה כמה טוב!

חזן: לא רק שתלכו ברגל
חזן וקהל: כמה טוב! כמה טוב!
חזן: תשכחו מכדורגל
חזן וקהל: כמה כמה טוב!

חזן: לא צריך להיות מולדטים
חזן וקהל: כמה טוב! כמה טוב!
חזן: יש לנו מספיק מנדטים,
חזן וקהל: כמה כמה טוב!

חזן: אלוהים בקואליציה
חזן וקהל: כמה טוב! כמה טוב!
חזן: הגויים באופוזיציה
חזן וקהל: כמה כמה טוב!

קובי לוריא

על הפרק

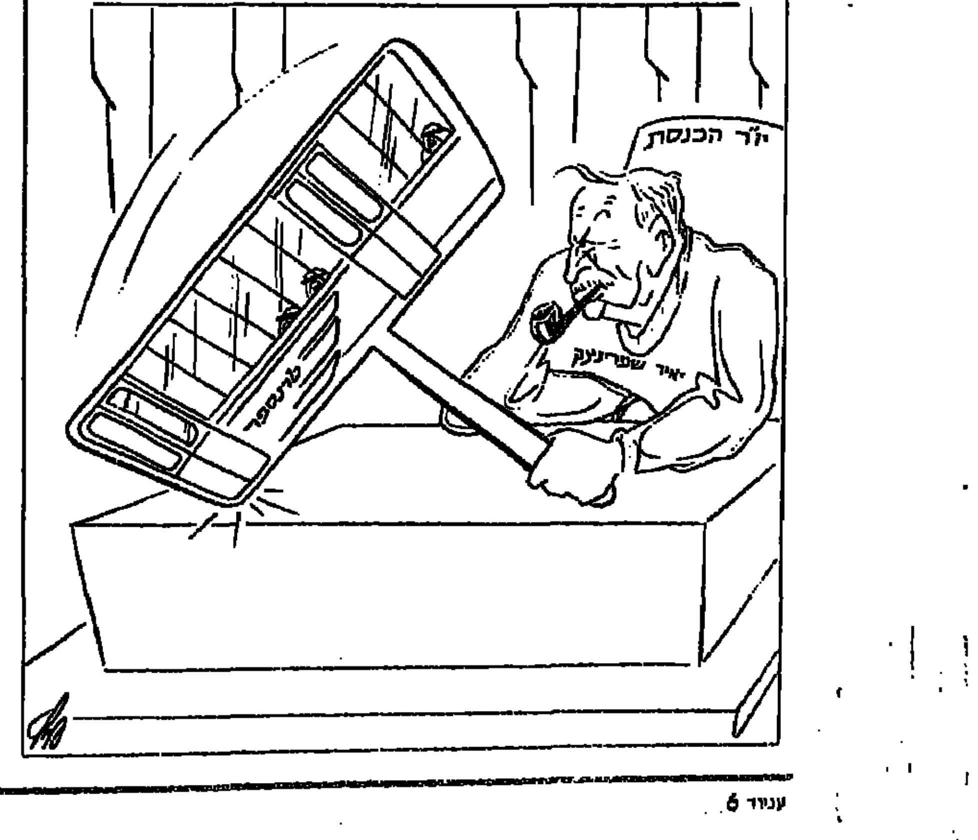

כותרות משנה

■ חיים אשמים

עוד אין בידינו הנוסח המלא של נאום יו"ר הבונדסטאג פיליפ, ינינגר במושב המיוחד, שהוקדש ל־50 שנה ל"ליל הבדולח". אם התפטר בגללו מן התפקיד הרם, סימן שהרגיש אשם. מידת האשמה, אופיה, יציגותה, חומרתה — יתבררו לנו לאחר קריאת החומר כולו.

השאלה המסקרנת, המציקה היא, כיצד קורה ש"ידיד ישראל" ועוד בהזדמנות כזאת מועד מעידה כל־כך מקוממת? בחאן הירושלמי מוצג בימים אלה מחזה על־פי סיפרו של עיתונאי אוסטרי, המבוסס על ראיונות שקיים עם בנים של נאצים. שם ההצגה (והספר עליו היא מבוססת) הוא "נולדו אשמים". מתברר ממנו, שקשה ומסובך להיוולד אשם, קשה להיות בן של נאצי, קשה להיות בן של אומה, שהביאה לעולם את הנאציזם וקשה לשאת את האשמה באופן קולקטיבי ואישי במשך דורות.

כל הזדמנות מפתה כדי להתחמק ממנה. דרכי ההתחמקות הן מגוונות, מפותלות ומלאות מכשלות. אם אתה יושב ראש הפרלמנט אתה מנצל את מעמדך להתחמקות באמצעות נאום היסטוריוזופי. במידת הפומביות כן מהירות.

■ עצרת חרידה

כמה רבבות האנשים, אשר התאספו במוצאי־שבת בכיכר מלכי ישראל בדרישה להקמת ממשלת אחרות, לא הובלו לשם בכוח. אפילו אוטובוסים מיוחדים לא הועמדו לרשותם. באו לבד, בצו מצפונם, רדופי פחד ממה שיקרה, מבקשי מתן ביטוי דמוקראטי לחרדותיהם. האם יכולים לטעות, למעוד?

התשובה חיובית. הם דמו לילדים שנתפשו בקלקלתם ורצים לתקנה מהר כדי לחמוק מעונש. אבל תהליכים חברתיים אינם משחקי ילדים ותשובות פוליטיות יש להן קצב משלהן. האופייני ביותר להתנהגות הילדותית היה, שהציע שם לחזור אל הרכב ממשלתי אשר גם לתוצאות המייאשות של הבחירות.

■ שוב הנשיא

לחיים הרצוג רקורד עשיר של מעידות כנשיא. זה, אולי, מסמל את מצב האומה. אבל לא נאה לאדם שנבחר להיות מורם מעם. מה טעם ראה להבדיל ביוזמתו בהודעה מיוחדת בין הכהניזם לבין הטרנספריזם של גנדי? האם מתפקידו לחלוק תעודות אופי לכל רשימה לאחר שנפגש עם נציגיה? האם גילו לו גנדי וחבריו משהו, שלא ידוע לציבור הרחב?

■ זקן או סניליי?

הודעת חברי הכנסת של מפ"ם, ושל ר"צ כי לא יישבעו אמונים אם יאיר שפרינצק, איש רשימת מולדת הטרנספריסטית, ישמש יו"ר הכנסת (על תקן חבר הכנסת הזקן ביותר) היא צעד הפגנתי מעניין. אבל זה יחייב אותם להתייחס אל שפרינצק ואל רחבעם זאבי כשם שהיו מתייחסים אל כהנא. יחס של חרם ונידוי טוטאלי בגלל גזענותו, שבאה לידי ביטוי לא רק על הכס (והזמני) של יושב־ראש הכנסת.

אלא אם כן יטילו ספק ביכולתו של שפרינצק למלא את התפקיד בגלל התרגילים האוויליים שערך סביב גילו. כלומר, שהוא לא זקן אלא סנילי.

אריה סלגי

מתים עם זכות הצבעה (ועוד שטיקים)

במלחמה, כמו במלחמה, הכל כשר: זיוף תעודות זיהוי, מתים שקמים לתחיה ליום אחד, אזרחים שהצביעו ללא ידיעתם, ועוד ועוד

טלי ברזילי זוננפלד

השמועה מספרת על חבר כנסת צעיר ודינאמי, שבבחירות פנימיות במפלגתו, בשנת 1981, נפלה מחלצתו ערימת פתקים של הקבוצה היריבה. חבר הכנסת הנכבד, נכנס כלאחר כבוד אל מאחורי הפרגוד בקלפי בה אמור היה להצביע, ויחד עם הפתק האחד, אותו הכניס למעטפה, דאג להעלים את כל ערימת הפתקים של הקבוצה המתחרה. היום זו כבר היסטוריה. הח"כ הנמרץ נבחר זו הפעם השלישית לכהן בין 120 המורמים מעם.

ככל שעוברות השנים, כך משתכללים המודלים. ממערכת בחירות אחת לרעותה, הופכות הרמאויות מתוחכמות יותר. ובאמת, מהי השתדלנות של עסקני שנות ה־50 במעברות, לעומת הלחשושים, הברכות ההבטחות והתרת הנדרים של סוף שנות השמונים? גם מודל מרגם פלאטור־קרון (שוחד בחירות, שנת ייצור 1981), מתגמד בתחכומו ושכלוליו במבחן הדרך שנעשה זה לא מכבר במודלים של המפלגות החרדיות, שנת יצור 1988.

יעל ואבי (שמות בדויים) זוג חילוני, מסר את שתי תעודות הזיהוי שלו תמורת 400 דולר, למשך יום הבחירות. למחרת היום כשבא הזוג לקבל את התעודות, גילה כי הוטבעה בהם החותמת המאשרת הצבעה בבחירות לכנסת ה־12. את התעודות לקחו ביהוג אנשים חרדים. לטענת האשה, החרדים היו אנשי אגודת ישראל.

מקרה נוסף שיובא לחקירה הוא אודות קשישה ירושלמית, שמסרה את תעודת הזהות שלה לשתי שכנותיה החרדיות, שטענו באוזניה כי החליטו לעזור לה, ולהצביע במקומה כדי לחסוך ממנה את ההליכה לקלפי.

"בבני ברק", מספר חבר הכנסת רן כהן, "נודע שבהוראת ראש העיר נאספו תעודות הזיהוי של הקשישים המתגוררים בבתי האבות. התעודות נאספו על־ידי מנהלי המוסדות. הקשישים שסירבו", מוסיף כהן, "קיבלו איומים מן ההנהלות. הדברים הללו נודעו לי לפני הבחירות, פניתי בתלונה למשטרה".

ברכה אישית מהרבי

למשטרת ירושלים הגיע ערב הבחירות מידע על עשרות תעודות זיהוי של "נפטרים טריים", שנפטרו בשנתיים האחרונות, ונמסרו למתחזים שהתכוננו להגיע לקלפיות ולהצביע במקום הנפטרים. שמותיהם של נפטרים אלה הופיעו ברשימת הבוחרים. "ידוע לי", אמר רן כהן, "שהמידע הזה הועבר למשטרה במטרה שתציב שומרים מיוחדים שיארבו למתחזים בקלפיות. המשטרה לא עשתה זאת".

דובר חב"ד, ברקה וולף, הודה בפומבי שחב"ד הפיצה טפסים רשמיים בהם התחייבות להצביע עבור אגודת ישראל, ובתמורה יקבל המבטיח ברכה אישית מהרבי מלובביץ', ולחלופין, מי שלא יסכים להתחייב, יקולל.

גם לחבר הכנסת דדי צוקר הגיע מידע על שימוש בתעודות זיהוי אבודות. תעודות הזהות האלה שלא נפסלו כדת וכדין על־ידי משרד הפנים, הגיעו לגורמים חרדיים, שעשו בהם שימוש פסול. בעלי התעודות הגיעו לקלפי, ושם נודע להם שמישהו כבר הצביע במקומם באמצעות תעודת הזהות שאבדה. לחבר הכנסת דדי צוקר הגיעו שש תעודות זהות כאלה שנמצאו בשקית בבני־ברק.

שרה וולף ז"ל, ילידת 1910, זכתה אף היא לזכות הגדולה — היא הצליחה להצביע מקברה. עם תעודת הזהות של שרה וולף הגיעה לקלפי בערד בחורה הדתית בשנות ה־30 המוקדמות, להצביע. מידע על התרמית הגיע למשטרה, שעצרה את המתחזה. חבר הכנסת מנחם פרוש פנה למשטרת ערד ודאג לשחרורה של המתחזה.

קיים מידע נוסף על הצבעה כפולה באמצעות תעודות זהות שמופקדות בידי משטרת הגבולות, תעודות שהופקדו על־ידי ישראלים ששוהים בחו"ל. אלה הועברו לידי חרדים שהצביעו באמצעותן. כמו כן, נלקחו תעודות זהות של ישישים ותשושים, שמצב בריאותם אינו מאפשר להם להגיע לקלפי, במטרה להצביע במקומם.

"לא קיבלתי כסף"

נציג רצ בוועדת הבחירות המרכזית, גבי דאוס, מסביר: "רוב התלונות שהגיעו אלי הן אודות המפלגות החרדיות, אבל שמועות ישנן גם על חבר הכנסת דראושה, שחילק כסף באזורי המאהלים של הבדואים בדרום הארץ. דווקא שם", ממשיך דאוס, "הבעיה פחות מסובכת לבדיקה, שכן הם נוהגים להשתמש בפתק לבן בזמן ההצבעה. הם כותבים עליו את סמנה של הרשימה למענה הם בוחרים במקום שקבעו בשבילם מראש, על הדף. למשל, משפחה מסוימת מחליטה שהיא תרשום את סימן הרשימה עבורה היא בוחרת, בצד הימיני למעלה. משפחה אחרת מחליטה להשתמש בפינה אחרת בדף. בצורה כזו הם בודקים מי תרם יותר קולות לרשימה מסוימת, ובכך מוכיח ראש החמולה את הצבעת המשפחה ומקבל כסף, או טובות הנאה".

לאה, תושבת יהוד, עובדת בחברת עלית. נציג ש"ס שהגיע למחלקה בה עובדת לאה, הצליח לשכנע אותה לאסוף הצהרות של נשים שעובדות עימה במחלקה, שיצביעו לרשימת ש"ס. לאה הצליחה לשכנע 8 נשים והבטיחה להם ברכות מהרבי. לאה קיבלה 300 דולר עבור כל הצהרה שנתנה לנציג ש"ס. היום, מצטערת אחת הנשים שהתפתתה. "אני אפילו לא קיבלתי ממנה כסף", הסבירה השבוע.

לישראל מידר, נציג התחיה בוועדת הבחירות המרכזית, מידע שנתבסס על חמש קלפיות בבני־ברק וקלפי אחת ברמת־גן. "קיבלנו תלונות על עשרות אנשים ששמותיהם נמחקו מפנקס הבוחרים ביום הבחירות. מישהו דאג להצביע בשמם ולמחוק אותו מהרשימה, על אף שהם שוהים בחו"ל ולא הגיעו ארצה לצורך הצבעה. מידע נוסף שיש בידינו", הוא מוסיף, "הוא אודות שתי נשים שהגיעו במיוחד מחו"ל לצורך ההצבעה. כאשר הגיעו השתיים לקלפי בו הן היו רשומות, התברר להן ששמן נמחק מהרשימה, כי מישהו כבר השתמש בו והצביע במקומן, ללא ידיעתן. משקיפה סיפרה על יו"ר קלפי שהצליח להחדיר מעטפות נוספות לתוך הקלפי לאחר שמחק מן הרשימה שמות של אנשים שלא באו להצביע, כך שמספר המעטפות יתאים למספר האנשים שנמחקו מן הרשימה באותו יום".

השדלנים עבדו בגדול

ברשימה אחרת שבה 20 שמות של חרדים מנטורי־קרתא שמוכנים להצהיר שלא הצביעו בשל התנגדות עקרונית להליך הדמוקרטי הזה, ובכל זאת היה מי שכן הצביע בשמם, שכן השמות שלהן נמחקו מרשימת הבוחרים ביום הבחירות.

אבל, לא מדובר בשכנוע מצביעים בודדים בלבד. התופעה מקיפה עשרות מקרי רמאות. בתנועת התחיה מעריכים, שהתופעה מקיפה מאות מקרים. השדלנים מסתבר, עבדו בגדול. נציג בכיר של משרד ממשלתי, הגיע חודש לפני הבחירות לראשות מקומית במרכז הארץ, כשבידו צ'ק שמן. למועצה המקומית היה גירעון גדול שצומצם בינתיים. אבל, לא בכדי. היה שם מי שהבטיח שבקרב התושבים בעיירתו, יצביעו רבים לרשימה מסוימת. הוא, כנראה, דאג גם לקיים את הבטחתו.

במשטרה היו השבוע מי שאמרו שאי־אפשר היה לאמור את היקף התופעה לפני הבחירות. המידע, בחלקו, כבר הגיע לפני ה־1 בנובמבר, ומשטרת ישראל לא דאגה להתייחס אליו במלוא כובד הראש. עכשיו, כשבועיים לאחר הבחירות, הודיעה המשטרה שהיא ממנה צוות חקירה מיוחד לצורך בדיקת החשדות. השופט גולדברג, יו"ר וועדת הבחירות המרכזית, מנחה את המשטרה בחקירתה. למשטרת ישראל שלושה נושאים עיקריים לחקירה: א. רמאויות. ב. הבטחות לטובות הנאה ותשלום כסף. ג. הפחדות ואיומים — קללות וברכות.

בחלוקת המנדטים שבוצעה על־פי חוק באדר־עופר, חולקו הפעם שמונה מנדטים. המנדט האחרון שניתן היה לרשימת דגל התורה. לתנועת התחיה, חסרים רק 204 קולות כדי שהתנועה תקבל את המנדט הרביעי. יחד עם זאת, הוכחה ש־194 קולות אינם כשרים ברשימת דגל התורה, עלולה לגזול מרשימה זו את המנדט השני שלה. החקירה שמבקשים פעילי רצ והתחיה מהמשטרה לחקור, מסובכת בשל חוסר שיתוף פעולה של הבוחרים. מי שקיבל כסף עבור מסירת תעודת הזהות שלו, עבר עבירה. רק מתן מעמד של עד מדינה לאנשים אלה ישכנע אותם, אולי, למסור עדותם.

הכל כשר

הפעם מסתובבים הסיפורים סביב המפלגות החרדיות, אגודת ישראל, ש"ס, ודגל תורה. במלחמה, כמו במלחמה, הכל כשר. עכשיו אולי, אפילו מגיע לדרגת "גלאט כושר" כשמדובר בחרדים. אלה אימצו לעצמם דרכים מדרכים שונות כדי להביא כמה שיותר מבחוריהם לקלפי, ולשכנע אנשים בשיטות שמקובלות במקומות אחרים ורחוקים. גם למי שאינו בקיא בנבכי הפלגים השונים ביהדות החרדית, הפכו המלחמות הפנימיות האחרונות נהירות הרבה יותר. חלק גדול מהמידע הזורם עתה אודות הרמאויות, מגיע מהמפלגות החרדיות עצמן, המנסות להפליל האחת את השנייה, כדי לזכות בנתח גדול יותר מהעוגה הקואליציונית. ואכן, בגיליון "כותרת ראשית" מן השבוע שעבר פורסם מסמך סודי של רשימת דגל התורה, שהודלף לאנשי כותרת ראשית על־ידי פעילי אגודת ישראל, בו מפרטים אנשי דגל תורה כיצד להיזהר מרמאויות של המפלגה היריבה ביום הבחירות.

ובאמת, מהי הבטחה למתן פנקס חבר בקופת־חולים של ההסתדרות לעומת הבטחה מפורשת לבריאות ואריכות ימים, ואפילו ללא הפנקס האדום? היום, הכל הולך, וכבר היה מי שאמר שלכסף אין ריח, וכסף הוא תמיד כסף, שהרי אחרת, קשה קצת יהיה להסביר את כמות המצביעים שקיבלה תנועת ש"ס דווקא מהבוחרים במגזרי המיעוטים.

עשרות אלפי רמאויות?

קצת באיחור, ורק לאחר הפעלת לחצים בפירסומים החוזרים ונשנים כי קיימת אפשרות לפגיעה מאסיבית בטוהר הבחירות, החליט המפכ"ל שלא להמתין להוראת היועץ המשפטי והורה על פתיחת חקירה ארצית כוללת של כל החומר העוסק באפשרות לחסיית תוצאות הבחירות. קודם לכן, עסקו תחנות המשטרה השונות בבדיקת התלונות הספציפיות שהוגשו להם. אגב, רוב התלונות עליהן דיווחו, מעניין נוגעות ביום הבחירות. התברר, למשל, למספר מצביעים, כי נעשה שימוש בתעודות שנגנבו מהם בעבר והדבר התגלה משהגיעו לקלפי, שם נאמר להם כי כבר מימשו את זכות ההצבעה... בבני ברק נעצרה אשה שבאה להצביע עם שתי תעודות זהות, שני מנהלי בית אבות בבני ברק נתפסו כשברשותם חבילה של תעודות זיהוי שנאספו ככל הנראה מהקשישים הסיעודיים הרתוקים למיטתם. כן התברר, כי נעשה שימוש בתעודות זיהוי של נפטרים. קשישים הגיעו לקלפי כשבידיהם פתקי הצבעה מוכנים ומשקיף בקלפי נתפס כשניסה להחדיר חבילה של מעטפות שהיתה ברשותו ובהן פתק הצבעה "עץ" סימנה של דגל תורה, אל שאר המעטפות בעת ספירת הקולות. עוד תיבדק האפשרות כי גילם של מצביעים צעירים הוזן למחשב תוך שינוי הגיל במספר חודשים, על מנת לאפשר השתתפותם בהצבעה ועיכוב במסירת תעודות פטירה, ותיחקר האפשרות כי מספר רב של תעודות זיהוי נאספו מאזרחים השוהים בחו"ל והובאו לארץ על מנת לעשות בהן שימוש. בחשדות אלה מדובר על פגיעה בטוהר הבחירות בסדר גודל אפשרי של עשרות אלפי קולות.

זהבה מוזס

החוק לא מכסה את הפולקלור

כדי להבטיח בחירות הוגנות, ההוראות במקרה של הפרות חוק הן מפורטות — אך אין התייחסות לנידויים וקללות כדרך לרכישת קולות ■

בצלאל עמיקם

סממנים מובהקים של פולקלור דבקו בבחירות לכנסת ה־12. לחשים השבעות, הרמות, נידויים וקללות כדרך לרכישת קולות. מתחת לרובד זה מסתתרים סיפורים על זיופים, מעשי מרמה, שימוש לא נכון בתעודות זהות ועבירות בחירות נוספות.

מלחמת הבחירות מביאה להחרפת הניגודים. יריבים נסחפים לקיצוניות והחומר מכל — גולשים למעשים פליליים. הצליל הצורם שעלה הפעם מהבחירות איננו חדש. שורשיו נטועים במערכות קודמות שסיפורן של "סאלח שבתי" שאוב מהן. הפעם הדברים חמורים יותר ומלמדים על בקיעים בדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון שישראל כה גאה בה. דמוקרטיה אמיתית נבחנת בכך שהיא שומרת על קיום טוהר הבחירות.

המשטרה חוקרת את ההיבטים הפליליים. היא בודקת כל תלונה לאשורה ומסקנותיה נמסרות לעיונו ולשיקולו של היועץ המשפטי לממשלה. הוא שקובע אם יש מקום להכנת תביעה פלילית באמצעות הפרקליטות. בדיקת היועץ המשפטי לממשלה מתנהלת, כידוע, בעצלתיים. יוסף חריש מעולם לא גילה זריזות יתירה ועד לפרסום מסקנותיו המבוססות על חקירת המשטרה, תוכל כבר הכנסת להוציא את שנתה הראשונה.

המחוקק רצה להבטיח בחירות ישרות והוגנות. הוראות החוק במקרים של זיופים, אמצעי פיתוי, מתן שוחד, מפעילי לחץ, מפריעי סדר וכו' הן מפורטות. החוק גם מטיל קנסות ועונשים כבדים על עוברי העבירה. לעומת זאת אין בלשון החוק דבר על לחשים, השבעות והרמות. אולי הכנסת הנוכחית "קורבן" השיטות הללו, תרצה לעסוק בכך. האורח הפשוט איננו חייב להמתין עד כלות למסקנותיו של היועץ המשפטי לממשלה. הוא יכול לערער ישירות לכנסת ובלבד אם יעשה זאת תוך 14 יום מיום פרסום תוצאות הבחירות. כיצד דנה הכנסת בערעורו של האורח הבודד? הערעור מגיע לוועדת הכנסת וזאת על־פי הנחיית יו"ר הבית. הוועדה רשאית להציע לכנסת לדחות את הערעורים או לשמוע את טענות המערערים המשיבים הם שר הפנים ויו"ר ועדת הבחירות המרכזית. ועדת־הכנסת יכולה לפעול גם כוועדת חקירה לכל דבר, המשמעות היא — רשות לזמן עדים ולחקרם, ולהטיל קנס במקרה של אי־התייצבות לפניה. את תוצאות הדיון בערעורים מעבירה הוועדה למליאת הכנסת ופסיקתה סופית.

הפרדת רשויות היא מאושיותיה של הדמוקרטיה. מה טעם איפוא ראה המחוקק להפוך את הכנסת לרשות שופטת שתחרוץ גורל הערעורים? האין זה נכון יותר להפקיד החלטות שיפוטיות בידי בתי־משפט?

שמסתבר כי אמת זו לא נפתרה גם מעיני הח"כים. בכנסת החמישית התייצב איש הליברלים פרופ' הנס קלינגהופר, והתריע על מסירת הסמכות השיפוטית לידי בית המחוקקים. סגן שר הפנים שכבש את הבית בטיעון שעיקרו: אם תועבר הסמכות השיפוטית לבית־המשפט העליון, קיימת סכנה שערכאה שיפוטית זו תבטל את הבחירות בארץ כולה בגלל פגם פורמאלי והמדינה תיכנס למערבולת חדשה של בחירות. במלים אחרות, עיוותים בקלפי אחת עלולים להפוך את הקערה כולה על פיה. הכנסת, כצפוי, לא ויתרה על סמכות השיפוט שלה בנושא תוצאות הבחירות ושמרה על מעמדה כרשות שיפוטית לצורך זה.

הכנסת פתוחה אם כן לשמיעת ערעורים על תוצאות הבחירות. תהליך הבירור הוא מואץ ומתקיים תוך 7 ימים. אם נמצאה התלונה צודקת — רשאית הכנסת לבטל את התוצאות באותה קלפי ולצוות על עריכת בחירות חדשות. אם תגיע למסקנה שלילית — ידחה הערעור על הסף. דין דומה קיים גם לגבי ערעורים הנוגעים לבחירתו של חבר כנסת מסויים.

הדיונים בשאלת הערעורים אינם מעכבים את עבודת הכנסת. היא תקיים את פעילותה כימים ימימה כאין מפריע.

תגובות

מעשה גבורה או הלם

תגובה למאמרו של ניצול האוטובוס, רון לינוולד

עוזיאל לוסטיג

קראתי את כתבתו של רון לינוולד ("על המשמר" ה־1.11), שבסופה הוא כותב: "...אם רחל לא היתה בהלם, סביר שהיתה יוצאת איתי..."

רון, אינני מכיר אותך אישית (חבר קיבוץ רשפים וכעת חייל בשירות סדיר), אך אני פונה אליך כאל חבר, כי גם אני חבר בקיבוץ העוגן. עלי להודות שהכתבה שלך ריגשה אותי עד עומק לבי. היית האחרון בין אלה שהצליחו להימלט מהאוטובוס שעלה בלהבות וכבר הספקת להגיש עזרה לאחד הפצועים. אך דעתך לא נחה. אחרי זמן קצר שמעת זעקת כאב וקריאה לעזרה. בלא היסוס קפצת לתוך האוטובוס הבוער וחיפשת את הקרבן כדי להצילו. הקריאה באה מפי אשה — אמם של שלושה ילדים רכים שנלכדו בפנים. אתה ניסית למשוך אותה החוצה, אבל היא התנגדה בכל כוחה וצעקה לעומתך: "לא. לא. יש לי תינוק, יש לי תינוק! אך לא נשמע כל קול תינוק. גם שני ילדיה האחרים לא השמיעו קול בכי. היא בעצם לא ידעה מה מצבם. אך לא רצתה להשאיר אותם באוטובוס שהמשיך להישרף. היא לא רצתה לחיות בלעדיהם.

בהמשך כתב רון: "אני משוכנע כי אם רחל לא היתה נכנסת להלם, סביר להניח שהיתה באה איתי ומשאירה את הילדים מאחוריה. אינני חושב שעשיתה מעשה גבורה. יש מצבים שבהם גם האהבה לילדים, כשאתה נמצא במצב שאתה יכול להציל רק את עצמך — אתה מציל רק את חייך".

רון ידידי, לפי הבנתי היא לא היתה בהלם, כי צעקה וביקשה עזרה. אי־לכך אני מתפלא ומשתומם עליך ועל דבריך. אתה אדם צעיר שהשקעת מאמצים על אנושיים מתוך מניעים הומניים ברצונך להציל את האם, איך יכולת לכתוב את השורות הנ"ל?!

רון, אתה בוודאי שמעת על השואה, שם הובילו רבבות אמהות ביחד עם ילדיהן שנועדו לשריפות, כי הן לא רצו לנטוש אותם ולהשאירם בידי החיות הנאציות: אף־על־פי, שרבות מהן יכלו להציל את נפשם. כמו כן, במשך כל הדורות, נכתבו אין־ספור סיפורים "על אהבת אם את ילדיה ועל הקרבתה למענם".

אך אני משוכנע, שכבוא העת ואתה תהיה אב לילדים, תזכור את היום הנורא והטראגי הזה, בו נספתה רחל עם שלושת ילדיה באוטובוס הבוער אף־על־פי שיכלה לנטוש אותם ולהציל את נפשה שלה. ובוודאי אז תבין את אומץ לבה של אותה אם אומללה וגיבורה אמיתית.

וכבוכן ברצוני להתייחס לדעותיך בנוגע להתנהגותו של בעלה, אבי הילדים. אתה כותב: לגבי השאלה איך יצא הבעל והשאיר את אשתו בפנים, זו תעלומה שקשה לענות עליה וקשה לשפוט אותו על הטעות הזה. אינני יודע איך אני או אחרים היינו נוהגים. תשובתך היא הגיונית, הצדק איתך.

אך אפשר לנהוג בדיוק כיצד היית אתה נוהג, כפי שנהגת — בהקרבה עצמית וברצון עז לעזור. אך לצערנו כי רב לא הצלחת בביצוע המשימה.

אני מנסה להבין את מחשבותיך בדרך אחת בלבד והיא — כי אתה אדם צעיר שטרם נכנסת לעול המצוות של חיי משפחה ועדיין אינך מסוגל להבין את התנהגותה של האם רחל, שסירבה להציל את עצמה ולנטוש את ילדיה, אשר בינתיים נהנקו למוות על־ידי העשן השחור והסמיך...

גלאסנוסט מן הקיבוץ

אם ההנהגה הסובייטית מעוניינת לפתור את בעיית אספקת המזון לאוכלוסיה, היא צריכה להתיר למדענים ומומחים מהמגזר החקלאי בבריה"מ, להתחיל ללמוד את המשק השיתופי בישראל

גרגורי קנוביץ'

קולחוזים וסובחוזים בבריה"מ במתכונת הקיימת שלהם לא ערוכים וגם לא יכולים לענות לצורכי המדינה באספקת המזון. זאת עובדה שכולם מודים בה.

הסובייטים הבריזו על הכנת התוכנית לשינוי או ביטול המלא של השיטה השיתופית בחקלאות. השינויים האלה בהברת יהיו קשורים בקשיים רציניים — מבחינה פסיכולוגית, כלכלית, טכנית וארגונית. כבר במה דורות האיכר הסובייטי לא עסק במשק פרטי, אין לו מיומנויות מתאימות לכך. עבור משק פרטי ואפילו עבור משק קולקטיבי קטן יידרשו, לפחות בהתחלה, השקעות אדירות מצד המדינה — עבור רכישת המכונות, זרעים, דשנים. יצטרכו להגדיל באופן דרסטי ייצור מכונות חקלאיות וקומביינים וטרקטורים.

בזמן המעבר מהשיטה הקיימת לשיטה החדשה ייתכן צמצום בתפוקת החקלאות, אפילו בהשוואה עם המצב העכשווי. ובוודאי שעם המעבר המלא לשיטה החדשה אי־אפשר לחכות לגידול רציני בתפוקת החקלאות ולסיפוק המלא של צורכי המדינה. הדוגמה לכך היא פולין, בה פירקו את המשק השיתופי כבר לפני יותר מ־30 שנה ורוב האדמות והמכונות החקלאיות נמצאות בידיים פרטיות. ובכל זאת בעיית אספקת המזון בפולין לא מצאה את פתרונה.

הפתרון המלא של הבעיה יכול לבוא באחת משתי הדרכים. הראשונה — דרך הקפיטליסטית טהורה, כדוגמת ארה"ב ואירופה המערבית. כמובן הדרך הזאת לא מקובלת היום בבריה"מ. הדרך השנייה — הפיכת המשקים השיתופיים לסוציאליסטיים בפועל ולא רק בתיאוריה, שבנויים על בסיס דמוקרטי מלא, ללא התערבות מבחוץ, על שוויון, חופש וערבות הדדית. המקום היחידי בעולם בו קיימת בפועל צורת החיים הזאת בחקלאות — היא ישראל. מומחים בכל העולם, ובוודאי בבריה"מ, יודעים שקיבוצים ומושבים בישראל שבנויים על בסיס שיתופי השיגו שיאים עולמיים בפריון העבודה ומספקים את אוכלוסיית הארץ במגוון רחב מאוד של תוצרת חקלאית ומהווים חלק נכבד מאוד בייצוא של ישראל.

כמובן לא הכול בניסיון של הקיבוצים והמושבים של ישראל יתאים לתנאים השונים בבריה"מ. ובכל זאת הוא יכול להיות מאוד משמעותי עבורם. אם ההנהגה הסובייטית באמת מעוניינת לפתור את בעיית אספקת המזון לאוכלוסיה. היא צריכה להסיר את המחסומים האידיאולוגיים, הפוליטיים והאחרים ולהתיר למדענים, המומחים והאנשים מהשטח מהמגזר החקלאי של בריה"מ, להתחיל ללמוד את המשק השיתופי בישראל.

מצד שני, גם ישראל צריכה להיות מעוניינת בהחלפת מידע וניסיון שכזה — הרי ברור ששיתוף הפעולה בנושא הכלכלי יביא בסופו של הדבר לשיפור היחסים גם במישורים האחרים. וזה יהיה גם קלף מיקוח רציני במאמצינו לשפר את היחס של השלטונות הסובייטיים כלפי היהודים.

הקיבוץ הארצי ומפ"ם יכולים להוביל את המהלך הזה ובזה לתרום תרומה חשובה מאוד ביחסינו עם בריה"מ שיש להם השלכות ארוכות טווח על מצבנו כאן ומצב יהודי בריה"מ — שם.

המשק לאחר הבחירות

שלום זינגר:

פיחות עכשיו

הציבור "מייבש" את המקורות הבנקאיים

לממשלה יש תוכנית כלכלית — אומר שלום זינגר, מנכ"ל הבנק הבינלאומי — החלק הראשון שלה בוצע, ואפילו בצורה מרשימה. שיעורי האינפלציה ירדו, ויש יציבות במשק. הבעיה היא, שבוצע רק השלב הראשון, שהיה שלב הבלימה.

זינגר סבור, שהשלב הראשון התארך למעלה מן הדרוש. כבר לפני שנה וחצי אפשר היה לעבור לשלב השני, שניתן לכנותו "שלב המאמץ". אם יבוצע, עליו להיות שלב ההערכות לקראת צמיחה. מעבר מיידי לצמיחה אינו רלוואנטי עכשיו. כדי להגיע לכך, יש להכין את השטח, כלומר: ליצור תנאים נוחים להשקעה. לדעתו, תנאים כאלה יווצרו, אם קברניטי המשק יאזרו עוז לסגור מפעלים כושלים. בשלב זה יש להתאים את המשק לגודל האמיתי של המדינה.

מנכ"ל הבינלאומי מדגיש, כי בימי האינפלציה הגבוהה המשק התנפח. התוצאה: משברים בחברות כלכליות גדולות, שנובעים מאי־יכולתם של מנהליהן להתרגל או להבין את המציאות, שנוצרה כתוצאה מהפעלת תוכנית החרום להבראת המשק.

שלב המאמץ, אם יבוצע, יהיה כרוך בכאבים. יידרשו ניתוחים במפעלים — מוסיף זינגר — יש לחתוך, אחת ולתמיד, את האיברים החולים, ובלי סנטימנטים. זה לא פשוט ולא קל. יתכן, שניתן לשקם חלק מן המפעלים המפסידים, אך התנאים לשיקום הם ייעול ותכנון מחודש. אין לפסול עזרה ממשלתית למפעלים מפסידים — אך זו צריכה להינתן אך ורק למפעלים, שיש להם סיכוי להתייצב, ואשר גם יהיו מוכנים, בתמורה לכך, לבצע תוכנית־הבראה, אפילו תהיה כואבת.

זינגר מסביר, כי לשם הכנת המשק לצמיחה, דרושים כמה צעדים מקבילים בתחומים שונים, כמו: הורדת עלויות העבודה, שהן אצלנו יקרות מאוד. ניתן להורידן באמצעות מיסוי עקיף שלילי.

בתחום המוניטרי, הוויכוח על פיחות הוא מיותר — מוסיף זינגר. פיחות הוא הכרחי, משום שהקפאת שער הדולר גורמת נזק ליצוא לגוש הדולרי. לדבריו, אין לעשות פיחות "דה לוקס", כפי שכונה בעבר. הצעד צריך לעקור אותו מן המרוץ ומעלויות השכר. הפיחות הכרחי עכשיו יותר מתמיד, כי הציבור מייבש את המקורות הבנקאיים. התוצאה קשה. הבנקים מושכים כספים מבנק ישראל במחיר כבד, הריבית שהבנקים משלמים לבנק ישראל נעה סביב 25 אחוז. הדבר יחייב העלאת הריבית הדביטורית ללקוחות, זאת, בשעה שהתוכנית הכלכלית מבקשת להורידה.

זינגר מטעים, שהעלאת הריבית תגרום להתייקרות נוספת של הייצור, ותצמצם את האפשרות להתחרות בשוקי היצוא. בתנאים כאלה, הצמיחה תהיה בלתי אפשרית. לדעתו המצב יתאפשר, רק אם הממשלה תגלה אומץ לב.

חיים מרגלית

שימורי דגים מהמזרח הרחוק מסכנים התעשייה המקומית

השוק המקומי מוצף שימורי־דגים זולים מן המזרח הרחוק, שמסכנים את תעשיית השימורים המקומית — אומר דוד רינג, מנכ"ל מפעל יונה־נון לשימורי דגים ויו"ר ענף שימורי דגים בהתאחדות התעשיינים. תיילאנד, הפיליפינים וטייוואן מייצאות לארץ שימורי דגים מן הסוגים הגרועים ביותר.

עדה לבנון, מנכ"ל המועצה להגנת הצרכן, שלחה מכתב־מחאה למשרד התעשייה והמסחר, על שהוא מאשר את היבוא מארצות אלה, בשעה שלא פעם נמצאו בקופסאות השימורים תחליפי־דגים, במקום אלה שנרשמו על גבי התווית. בהקשר זה, מעיר רינג כי אי־התאמה בין תכולת הקופסה לתווית הרשומה עליה מאפיינת ארצות אלה.

רינג מוסיף, שהתעשייה המקומית אינה יכולה להתחרות עם הפיליפינים, תיילאנד וטייוואן, שבהן השכר החודשי בתעשיית השימורים נע בין 60־100 דולר לחודש. הוא עצמו שיגר מכתב למשרד התמ"ס, שבו תבע עצירת יבוא היצף, המסכן את תעשיית השימורים המקומית שלרשותה חמישה מפעלים, היקף ייצור של 30 מיליון דולר בשנה והמעסיקה כ־300 עובדים.

רינג מדגיש, כי בשנה האחרונה גדל יבוא הדגים המשומרים מן המזרח הרחוק, מינואר עד אוקטובר הגיע היבוא משם ל־3.5 מיליון דולר, והוא ממלא 41 אחוז מכלל יבוא הדגים. זאת, בשעה שבכל שנת 1987 הסתכם היבוא מהמזרח הרחוק ב־2.5 מיליון דולר ותפס רק 21 אחוז מהיבוא. לטענתו, הגידול ביבוא נעוץ במחירו הזול. הצרכנים מתייחסים למחיר, ולא לאיכות. דבר נוסף, תושבי השטחים, שהם צרכנים גדולים של שימורי דגים, מעדיפים את דגי המזרח הרחוק על פני סרדינים מהכנרת, שגם מחירם זול. לדעתו, זהו חלק מהאינתיפאדה והמאבק שהערבים מנהלים נגד תוצרת ישראל. קופסה, שמוטבעת עליה כתובת בעברית, פסולה עכשיו בשטחים.

רינג מטעים, כי הסרדינים מהכנרת יוצרים בעיות ליצרני השימורים. כשמעבדים אותם כדג מעושן ("שפרוטים"), טעמם מצוין. אך, העיבוד ל"שפרוטים" ארוך יותר ומייקר את המוצר. כאשר טובלים את סרדיני־הכנרת בשמן, כמו דגי "טונה", טעמם תפל. הצרכנים מעדיפים לרכוש דגי "טונה", למרות מחירם הגבוה. רינג הסב את תשומת־לבם של משרד התעשייה והמסחר לבעיה. לדעתו, היצרנים מחויבים לרכוש את דגי הכנרת. הם מבינים זאת. אך, בתנאים כשהשוק מוצף דגים, אין באפשרותם לעמוד בכך כמוקדם, כי המחסנים מלאים ואין למי למכור אותם. אם משרד תמ"ס רוצה לעזור ליצרנים ולדייגים, עליו לאסור יבוא

רינג סבור, כי היצרנים המקומיים אינם חוששים מיבוא מארצות השוק, ואף מפורטוריקו, שממנה מייבאים דגים במסגרת ההסכם על אזור סחר חופשי עם ארה"ב. הוא בטוח בטיב הייצור המקומי. הראיה — המפעלים לשימורי דגים מייצאים לאירופה ולארה"ב. דבר נוסף, מחיר הייצור המקומי נמוך מן המחירים של המתחרים, לבד מ... כאמור, המזרח הרחוק.

חיים מרגלית

מבזקים כלכליים

שנת שיא ל"בירד"

■ במחצית הראשונה של 1989 תתמוך קרן "בירד" ב־19 פרויקטים חדשים, מתוך 22 שהוגשו, בהיקף של 9.5 מיליון דולר. השתתפות הקרן מהווה 50 אחוז מעלות הפרויקטים. ראשי "בירד", קרן דו־לאומית למחקר ופיתוח ישראל־ארה"ב, מסרו בסוף השבוע כי זוהי שנת־שיא נוספת שהיא זוקפת לזכותה — שילובן של חברות־ענק אמריקניות, כמו ווסטינגהאוס, ג'י טי אי, קומפיוטרס אסושיאטס ועוד. (א.ג.)

כינוס שנתי

■ מעלה מ־400 אנשי משק וכלכלה, מכל המגזרים בישראל, נרשמו עד כה לכינוס השנתי, שמארגן "יד לוינסון" לזכרו של יעקב לוינסון ז"ל. הכינוס ייערך ביום ראשון, 20.11.88 ויעסוק בנושא תכנון לאומי כלכלי וחברתי בישראל. את הדיון יפתח שר הכלכלה והתכנון, גד יעקובי, ויסכם אותו נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו. הדיון ייערך בבית ברל בצופית.

מטעם הנהלת "יד לוינסון" נמסר, כי הדיון הפומבי יימשך חמש שעות, ובמהלכו יקחו חלק ולפי האלף־בית: חיים (ג'ומס) אורון, גדליה גל, שלמה גרופמן, אריאל וינשטיין, נסים זווילי, יצחק טאוב, רן כהן, מאשה לובלסקי, אהרון מאיר, ריצ'ארד ערמון, יוסף צ'חנובר, אפרים ריינר, דורון שורר ודן תיכון.

תעשיינים בהודו

■ משלחת תעשייני מתכת וחשמל, בראשות דורון טמיר, יו"ר אגף המתכת והחשמל בהתאחדות התעשיינים, החלה אתמול את ביקורה בהודו. זהו ביקורה הראשון של משלחת מעין זו מישראל. המשלחת תשתתף באסיפה הכללית של מרכז הסחר העולמי ותיפגש עם גורמי תעשייה ומסחר הודיים ונציגים ממדינות רבות אחרות. בנוסף לכך נקבעו לחברי המשלחת פגישות עסקיות נפרדות עם גורמים כלכליים בהודו.

העורך הכלכלי: צבי טימור

פילפל

רייגן הגדול הולך הביתה

שלמה פרנקל

כדי להבין מה עשתה תקופת נשיאותו של רונלד רייגן לארצות־הברית ומה שעושה, במידה רבה, המדיניות הכלכלית הנקוטה עכשיו בישראל, כדאי להיזכר בלואי ה־14, שמלך בצרפת לפני שלוש־מאות שנה. לואי זה כונה "הגדול", אבל ניהל מדיניות כלכלית שמשמעותה היתה: "אחרי המבול". הדברים אמורה, כנראה, פילגשו המפורסמת של בנו, מאדאם דה־פומפאדור. הוא השקיע את אוצר הממלכה שלו בחובות אדירים, שצאצאיו לא הצליחו להחלץ מהם, ואשר בסופו־של־דבר הביאו את נכדו אל מתקן הגיליוטינה, כאשר להמון הפאריסאי נמאס לשלם את החשבונות המנופחים של חצר המלכות.

התקציב הגרעוני של לואי "הגדול" בוזבז על מנגנון מנופח, ובעיקר על הוצאות בטחוניות. מסתבר, שלואי ה־14 פשוט שיעבד את עתידה הכלכלי של צרפת לכמה עשרות שנים, לטובת אנשי חצרו ותלוכות ההתפשטות שלו ברחבי אירופה וגם בצפון אמריקה שנשלטה אז על־ידי המעצמות האירופאיות.

הנשיא האמריקני, רונלד רייגן, הוריד את האינפלציה והקטין את שיעורי האבטלה בארצות־הברית, תוך העלאת רמת־החיים הממוצעת — מה שעושה גם התוכנית הכלכלית אצלנו. אלא שהדברים לא נעשו באמצעות שגשוג כלכלי, הקטנת ההוצאות הצבאיות, גידול בתוצר ומאזן מסחרי חיובי — אלא על־ידי נטילת חובות אדירים.

המדיניות של רייגן התבססה על תקציב מדינה גדל והולך, שהגיע עד לטריליון דולר בשנה — 4000 דולר לכל אמריקני, מקטן ועד גדול. אצלנו עומד התקציב על יותר מ־4000 דולר לנפש (כאשר מביאים בחשבון גם את תושבי השטחים). הגרעון התקציבי האמריקני עומד על 150 מיליארדי דולרים לשנה, שאותם מכסים, כמובן, על־ידי התחייבויות כלפי העתיד.

רייגן הביא את הגרעון המסחרי האמריקני ל־150 מיליארדי דולרים בשנה — שהם בערך 600 דולר לנפש (כמו אצלנו). גם גרעון זה מכוסה על־ידי נטילת הלוואות מבנקים זרים ומן הציבור האמריקני. את החוב הלאומי הביא רייגן ל־2.6 טריליוני דולרים, כמה 500 מיליארד מהם לבנקים בחו"ל. פירוש הדבר, שכל אמריקני חייב יותר מ־10,000 דולר, ומתוכם — כ־2,000 דולר לחו"ל (כל אזרח ותושב בישראל "הגדולה" חייב כ־15 אלף דולר, מתוכם בערך 3,000 לחו"ל. ברור, שמצבנו גרוע הרבה יותר: בארצות־הברית מבטא החוב לגולגולת לחו"ל פחות ממשכורת חודשית ממוצעת אחת, ואצלנו הוא מייצג קרוב לשלוש משכורות ממוצעות).

ברור, שאם נחלק את כל הסכומים האלה לא לפי מספר הגולגלות, אלא לפי מספר המפרנסים, הם יהיו מבהילים הרבה יותר, בערך פי שלושה. הדבר הנורא ביותר בכל העסק הוא, שכולם יודעים שלא יוכל להחזיק מעמד, משום שלא בארצות־הברית ולא אצלנו, איש אינו צופה גידול בתוצר ושיפור במאזן המסחרי, במימדים שיאפשרו החזר נוח והדרגתי של החובות העצומים האלה. הסוף לא חייב להיות התפוצצות או משבר חד־פעמי גדול, אלא גם התפוגגות וגסיסה איטית. את המחיר, למרבית הצער, בדיוק כמו במקרה של לואי ה־14, לא ישלמו האחראים למדיניות הזאת, אלא הצעירים מהם ובניהם אחריהם. עכשיו נותר לראות, אם הנשיא האמריקני החדש ואלה שיהיו אחראים לכלכלה הישראלית, ינסו לעשות דברים ממשיים לפירוקה של פצצת הזמן הזאת.

צמיחה כלכלית ★

תוכנית הדרך לפריצת דרך

המשך הריסון התקציבי, ובמיוחד ההוצאה הבטחונית המקומית, מהווה בסיס לתוכנית כלכלית ארבע־שנתית, שמציעים אסף רזין ואפרים צדקה, פרופסורים לכלכלה, ואמנון ניבך, לשעבר יועץ כלכלי לממשלה.

התוכנית הוצגה בפורום המכון הישראלי הבינלאומי, גוף חדש ויוקרתי בארץ, היוזם ומעודד ניירות־עמדה בלתי תלויים בנושאי כלכלה ומשק, והמנסה לקרב בין הכלכלה התיאורית לבין השימושית.

פרט להוצאות הביטחון, מקווים המחברים להקפיא גם את תשלומי ההעברה לנפש וגם את ההוצאה הציבורית האזרחית, לשם שחרור משאבים להשקעות.

ההצעה השלישית היא לבצע פיחות ריאלי של כ־15־17 אחוז עד 1992, כלומר: פיחות ריאלי של כ־3־4 אחוזים לשנה. גודל הפיחות הנומינאלי, לשם השגת יעד ריאלי זה, לא הוגדר בין היעדים, אם כי הפער בין שיעור הפיחות הנומינאלי לבין הריאלי עשוי להשפיע על יעדי היציבות ולקבוע את שיעורי האינפלציה.

בין הכלים המרכזיים: הורדת מחיר ההון לטווח ארוך מ־9 לכ־7 אחוזים, כדי לעודד השקעות, הגמשת תנועות הון בינלאומיות ושינוי הסדר תוספת־היוקר.

פרט לאמצעים בתחום המאקרו־כלכלה, המחברים מפרטים שורה של הצעות בתחום המיקרו על־ידי רפורמות במערכת הבריאות, ההשכלה הגבוהה, הפרטה של מפעלים ממלכתיים ומיסוי.

במסגרת המכון הישראלי הבינלאומי, נערך גם דיון שבו השמיעו יו"ר החדש של בל"ל, משה זנבר, היועץ הכלכלי לראש הממשלה, עמוס רובין, ופרופ' אלחנן הלפמן הערות ענייניות. אין כל ספק, כי יש לדון בתוכנית זו, למרות שאין היא רחוקה מתוכניות דומות בעבר, שלא הצליחו להשיג את היעד.

הבעיה שעולה מן התוכנית, שאותה ציינו גם משתתפי הדיון, היא שהיא נשענת על הקפאת תקציב הביטחון המקומי, בשעה שזה גדל בשנת 1988. גם אסף רזין ציין, שהוצאות הביטחון המקומיות גדלו ב־5 אחוזים לפחות, שהם כמיליארד ש"ח. הוצאות הביטחון העקיפות, שאינן מופיעות ישירות בתקציב כאובדן תפוקה ואובדן הכנסות ממסים כתוצאה מכך, עלו בכ־1.5 מיליארד ש"ח, והגדילו את הגרעון התקציבי לרמה של כ־4־5 אחוזי תוצר לאומי. הוצאות לא חזויות אלו גדלו בגלל האינתיפאדה, וגם בגלל הריבוי הטבעי מלפני כ־20 שנה, שהגדיל את מספר המתגייסים לצבא הסדיר לשירות חובה.

נטל כלכלי מתמשך

מניעת האינתיפאדה כרוכה במדיניות מסוימת, שהיא העדפה פוליטית. לכן, המחברים אינם מטפלים בכל ההיבטים הקשורים בכך. אולם מן הדין היה, שלפחות יצביעו על כך, שלמדיניות יש מחיר כלכלי, שלא נשקל עד כה — כשם שבעבר לא ניתן שום שיקולי דעת למחיר הכלכלי של מלחמת לבנון. הוצאות אלו, שמופיעות מבלי שיתוקצבו, מהוות נטל כלכלי מתמשך, המונע כל תכנון כלכלי והשגת יעדים כלכליים. דבר אחר, שאף הוא לא נדון אלא נקבע באופן מקרי, היא גודל הצבא הסדיר ואף המילואים. אם השירות הציבורי האזרחי היה מוקפא, אפילו באחוזים בודדים, כולם היו שמים לב לכך. כאשר דבר דומה מתרחש בשירות הציבורי הבטחוני, הוא אינו זוכה לתשומת־לב, בוודאי לא של הכלכלנים. אולם אירועים חוץ־כלכליים אלה עשויים לקבוע היקפה של כל תוכנית כלכלית. לכן, בצדק העיר משה זנבר, כי בעלי התוכנית נשארו חייבים תשובה בנוגע לאמצעים שיש לנקוט, במקרה שהצעדים המוצעים על־ידם לא יתגשמו. התוכנית חייבת תשובה, לדעתי, גם באשר לאמצעים, שיש לנקוט על־מנת שהצעדים המוצעים ייושמו בשטח.

לכאורה, קיימת סתירה גם ביעדם של המחברים להוריד את שיעור האינפלציה ל־6־3 אחוזים בסוף התקופה, ולבצע פיחות ריאלי של 17־15 אחוזים במהלכה, משום שעל־פי הניסיון של 500,000 אחוזי פיחות, לא הושג פיחות ריאלי בר־קיימא. הדיון חייב להתמקד בפער זה, שבין פיחותים נומינאליים לפיחות ריאלי. קיימת השאלה הבסיסית, האם זוהי הדרך. עמוס רובין חולק על כך. טענתו היא, שפיחות נועד בסופו־של־דבר להקטין את שכר העבודה, במונחים דולריים וריאליים. לכן, אם מדובר בהורדת שכר של כ־3 אחוזים לשנה, ניתן להשיג זאת באמצעים אחרים, או לחילופין: לא ניתן להשיג זאת גם באמצעות הפיחות. הצעת אותם האמצעים לאותם המדינאים, כל פעם מחדש, אינה מקדמת את הדיון הכלכלי.

9 אחוזים שאינם תמיד 9

לגבי ההצעה להוריד את הריבית להשקעות לטווח ארוך מ־9 ל־7 אחוזים ריאליים, קיימים ספקות, אם היא אפקטיבית. ראשית, "ה־9 אחוזים" כיום אינם 9 אחוזים אפקטיביים, אלא 10־11 אחוזים למשתמש הסופי. זאת, כתוצאה מעמלות חיתום והקצאה, או הקצאת אשראי ודברים דומים. אם כך, יתכן כי ה־7 אחוזים לא יהיו 7 אחוזים, אלא יותר. אולם, גם אם יהיו 7 אחוזים בפועל, אין זה ברור כי ריבית כזאת אפקטיבית להשקעות, כלומר: האם שיעור ריבית כזה יספיק לשם השגת היעד. המחברים מעוניינים להגדיל את ההשקעות במשק כ־3 מיליארד דולר, בתום ארבע שנים, מתוך כך — כ־1 מיליארד דולר במכונות ובציוד. האם ריבית כזאת היא אטרקטיבית, מבחינת התוכנית — רק העתיד יוכיח, וגם זה, רק אם יעדי התוכנית יתגשמו.

המשך הרפורמה והקטנת המיסוי מופיעים אצל מחברי הספר כאמצעים מיקרו־כלכליים, אם כי עדיף לראותם כצעדי מאקרו. יש לעשות חישוב כמותי וחישוב ההשפעות הכלכליות והחברתיות של מעבר ממיסוי ישיר למיסוי צריכה, באמצעות המרת מס־ההכנסה במע"מ. לא ברור, אם צעד זה נלקח בחשבון בחישוב ההשפעה האינפלציונית.

בכל מקום, הספר של רזין, צדקה וניבך מהווה בסיס טוב להתחלת הדיון הכלכלי על מצב המשק הישראלי שלאחר הבחירות — גם אם הממשלה שתקום תהיה שונה מזו שאליה התכוונו מחברי הספר.

צבי טימור

צמיחה כלכלית, מבט לשנות התשעים, בהוצאת המכון הישראלי הבינלאומי וספריית "העריב", תל־אביב 1988.

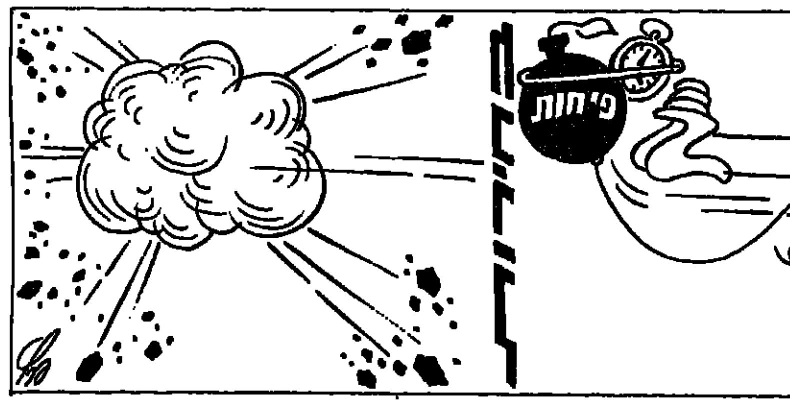

פטיש הכסף של מקסוול

ימים אחדים לפני סופו של המירוץ אל הבית הלבן בא אל סיומו בניו־יורק מירוץ אחר, קשה וממושך לא פחות: המירוץ אל בית־ההוצאה מקמילן. הזוכה - רוברט מקסוול, האיש שלפני חודשיים אחדים חילץ ממשבר את הוצאת "מודיעין" והעיתון "מעריב", והוא מבקש להתייצב בצמרת התקשורת הבינלאומית, כאיל עיתונות, טלוויזיה ומו"ל.

ראשי "מקמילן" לא אהבו את הרעיון, שהבריטי השאפתן, בן ה־65, אב לשבעה, ירכוש את בית־ההוצאה רב־היוקרה שלהם. ניסו לגייס משקיעים אחרים, דחו את מועד ההכרעה, ולא היססו לנקוט תכסיסים שונים, כדי למנוע את הרכישה. אלא שהמאבק המתיש לא היה מעבר ליכולתו של מקסוול. ביום חמישי שעבר הצליח להגשים את חלומו, וצירף לנכסיו את "מקמילן", תמורת כשניים וחצי מיליארד דולר: ימים ספורים לפני כן הוא זכה על עיסקה אחרת, כאשר רכש תמורת 750 מיליון דולר את הוצאת מדריכי התעופה האמריקניים. בכך הוא הצליח לכונן אימפריה מו"לית טראנס־אטלנטית, הכוללת הוצאות־ספרים, רשת עיתונים, לוויין תקשורת, ובתי־דפוס.

בראש הוצאת "מקמילן" יעמוד מעתה בנו הצעיר קווין, שעם אחיו איאן משמש גם סגן מנכ"ל ברשת התקשורת של האב. את חובותיו הגדולים, ובעיקר הלוואה בנקאית של 2.2 מיליארד דולר, שגייס לצורכי רכישת "מקמילן", מתכוון מקסוול לפרוע באמצעות מכירתם של בתי־הדפוס שלו, שרכש מהם בשנתיים הקודמות.

"צעדים אלה מייצגים התמקדות אסטרטגית מחודשת של עסקינו בזירות המו"לות, משני צדדיו של האוקיינוס האטלנטי. זה יאפשר לנו לרכז את משאבינו לניצול מירבי של ההזדמנויות הנרחבות לפתח את העסקים המתבססים על נזילות מזומנים, אלה שרכשנו עתה ואלה שכבר בבעלותנו". כך הבהיר רוברט מקסוול את פשר החלטתו ללוות את רכישותיו האחרונות במכירת מפעלים אחרים שבבעלותו, ובעיקר לצאת מענף הדפוס, שהניב רווח (לפני מס) של 62.2 מיליון לי"ש, קצת פחות מ־10% ממחזור המכירות שלו.

שני ענפים

הרשת הענפה של רוברט מקסוול בנויה כך: קרן מקסוול, הרשומה בליכטנשטיין, מחזיקה 57 אחוז מחברת השירותים הפיננסיים והמקצועיים פרגמון, ובעלות מלאה של קבוצת עיתוני "מירור" בבריטניה ("דיילי מירור", "סאנדיי מירור", וה"פיפל"). כמו כן, מחזיקה קרן מקסוול ב־51 אחוז של "חברת התקשורת מקסוול" (MCC), שמחזור מכירותיה בשנה שעברה הגיע ל־884.1 מיליון לי"ש, ו־166 מיליון לי"ש רווחים לפני מס. חברה זו כוללת את שני הענפים — מו"לות ותקשורת מזה, ודפוס מזה.

רשת המו"לות והתקשורת רשמה אשתקד מכירות בהיקף של 184.4 מיליון לי"ש ורווח לפני מס של 52.2 מיליון לי"ש. החברות העיקריות ברשת הן ספרי פרגמון, ופרסומי הדוויי ושתיהן בארה"ב ובריטניה), עיתוני פרגמון, מגזינים של BPCC, תוכניות לימוד קקסטון ואנגליה, תקשורת לוויינים־מקסוול (כולן בבריטניה) ועוד. אל ענף זה מצטרפות שלוש הרכישות של מקסוול בארה"ב בשנה זו, חברת המחקר "המרע", מדריכי התעופה הרשמיים (והכנסה ב־87 של 140 מיליון דולר) ו"מקמילן" (והכנסה של 956 מיליון דולר ב־1987). בענף זה יוצאים ספרי־לימוד, מגאזינים מדעיים ומקצועיים, מגאזינים רגילים, עיתונים, שידורי לוויין, מאגרי נתונים וייצור תקליטי־לייזר (קומפקט־דיסק).

בענף הדפוס רשמה חברת "מקסוול" מחזור של 669.4 מיליון לי"ש, בשנה שעברה, ורווח לפני מס של 62.2 מיליון לי"ש. בבריטניה פועלים שלושה מפעלי דפוס משוכללים, בארצות הברית רשת של בתי־דפוס, ובקנדה יש לחברה 27 אחוז ממניות חברת הנייר רונורו. אלה בנוסף על בתי־דפוס קטנים יותר בבלגיה ובצרפת, ועוד. את הענף המסועף הזה, שהושקע בו הון־עתק בציוד המשוכלל ביותר, מתכוון עתה מקסוול לקצץ, וליתר דיוק, למכור ולממן בכך את עסקותיו האחרונות, או את אלה שהוא מתעתד לבצע בהמשך.

לסחורה של מקסוול יש קונים, מסתבר, הממתינים בקוצר־רוח לרגע שבו הוא יציע אותה למכירה. את BNPC (חברת הדפוס של עיתוני בריטניה) תרכוש ככל הנראה, "בתוך המשפחה", קבוצת עיתוני ה"מירור". בכך ייסגר המעגל, שנפתח כאשר מקסוול החליט להפריד את הדפוס מהעיתונים, בגלל סכסוכי העבודה שגרמו לשביתות והפסדים. הוא השקיע 230 מיליון לי"ש בשכלול הדפוס, ומקסוול יאפשר לקבוצת ה"מירור" לשוב ולהתאחד עם הדפוס, רק אם הצעת הרכישה תהיה בת־תחרות להצעות אחרות. אם אמנם תתבצע העיסקה, קרוב לוודאי שקבוצת ה"מירור" תצא לבורסה כבר בשנה הבאה. בסיטי של לונדון כבר ניכרת "עצבנות" סביב מניותיו של מקסוול, וכל מעבר שלו לעסקים, המפרנסים את הבורסה, מתקבל שם בברכה.

טיכון ה"אימפריה"

מציאה אחרת, שמקסוול עתיד למכור בקרוב, היא רשת בתי־הדפוס האחרת שלו, BPCC (החברה הבריטית לדפוס ותקשורת), שהיא הגדולה בבריטניה, ורווחיה בשנה שעברה היו 35 מיליון לי"ש על מחזור של 300 מיליון לי"ש. מעריכים, שאת הרשת הזאת תרכוש קבוצת המנהלים שלה, שהעומד בראשה הוא גם סגנו של מקסוול בחברת "מקסוול־תקשורת". אם כך הדבר באנגליה, מעריכים המומחים לעסקיו של מקסוול, הוא לא יתקשה למכור גם את בתי־הדפוס שלו בצרפת ובבלגיה.

אך, בעוד מכירת נכסיו באירופה צפויה כבר בחודשים הקרובים, נראה כי לא כך הדבר בארצות־הברית. שם הוא רכש בשנתיים האחרונות רשת בתי־דפוס גדולה, בנוסף על בתי־דפוס נוספים, שהיא השנייה בגודלה בארצות־הברית, ומחזיקה בין השאר בזיכיון של 12 שנים להדפסת המגזין "פאריייד", המופץ ב־31 מיליון עותקים על־ידי עיתונים מקומיים רבים, וכן את השבועון "טיים", ועוד. את אלה לא יעמיד למכירה, לפני שישלים המיזוג של הוצאת "מקמילן" עם הוצאת מדריכי התעופה. אך או בכוונתו להציע למכירה גם נתחים נכבדים אחרים מנכסי "מקמילן", בהיקף של מיליארד דולר, בהם רשת חנויות גאמפס (העוסקת בין השאר במכירה טלפונית) מסן פרנסיסקו.

בלונדון מציינים, כי דרך הפעולה של מקסוול הפוכה לזו של חברת "ריד", שממנה רכש בשעתו את ה"מירור", ונכנס לעולם התקשורת. "ריד" מכרה קודם כל נכסים, ואחר־כך החלה לצבור עסקי מו"לות, ועדיין עומד לרשותה ממון רב לרכישות נוספות. מקסוול, לעומתה, מיהר להסתבך, והקדים את רכישות הענק שלו, למכירת נכסיו המיועדים למימון הרכישות. בכך, הוא מסכן, לדעת מבקריו, את עצם קיומה של האימפריה שלו. זאת, משום שבעוד שהדפוס הוא מקור־הכנסה "צפוי", גם אם מצומצם יחסית, עסקי המו"לות סובלים מתנודות ושינויים "בלתי צפויים", למרות שהכנסה מהם עשויה להיות גדולה ביותר. מקסוול ניצב עתה בפתחה של הרפתקה חדשה, הוצאת עיתון יומי כלל־אירופאי "THE EUROPEAN".

שירות משולב

המומחים הרבים לענייניו של מקסוול מצביעים על שינוי משמעותי בתפיסת המו"לות שלו, שעד כה הטיפה לריכוזיות ייצורית־שירותית, המבטיחה גמישות מירבית ללקוחות, או כפי שהוא עצמו כתב בדו"ח השנתי של חברתו ל־1987: "את השגת המטרה האסטרטגית שלנו, להיות אחת מעשר החברות הגלובליות בתחום התקשורת ואמצעי התקשורת, מבטיחה האסטרטגיה האופקית של צמיחתנו". הוא ביקש לתת ללקוחותיו שירות משולב, שיענה על כל הצרכים שלהם "באמצעות איכות עליונה ושירות, החל מייצור הנייר, ועד לטקסט ותמונות, שירור והדפסה, והפצה באמצעים אלקטרוניים או מוחשיים".

מבקריו של מקסוול מציינים, כי למרות רכישותיו האחרונות הוא עדיין רחוק מלהתחרות באימפריה של יריבו הגדול, רופרט מארדוק, או של ברטלסמאן הגרמני, ועדיין הוא צריך לבנות עסק תקשורתי־אלקטרוני כלל־עולמי, שיפיק הכנסות של 3־5 מיליארד לי"ש ב־1990. מקסוול מאמין, כי כאשר ימכור את כל עסקיו העודפים, בתחום הדפוס, הוא יוכל להוסיף ולרכוש בתי־הוצאה ועיתונים, וכלי תקשורת ומידע אחרים. או־אז, הוא מאמין, לא רק שיצומצם הפער בינו לבין יריביו, אלא שהוא יכתוב פרק חדש בעסקי המו"לות בעולם כולו.

צבי גורן

חדשות המשק

גידול בשיעור האבטלה

נתוני הרבעון השלישי של 88 מצביעים על החרפת מגמת ההאטה במשק, והתופעה הבולטת ביותר היא הגידול הניכר באבטלה, מרמה של 5.9 אחוזים בתחילת השנה ל־7 אחוזים ויותר בחודשים האחרונים. ברבע השלישי מסתמנת, לראשונה זה שלוש שנים, התייצבות של השכר הריאלי, ואולי אף ירידה. כך עולה מסקירת ההתפתחויות במשק בחודשים האחרונים, שהכינו כלכלני בנק הפועלים. הם מציינים עוד, כי במקביל נמשכת בחודשים האחרונים מגמת הירידה ביצוא התעשייתי, והוא עשוי להיות גבוה דולרית אך במעט מהיקפו ב־87. להערכתם, הייצור התעשייתי השנה לא יעלה על רמתו בשנה שעברה.

כלכלני בנק הפועלים טוענים, כי הימנעות הממשלה מנקיטת צעדים מתקנים בתחילת השנה גרמה לסטייה ניכרת של המשק מהתוואי הרצוי, וכתוצאה מכך תתחייב בקרוב נקיטת מדיניות כוללת וחריפה הרבה יותר.

על־פי הערכות כלכלני הבנק, יסתכם שיעור האינפלציה ב־88 בכ־17 אחוז. מדד אוקטובר יעלה, להערכתם, בלמעלה מ־2 אחוזים ומדדי נובמבר ודצמבר יהיו בשיעורים הרומים למדד ספטמבר, כלומר סביב 1.7 אחוזים לחודש. אשר לרמת הצריכה הפרטית, נרשמו ירידות במונחים דולריים שוטפים ביבוא מוצרי צריכה, בכ־2 אחוזים, וביבוא מוצרים בני־קיימא בשיעור של 4.5 אחוזים. בכל 88 צופים, שהצריכה הפרטית תהיה גבוהה ב־3 אחוזים בהשוואה ל־87.

כאמור, בולט במיוחד הגידול בשיעור האבטלה לכ־7 אחוזים. כהזמנות עובדים חלה ברבע השלישי ירידה של כ־5 אחוזים, לאחר ירידה של 7 אחוזים ברבעון השני. לאור זאת, צופים הכלכלנים, כי רמת האבטלה הגבוהה תתקיים גם ברבע האחרון של 88, והאבטלה הממוצעת בכל 88 תגיע ל־6.5 אחוזים. במקביל, בלימת העלייה בשכר קוטעת תהליך רצוף, שנמשך מאז הפעלת התוכנית הכלכלית ביולי 85.

הגרעון המקומי בתקציב הממשלה, כולל תשלומי ריבית, נאמד ברבע השלישי ב־4.5 אחוזים מהתל"ג. במחצית הראשונה של שנת התקציב נאמד הגרעון המקומי ב־4.6 אחוזים מהתל"ג, בהשוואה ל־1.5 אחוזים במחצית שנת התקציב הקודמת ו־2.4 אחוזים בכל השנה הקודמת. הגידול בגרעון מוסבר על־ידי גידול בהוצאות המיקומיות, ירידה בהכנסה המיקומית וקיטון בהוצאות ריבית.

אודי נחשון

כץ־עוז: חטיבת המזון — למשרד החקלאות

כהן שר החקלאות, אברהם כץ־עוז, מציע העברת חטיבת המזון ממשרד התעשייה והמסחר למשרד החקלאות, ובן העברת יחידת מחקר הדיג באילת, השייכת כיום למשרד האנרגיה והתשתית.

הצעותיו יידונו ביום ראשון הקרוב, בכינוס שיערוך בית ברל "יד לוינסון" לזכרו של יעקב לוינסון ז"ל, בנושא תכנון לאומי, כלכלי וחברתי בישראל. כמו כן, מציע כץ־עוז, כי הממשלה הבאה תקבע עיקרון, שלפיו מכנה הפעולות, הפעלת התקנות, הנהלים והתחיקה ופרסום המידע של משרד החקלאות יהיו זהים להלוטין למודל האירופי: שכן, בשנת 1992, כאשר יהפוך השוק האירופי המשותף ליחידה כלכלית אחת, עלול הסיבוך הבירוקרטי הקיים כיום בארץ, הנובע מפיצול סמכויות, להיות בעוכרי המשק הישראלי.

כץ־עוז סבור, כי כל התקציבים (פיתוח, תקציב שוטף ומחקר) צריכים להיות מופעלים ומנוהלים על־ידי משרד החקלאות. ביקרת הביצוע תיעשה על־ידי חלוקת התקציבים לרבעונים, ואילו מעורבות משרד האוצר תוגדר לבקרה על חריגות מהתקציב המאושר והרינה שנתית ורבעונית.

יוסף גלילי

הסקטור העסקי מקטין רכישות מט"ח

בימים האחרונים צמצם הסקטור העסקי את רכישות המט"ח, שגברו בשבועיים הקודמים. הרכישות המוגברות החלו לאור ציפיות בציבור לפיחות קרוב בשער השקל. נודע, כי בסך הכל רכש הסקטור העסקי, בשבועיים האחרונים, מטבע־חוץ בהיקף של למעלה מ־600 מיליון דולר.

במחצית השנייה של השבוע שעבר ירד היקף הרכישה ל־20־25 מיליון דולר ליום, לאחר שבימים הקודמים הגיעו היקפי הרכישה של הסקטור העסקי ל־40־50 מיליון דולר ליום.

גורמים בנקאיים מציינים, כי ייתכן שהודעות מרגיעות שנשמעו משר האוצר, משה נסים, בסוף השבוע, בדבר התנגדותו לערעור היציבות במשק, גרמו להפחתה זמנית של היקף רכישות המט"ח, אולם בציבור ישנן עדיין ציפיות לפיחות קרוב.

אודי נחשון

ביקורת תיאטרון

בומרשה לא מרשה

„נישואי פיגארו" – התגעגעתי למוצרט

גיורא מנור

„נישואי פיגארו" מאת בומרשה; נוסח עברי: דוד אבידן; בימוי: קתלינה בוזיאנו; תפאורה: דן זיטיאנסקי; תלבושות: ליה מנטוק; תאורה: יחיאל אורהלן; מוסיקה: אלכס קוגן — בתיאטרון העירוני חיפה.

היה לי לצערי, הרבה פנאי להרהר בזמן שהקומדיה של בומרשה זחלה על פני הבימה עטורת הענניס. בעיקר התגעגעתי למוצארט. והיה אפילו רגע בו יצחק חוקיה השמיע כמה גניחות, שאמורות היו להיות נושא מוכר מ„נישואי פיגארו" של הגאון הווינאי, וזו כבר היתה באמת התגרות גלויה בקהל, מכל מקום בי, כי לעיתים קרובות ניסיתי להשמיע לעצמי את המוסיקה בתוכי, כדי להתגבר על הפיהוק.

חוששני, שהאשמה אינה במחזאי. ואפילו לא במתרגם (שאמנם אינו שומע צרפתית, ואף על פי כן יצר טקסטים דבירים בהחלט) או בתפאורן, שיצר חלקי־תפאורה המוכנסים לבימה ומוצאים ממנה לפי אופנה השלטת בתיאטרון הגרמני, ומאפשרת בתערוכת הסכנוניות שבה, פיוטיות של חפצים, אבל לא במקרה זה. מלבד הפנלים שבצידי הבימה, שאמורים היו אני מניח, להמחיש את התפוררותו של ה„משטר הישן" שלפני המהפיכה, על־ידי עיצובם כטפטים מתקלפים, קרועים.

האשמה היא כנראה, בבמאית האורחת מרומניה, שעבודתה בתיאטרון באר־שבע על „השטן ממוסקווה" זכורה לטוב.

הפעם, במקום להתייחס לקומדיה השנונה כקומדיה, היא ביקשה להדגיש את מאתיים השנה שעברו מאז ניסה הרוזן אלמביבה התרמן והחמרן לזכות בכל העולמות, גם באישתו וגם בסוזאן המשרתת האוהבת את פיגארו, ומשלם את המחיר. יוסף אבן־וארדה בתפקיד זה היה לרוב משכנע כאריסטוקראט, היודע שהוא מעל לחוק, ששום עונש לא צפוי לו, אפילו יפר את כל כללי ההגינות.

מולו ניצב הספר־המשרת הפיקח פיגארו, המנסה ולפי מיטב המסורת התיאטרונית להתגבר על יתרונו של האריסטוקראט בעורמה ותחבולות, כדי לזכות כמה שבאמת מגיע לו: לשאת את נחירת ליבו שלו.

אנו יודעים, שהמהפיכה באמת ניצחה, ולכן קשה מאוד להבחין בהעזה שבכתיבתו של בומרשה, כי השוויון בפני החוק הוא עבורנו בגדר מוסכמה. לצערי, זה אינו לגמרי נכון בארצות אחרות, כגון דרום־אפריקה או בשנים האחרונות אצלנו, כשמועמדים לכנסת מצהירים בגלוי, שנחוצים חוקים אחרים ליהודים ואחרים לערבים, שזכויות וחירות ניתנות לפי המוצא האתני, ממש כמו לפני המהפיכה, שהצרפתים חוגגים בשנה הבאה מאתיים שנה לנצחונה.

•••

אילו הצליחה הבימאית להעביר מסר זה, שנסגונו בארצנו לימי הפאודליזם, היתה לקומדיה זו הצדקה חברתית. יתכן ובמאית אורחת, הבאה מרומניה, לא היה לה נוח להטות את הדברים לכיוון הפוליטי, כאילו הכנסת אורחים מחייבת עצימת־עין. ואולי לא יכלה לראות את הדברים לאשורם, משום שלמרבה האירוניה, דווקא המשטרים הכביכול קומוניסטיים של מזרח־אירופה חידשו למעשה את הכלל הפאודאלי, שבוטל עם הכרזת זכויות האדם על־ידי האסיפה המכוננת בפריז, האומרת, שגורלך נקבע לא על־ידי מעשיך בלבד או כשרונותיך, אלא על־ידי המוצא שלך. כי בארצות ה„סוציאליסטיות", מי שהוריו היו הס וחלילה, בורגנים או אינטלקטואלים, עלול למצוא את עצמו מנוע מלימודים אוניברסיטאים או להיפסל למשרה ניהולית רק בשל „מוצאו המעמדי", ואילו עמיתו, שהוא בנם של פועלים, יקבל העדפה הן במוסדות ההשכלה הגבוהה והן בעלייה בסולם הדרגות במפעל או במשרד.

זהו פאודליזם במהופך, אבל במהותו זהה למשטר המלוכני הישן. ואצלינו אין זה „מוצא מעמדי" אלא משהו המסתתר כרגיל תחת הכינוי התמים לכאורה „יוצא צבא", הקובע הפליה חוקית בין בני־עמים שונים.

בכל מקום הבימוי התרכז במשהו אחר לגמרי, ותפל בעיני. ללא כל צורך אימננטי, נוסף לעלילה פן בביכול מודרני של פועלי בימה בג'ינס וגופיות שעליהן כתוב „1789־1989". הרמות האמינה היחידה כמעט על הבימה היתה זו של הפועל עם הווקמן, כי מילד מטר, שגילם אותה, היה באמת עסוק במלאכתו, לרוץ עם כנף־שלדלת, כדי להספיק להיות בכל מקום, בו נדרש אביזר מרכזי זה בעלילה, והוא לא התעניין בנעשה על הבימה, כפי שבאמת טכנאים נוהגים לעשות מאחורי הקלעים. נאטוראליות או ארישות זו של תאורנים ומתפעלי בימה נחוצה, כדי שהמנגנון הבימתי יפעל בצורה חלקה, על אף התרגשותם והיסטריה המצויה בין השחקנים. הריאליזם של הפועל הזה, הממלא תפקיד המזכיר את האנשים לבושי השחורים (כלומר, הבלתי־נראים) בתיאטרון היפאני, היה משעשע בעיני, אבל הבליט בלי משים את המלאכותיות במשחקם של כל היתר.

לכאורה, יש הצדקה גמורה במחזה כגון זה, בו הכל סובב סביב המזמות ותשמיש־המיטה, לשימוש הרב בפשיטת בגדים ולבישתם, אבל בכל פעם שהרוזנת (ערי לב) בעלת החזה השופע פשטה את שמלתה, ראגה הבמאית שהיא תכסה את שריה במטפחת. מעניין, איזו אשה עושה כך בחדרה הפרטי? ואילו בסצינה הנחמדה לכשעצמה, בה מתרחץ הרוזן באמבטיה — הבריחה הגדולה שחורה ארבע פעמים(!) — היתה גילוי אחוריו של גיבורנו על־ידי אחת המשרתות, המחזיקה את הסדין בו הוא מתעטף. ופיגארו, תפקיד שנראה היה הולם מאוד ליצחק חוקיה, אבל לא עלה בידו אלא למחצה, התהלך בסצינות שונות לצורך ושלא לצורך בחצי גוף חשוף. אם זה היה צריך להיות סקסי, דומני שהמטרה לא הושגה. נוצרה רק תחושה, שהשחקן מזיע הרבה או שבספרד יש חמסין ולכן הוא מוריד את חולצתו לעיתים קרובות כל כך.

באופרה של מוצארט מגלמת לפי המסורת זמרת את תפקיד הנער כרובינו השובב. וזאת משום הקול הגבוה יחסית, שנדרש להשמעת מוסיקה זאת. דינה בליי בתפקיד הפרחח נראתה באמת כנערה מחופשת, לא היה בה אף שמץ מן הפוחח בן־הטיפש־עשרה: מה עוד שהיא כרכים אחרים בצוות בחרה לעמוד במיני עמידות מוזרות, בברכיים כפופות ורגל אחת „באוויר", ללא משקל עליה, כמנהגם של זמרים או רקדנים לא כל כך מוצלחים מהבאלט הישן. השחקנית בזכזה הזדמנות פז שהעניק לה המחזאי, לגלם נער שהמיניות המתעוררת שלו משגעת אותו ממש, כפי שקורה בגיל ההתבגרות. אבל לשם כך היה נחוץ ילד אמיתי מנין וכו'.

למעשה רק ענת הרפז (מיכבר אבן־וארדה כרוזן) בתפקיד סוזאן, כלתו של פיגארו, שיחקה את מה שדרושים המחזה והתפקיד.

רינה רוזנבלום במרסלינה היתה מעצבנת, כי מפלי שומן לבדם אין בהם כדי לשעשע ליותר מדקה או שתיים. כפי שאמר השחקן הצרפתי קוקלין (COQUELIN) בטעתו: כדי להיות קומיקאי טוב, השחקן צריך להיות או שמן ונמוך או רזה וגבוה — או מוכשר...

מנחם עיני כבסיליו (שבתוכנייה נקרא „בזיל"), המורה למוסיקה נראה בקרחתו וצמת־ זנב־העכבר שלו כקוסם סיני, שנקלע לחצר זו בטעות. גם הוא היה מעצבן בנסיונותיו להצחיק.

חוקרי דברי־ימי העולם מציינים, שמחזותיו של בומרשה היו אחד הגורמים, שסייעו למהפיכה. הלא המלך אסר על הצגתם מחשש שיעוררו את המעמד השלישי נגד האצולה. חוששני, לו הוצג בשעתו המחזה „נישואי פיגארו" בצורה בה נעשה הדבר בתיאטרון חיפה, לא היתה חס וחלילה המהפיכה הצרפתית פורצת.

ביקורת אמנות

פרחים עם פוטנציאל

ג'ודית קוזי

בגלריה „ארגמן" מציגות טסי כהן ספר ומיוית ציוינסקי. לאחרונה זו היא תערוכתה הראשונה, שאמנם זו איננה בשלה דיה. אף הטורדים של טסי כהן ספר, על אף שהם בהחלט מעבירים תחושה של רגישות לצבע (יש לראות את העבודות ממרחק מה ורק אז לקלוט את הגונים של הבהירות בבהות השלטת ומותירים אחריהם איזו ריקות.

לשם השוואה כדאי אולי להזכר בפרחים אחרים, ענקיים אף הם, והמדובר בצמחים הקוסמיים של ג'ורג'יה אוקיף האמריקנית. פרחיה שלה הינם כוח הגדילה, כוח היצר, הדחפים המיניים, הקוסמוס בכלל, מיתוס הבריאה. הם פרחים פלוס. אצל טסי כהן ספר, כאמור, הרגישות בהחלט ניכרת אך אין להם מספיק בשר. הם אינם ממש מגיעים מרפסנות הבטן. אין הם צומחים מאדמה סוביקטיבית מספיק ומאידך אין הם פרחים של ממש. ברק היה אומר שהוא רוצה לדלות את הלימוניות מהלימון, כלומר להגיע לתמציתו של הלימון ולהעבירו. אם פרחים או אם כל מוטיב אחר כדאי שינקו או מהמציאות החיצונית או מהמציאות הפנימית ובמקרה הטוב ממציאות משולבת, מפיגורטיביות ומהפשטה, ממשות וממשות דמיונית. אנו מאריכים דברים אודות אמנית זו כי הניצנים בהחלט מצויים כאן, הגרעין נזרע והבשלות בהחלט מצויה בהשג יד. (נעילה ב־17.11).

במוזיאון רמת גן ברחוב חובבי ציון ליד תערוכת הקבע של אמנות המזרח הרחוק (ראה מדור יום ששי שעבר) — תערוכה של אקווארלים, פסטל ושמנים. של שלמה כהן אין ספק שהאקווארלים, שהם אף העבודות האחרונות, עולים באיכותם על המדיה האחרים והבל שהאמן החליט להציג את המכלול. כדאי, בכל זאת, למבקר להתבונן באקווארלים הרגישים שלו. אולי הם טובים יותר בגלל האמפאטיה שמפתח אמן למור שנים זה עם הגוף שמסכיב. צבעי המים זורמים, משתקפים, קרובים בצבעיהם ושונים, ומשוכים בצורה המבליטה את הגורם המפוייט והלירי. (נעילה בסוף החודש).

בגלריה קלישר 5 הציגו שלושה אמנים. התערוכה הגיעה לסיומה, אך אחת מהאמניות בלטה במיוחד ביופיה וכדאי להזכירה, שכן שמה חדש והיא עשויה לפלס דרך מעניינת. וזאת היא מאירה שמש. לעומת דינה הוסמן וגיל קורן, הרי שאצלה בהחלט מורגש המימד הפנימי. נכון שהופמן, בעבודות הנייר, השקיעה עבודה, המתעתדת אולי להיות קונצפטואלית—הרכקות, משחקי חלל פנימיים וחיצוניים, משחק בין רימויים הבאים מהדפוס לדימויים מצויירים, פסיחה בין ציור לפיסול ...כל אלו בהחלט מעידים על חשיבה צורנית מעולה, אלא שהארמונות הילדיים שהיא הציגה בעבר היו ספונטניים וכנים יותר ולא היה בם האילוץ המאפיין את העבודות הנוכחיות. אף האמן הצעיר השלישי, גיל קורן, מפגין בהחלט רגישות לתומרים ושילוב עדין וחלומי, אלא שהחלום קצת פוול להחצנה ולמילכוד באמצעות אמצעים מושאלים וקלים מדי. האמנות הנחווית לעולם אינה משקרת והיא בהכרח מורה על תכניה ומהותה האמיתית.

את ההבדלים ניתן לראות אצל חנה מגד, המציגה כעת בגלריה טובה אוסמן. אנו כבר סקרנו לפני כשנתיים ימים תערוכה של אמנית זו, אשר בזמנו הציגה בגלריית הקיבוץ ביפו. אז בחרה להשתמש בשדות צבע ירוקים קרובים זה לזה, כאשר ההבדלים הדקים כמו גם המינימליזם הצורני (ולא הצבעוני) שיקפו את ההסתכלות של האמנית על החוץ ואת אומרת על המציאות ועל החוץ, כמתוולל תמורות במבט. מכחינה זו מקורבת מאור חנה מגד, הן ברוחה והן באמנות שלה, למארק רוטקו ולאווירה הרומנטית של תחילת המאה ה־19.וכאשר אנו מזכירים את הרומנטיקה, הכוונה היא לאמנים הרומנטיים כגון קספר פרידריך ואפילו טרנר. המציאות כמראה לתחושות הנשגב: נוף סופי בנקודת זינוק לאין סופי. הפעם החליטה מגד למתוח את הקצוות עוד יותר. היא משתמשת בנייר תעשייתי חום כאשר הצבעים היחידים הנם השחור והלבן. הגוונים נובעים ממשחק על חום הנייר וכתוצאה ישירה מרילול הצבע. מגד אולי רצתה — באמצעות נייר תעשיה וצבעי פוליאור מאוד יומיומיים ולא אצילים, כמו גם הסתפקות בשני הצבעים הקטביים של אור ותושך — להגיע לתחושות הפוכות לחלוטין. למצוא ולדלות את הנשגב דווקא מתוך נייר התעשיה וזה בהחלט עולה בידה. אף העשייה עצמה כאילו זורמת מעצמה ויוצרת שדות צבע נוגעים זה בזה, כאשר התו האישי של האמן כמצייר מובלע ואינו מורגש. מגד, אולי בהכרה ואולי בחת הכרה, רוצה לנגוע בנשגב ולשם כך היא מעלימה בברור את דמות האדם ואת שרידי המכחול באמצעי אגרסיבי. הכל, כאמור, זורם מאוד ולכל האורך אין ויתור על האדמה הזו, על מימדיה, כאשר היא תופסת כשני שליש ממצע הנייר לעומת שליש של שמיים. לכאורה היא הייתה עשויה להעניק יותר כובד ופחות אווריריות, אך למעשה לא כך הדברים. אולי בזכות הקווים המקבילים לאופק ולתחושת המשכיות שהיא מקיימת כאן.(נעילה בסוף החודש).

ואם מדברים על פנימיות, הרי שלמעלה הזכרנו בלבד את שמה של מאירה שמש ולא פרטנו. זו מעוררת עניין, לאו דווקא עקב גישה אל הנשגב כמו אצל מגד. גישתה היא אולי הניגוד. היא ילדית, ראשונית, ספונטנית ועם זאת יש בה הרבה רגישות אסתטית וצבעונית. מעין סיפורים רעננים המשתמשים בחלקם בשפה פיגורטיבית סכמטית ובחלקם בשפה כתמית מופשטת, כאשר אף יסודות דקורטיביים מובהקים יוצרים מעין דגמים צבעוניים חוזרים. תום מעורב עם תחושה אסתטית טובה ורגישות לצבעוניות, הופכים את האמנית הזו למקור להסתכל בו ולהאיץ את התפתחותה.

אמן מעורב

נ. תגריזי

מתוך העבודות הרבות והיפות שהוצגו ב„עקרי", במסגרת התע־רוכות ה„קלסיקליות" בלטה ה„עקרדה", עבודת פיסול מרשימה של הפסל ברנרד ויטנברג. ראש טראגי של יהודי, ביציקת אלומיניום וברונזה, מוקף חוט תיל דוקרני המתפתל לצורת מגן דויד בבתר יסורים — זוהי האימה של גורל יהודי, סבל אינסופי שלא נגמר אפילו אחרי גמר החיים. כבריות לראש המת משמשת אבן מוקפת סרפנטינה של חריצים עמוקים, אולי סמל לדרך סביב העולם שאינה מובילה לשום מקום, ולידה נר־נשמה אבל. מהרהרן הכתוב והשתפיים המעוורות בוקע כאילו כול חנוך: „כבר מספיק...".

ברנרד ויטנברג הוא אמן מעורב, אמן המחאה. יליד וארשה, חניך האקדמיה הוורשאית לאמנויות, תלמידם של דוניקובסקי ושצ'פקובסקי כמחלקה של סקוצ'ילאס. במלחמת העולם השניה ברח מגיטו ווארשה „לצד השני" וחזר לפולין בקצין הצבא האדום. בדרך לחירות נפצע פעמיים — הפעם השניה בכיבוש ברלין. לישראל הגיע ב„עליית גומולקה", התיישב בבת־ים ונרתם עד מהרה לפעילות אמנותית־תרבותית בעירו. השתתף בכל התערוכות הקבוצתיות, וערך כמה תערוכות יחיד. היה חבר בחבר־ השופטים הבינלאומי ופיתח פעילות עניפה.

פסליו אינם עיבור אסתטי בלבד של חומר עם שם לא־מחייב או כלי שם. הם מדברים בשפה ברורה נגד מלחמה, נגד כיבושים ואכזריות. הם מעוררים אהדה אצל הקהל ולפעמים זעם אצל הגורמים הרשמיים. הצגת רכויות של גברים עירומים בצורה פרובוקטיבית קוממה את החוגים הדתיים במועצת עיריית בת־ים, ותוך שערורייה נאלץ האמן להוציאם מן התערוכה. בתגובה יצא באופן הפגנתי מאגודת הציירים והפסלים של בת־ים וייסד ארגון אמנים חדש — אמני גוש דן בשם „אורבים", שרבים מאמני בת־ים הצטרפו אליו.

תערוכה קבוצתית: של ציירי „אורבים" בירושלים, שנפתחה בחסותו של אריה דולצ'ין לציון „יום ירושלים" בשנת 1984, היתה לשיחת היום. השם „אורבים", שמשמעותו „עור, מרמז מבחינה פונטית על „אורי ישראלי". הוא ניתן לקבוצה על־ידי הנ..ת מאיה ויטנברג, רעייתו של ברנרד, ...עילה דינאמית של האירגון. „אורבים" אינו מצהיר על כיוון פוליטי כלשהו, אך שאיפתו העיקרית היא רמה אמנותית גבוהה.

ביקורת מוסיקה

הבדיחות של אתמול — המציאות של היום

אלה לזר־שריף

קונצרט לכל המשפחה — התזמורת הקאמרית הישראלית, מנצח: אריה ורדי, יום ה', מוזיאון תל־אביב.

איחוד צורם במיוחד המסים את „הבדיחה המוסיקלית" של מוצרט גרם לפרצי צחוק בקהל ולאמירה המהורהרת בסיומו של מנחה ומנצח הקונצרט אריה ורדי, שהנה — הבדיחות של אתמול הפכו למציאות של היום. קשה לרעת עד כמה נקלטה הערה זו בקרב קהל המאזינים הצעיר ברובו במוזיאון תל־אביב. באווירה קלילה ונעימה הגיש אריה ורדי קונצרט בידורי לכל המשפחה, כאשר הוא מנחה בשטף ובהומור, כדרכו.

הידע המדעי של ורדי הוא עצום כפי שידוע בארץ ובעולם, לכן יש באפשרותו להתאים את עצמו לעניין ולמכרה בה הוא עוסק. מטרתו לקירוב קהל צעיר אל אולם הקונצרטים באווירה נינוחה וכהומור על־ידי שילוב עקסם וקטעי מוסיקה מתאימים. את המיסרים הרציניים ובניית תשתית אמיתית שומר ורדי לאמנים הנפלאים שהוא מוציא תחת ידיו (נזכיר פינחס צוקרמן ודומיו). הייתי מאושרת יותר לו היה תובע מעט יותר מן הקהל ומשאיר יותר מקום לסימני שאלה ולמחשבה.

סוליסטיות הקונצרט, האחיות התאומות יפעת ולטמן בצ'לו ומאיה ולטמן בפסנתר, הפליאו לנגן. מאיה לעיתים בפתוס רב מדי (ניוצרים, קונצ'רטו לפסנתר בלה־מז'ור) ויפעת בשליטה ובשכנוע רב (היידן, קונצ'רטו לצ'לו ברו־מז'ור).

גולת הכותרת של הקונצרט היה הקונצ'רטו לפסנתר וחצוצרה של שוסטקוביץ'. הביצוע של מאיה בפסנתר יתגן פרידמן בחצוצרה היה וירטואוזי. ורדי הבליט את הצד ההומוריסטי של היצירה ונגנע מלהוסיף דבר על המלחין, סגנונו, תקופתו, מוצאו וכדומה. הקהל, כלמורת בינו האוויר הנאה, מילא רק את מחיצת האולם, הגיב בהתלהבות בעיקר לשוסטקוביץ'. קונצרט נעים ומהנה.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

קרית אתא

הודעה לפי סעיף 149

לחוק התכנון והבניה

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה לתכנון ולבניה קרית־אתא, הוגשה בקשה ע"י ה"ה טאוב, גרציאני, אוסלנדר וישכטר למתן הקלה בגוש 11016 חלקה 89 ברח' יהודה הנשיא, קרית־אתא ותיק בנ' 2766/87).

מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב־1.6%.

אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, הפקוח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16.00 עד 18.00.

כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (בדואר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עירית קרית־אתא, ת.ד. 1, קרית־אתא.

אינג' י. יזרעאלי
מהנדס העיר
מהנדס הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חולון

ת.ב. 308

הודעה על־פי סעיף 149 (1)

לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 233, בגוש 6746, רח' הופיין מס' 53, חולון, הכוללת מתן הקלה ב:

א. אחוזי בניה 6%, סה"כ משטח המגרש 455 מ"ר בכל הקומות.

ב. קו בניין צדדי מזרחי 2.70 מ' במקום 3.00 מ'.

ג. מקלט עילי במקום מקלט תת־קרקעי.

החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ד'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעירית חולון, רח' וייצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה, חולון

ועדת משנה לתכנון ובניה

חולון

תיק בנין 1060

הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 416 בגוש 6021 ברח' פבריגט מס' 28, חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בנייה 4% משטח חצי המגרש. 511/2 מ"ר בקומת הקרקע בלבד; ב. קוי בניין 10% בקו הבניין הצדדי. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'־1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון רחוב וייצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חולון

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה ולהלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6581 חלקה 264 רח' רבוצקי מבוקשת הקלה 5.4% משטח המגרש דהיינו 55.4% במקום 53% המותרים לפי תכנית.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ,
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

בפני

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב

ה.פ. 1059/88

המבקש: יונגר יצחק, ת.ז. 774221 — ע"י ב"כ עוה"ד וקהלר אברהם מנתניה, רח' שער הגיא 1, 42291, טל' 053-349956, 053-616119.

נגד המשיבים: 1. ציפורה רורבסקי, כתובת בלתי ידועה; 2. יוסף בן זקן, כתובת בלתי ידועה; 3. מרים בן זקן, כתובת בלתי ידועה; 4. איזנן שמואל, הכרה לבניין ולפיתוח בע"מ, מתניה, רח' סמילנסקי 4, 42412 — אצל מהדר איזמן־כספי־ששר.

אל: 1. ציפורה רורבסקי; 2. יוסף בן זקן; 3. מרים בן זקן; 4. איזנן שמואל, הכרה לבניין ולפיתוח בע"מ.

הנני יודע לכם כי הוגשה נגדכם תביעה בדרך המרצת פתיחה על־ידי יונגר יצחק בתיק המרצת פתיחה 1059/88. אם הנכם רוצים להגיש תצהיר תשובה להמרצה עליכם להגישו לבית המשפט ולמסור עותק ממנו למבקש.

אם לא יעשה כן, יתן פס"ד בבקשה הנ"ל בהעדרכם.

מזכיר בית המשפט המחוזי
בתל־אביב

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה ולהלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6579 חלקה 559 רח' אחוזה מבוקשת הקלה 5.5% משטח המגרש דהיינו 85.5% במקום 80% המותרים לפי תכנית רע/1/283.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ,
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה

רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה ולהלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6582 חלקה 217 רח' אחוזה מבוקשת הקלה 6% משטח המגרש דהיינו 60% במקום 54% המותרים לפי תכנית רע/1/212.

בגוש 6581 חלקה 17 מבוקשת הקלה 5.95% משטח המגרש דהיינו 67.95% במקום 62% המותרים לפי תכנית רע/1/166.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולפוביץ,
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי אפיקי הירקון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז מרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה אפיקי הירקון מופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקראת: „תכנית מספר אפ/196".

השטחים הכלולים בתכנית ובמקום: ישוב: ראש העין — מצפון שדרות וולפסון וממערב לרח' סבוי, גוש 4271, ח"ח 145, 163.

עיקרי הוראות התכנית: א) קביעת אזור מסחרי. ב) קביעת שטח לבנייני ציבור. ג) קביעת דרך וביטול דרך. ד) קביעת שטח ציבורי פתוח.

כל מעוניין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על־פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנימוקים ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש — יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז מרכז

טלוויזיה

08.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 תולדות הישוב ארץ מולדת: בין חומות ירושלים (כ). 08.40 כלי סודות, נ"ק. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 אנגלית ז'. 10.30 רגע עם דודלי, סימנים ללא מילים וכו'. 11.00 ערכית מרוכרת: שו הארא. 11.15 אנגלית ו'. 11.30 חשבון פשוט ד': פעולות החשבון וכו'. 12.00 אנגלית ח'. 12.30 אנגלית ח'. 13.00 תלמוד שניים אוחוין: פשיטא 1 (כ). 13.25 גיאוגרפיה (ז"ט) ערים: דומות ושונות. 13.45 צרפתית. 14.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 14.05 תיבה 2. 14.30 בארץ הקטקטים. 15.00 קשר משפחתי: משפחת מירזן משוחחת עם אחי יותם על מחלתה של ענבל בת ה־8. ענבל חלתה לפני מספר חודשים בסרטן. כל בני המשפחה והאבירופא במקצועו, נערכים להתמודדות במחלתה. 15.40 זיעת השמש דמעות הירח. פרק 3: נז'ערו, ניהגום ואלוויראו. ג'ק פיסי יוצא אל הג'ונגל הגדול בתבל, אל שבטים שכמעט ולא נחשפו עדיין לציוויליזציה, ואל האינדיאנים המנסים לנווט את דרכם בעולמו של האדם הלבן. 16.40 שביל באמצע שביל בצד: נחל כויב. 17.00 ערב חדש, סנוה, רפי רשף. 17.30 חבובוטף — שם הפרק: הצחוק האחרון של סוזי. 18.00 סיפורי ביאטריקס פוטר. 18.25 פסוקו של מקום: מכט אל פארן. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 ספורט (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 משפחתי וחיות אחרות — הפרק השביעי: פיטר עוב את הווילה, ומרגו מרוכאת מאוד בשל כך. דודה כלתי אהודה, מאיימת לבוא לביקור. המשפחה מחליטה לעבור לבית קטן יותר ולסרב לבקשתה של הדודה. 20.30 משהו מהסרטים, תכנית דושבועית בענייני קולנוע מגישה: שירא גרא, בהשתתפות שאול שירזן. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 המופע של גארי שנדלינג — שם הפרק: שרה גארי פוגש ידידה ותיקה, אשר הוא נמשך אליה מאור. 22.05 זה הזמן, תכנית אירוח בשידור ישיר. מנחה: רם עברון. 22.55 ראמפול — הפרק האחרון: התיק האחרון של ראמפול. ראמפול מגן שוב על נוכל ועיר ממשפחת טימבון: בולינגהם יוסב ברין, וזו טים לצייח לה טוב נתלוננת על העישון שלו. הפיתוי לברוח חוק מכרי שיוכל להתנגד לו. 23.45 פסוקו של יום. חדשות הלילה ומוסף הספורט חצי סינה.

ערוץ 2

עקב מחסור בתקציב, נאלץ ערוץ־2 לשנות את לוח המשדרים הרגיל ולשדר שירים ברצף. עם הצופים — סליחה.

רדיו

קול המוסיקה

ות) תקליטור. 06.01 שעון מוסיקלי. 07.09 בהאזנה נינוחה: הנדל: הפתיחה לאופרה הרועה הנאמן ותז. הקונצרט האנגלי/ס. פינוק) ותז: סליילי: סינפוניה קונצרטית בסי במול מג'ור לכנור, ויולה ותז. וא. סטרן/פ. צוקרמן/התז. הקאמרית האנגלית/ר. ברנבוים: מנדלסון: סונטה מס' 1 בסי במול מג'ור לצ'לו ופסנתר אופ. 45 וג'. שוסמר וא. בלססא גלוף: המוסיקה לבלט רון חואן ואקדמית סנט מרטין/נ. מרינר. 09.00 שעה עם יוצר המלחין ארנסט בלוך: קונצ'רטו גרוסו מס. 1 לתז. כלייקשת ופסנתר: בעל שם, סויטה לכנור ופסנתר: תרועה לחצוצרה ותזמורת: שני אינטרלודים מתוך האופרה מקבת. 10.00 קונצרט בוקר, טיפט: פנטסיה קונצרטית על נושא של קורלי (אקדמית סנט מרטין/נ. מרינר) אלגר: קונצ'רטו בסי מינור לכנור ותז. וי. פרלמן עם התז. הסימפ. של שיקגו/ד. ברנבוים): שומאן: סונטה מס' 1 בפה דיאז מינור לפסנתר אופ. 11 ופ. פוליני צ'ייקובסקי: מוכרת מפירנצה, שישיית כלייקשת אופ. 70 ותברי הקמרטה מבר(ג) סטרוינסקי: המוסיקה לבלט פטרושקה והתז. הפילה. הישראלית/ל. ברנשטיין. 12.57 פינת השיר, אוג'ניו מונטלה: כטניה בתרגומו של דן צלקה. 13.00 קלאסיקל, קטעי אופרה. 14.06 מן הסדסיה, באך: פתיחה בסגנון צרפתי (גלילה ריבנר); שטוהר: 6 שירים גרמניים וג. ירון/ישראל זוהר/ ועירית צביג יהושע לקנר: ריקוד, אגדה וסיום (גלילה ריבנר). 15.00 אנתולוגיה, המוסיקה הכלית של טלמן. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם, המקהלה והתזמורת של רדיו קטוביץ/אנתוני חיים: מוצרט: קונצ'רטו ברו מינור לפסנתר ותז. (אדוארד אואר): שוסטקוביץ: סימפוניה מס' 13. 18.00 מחזורי יצירות: בטהובן: קונצ'רטו לכנור ולתז. ברהמגור ותז. רשה"ס/אידה הנדל/גארי ברתיני: מאהלר: סימפוניה מס' 4 ותז. סימפונית של שיקאגו/ג'ורית בלגן, ג'יימס לוויין. 20.05 בצירי הדרך: י. כ. באך: סינפוניה קונצ'רטנטה לכנור, צ'לו ותז: ברדי: הכסאטורה. 20.27 פינת השיר. 20.30 הקונצרט הקאמרי, שלישיית סונטניי: בטהובן: שלישייה בסול מג'ור, אופ. 1 מס' 2: מנדלסון: שלישייה ברה מינור, אופ. 49; ברהמס: שלישייה ברו מג'ור, אופ. 87. 22.00 מוסיקה ויוה. 23.00 קלאסיקל.

רשת א'

07.30 ישן בעיניך, שירים ישנים. 08.05 חוגה, עם בני הנדל. 09.05 טלדריו, שירות מידע למאזינים. 10.05 פניני בוקר, מגיש: גדעון הוד. 11.05 ירוק ירוק שירים עבריים. 12.05 מעורב ישתיכונ'. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.06 בראש צעיר, מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה, ירושלים בתקופה הביזנטית: פני העיר (חלק שני) דן בהט. 16.05 בן הארץ: עם פרופ' אליעזר קפלינסקי (ש"ח). 17.05 צבעי הקשת: שירי עמים. 18.06 פינתת ערב. 19.00 שידורים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב, עם האסטרולוג אילן פסר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 סעו לשלום, עם גדעון הוד. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרקת עם יואב גינאי. 12.05 אלף־אלף בבית, עם אהוד בנור.

13.05 בוצי היום, חדשות ופזמונים. 14.06 בת צווה, הווי והומור. 15.05 שירים ושעורים. 16.05 תוצרת הארץ, שירים עבריים. 17.05 רגעי קסם. 17.55 קראתי ספר, יוצאים ממליצים. 18.06 שעה חפשית, מגזין שבועי לענייני חינוך. 19.00 היום הזה. 19.35 שירים עבריים. 20.05 שירים וסלים, הליגה הלאומית בכדורסל. 23.05 קפה ראשו, חירונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן.

גלי צה"ל

08.05 אוניברסיטה משודרת. הגנטיקה החדשה ותורשת האדם, מהגנום הכלם אל ספרית הגנים. מרצה: ד"ר יוסי שילה. 06.30 פוקחים עין, החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 א־לה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.06 עשר, שירים עבריים. 11.05 נכון לכשיו, עם רפי רשף. 13.10 דורדה יומי. 14.05 פגישה יומית, עם אורלי יניב. והפעם שעתיים עם מרגליות וסיפור התמודדותה במחלת הסרטן. התכנית מובאת כשידור חוזר לקראת מבצע הקש כרלית. 16.05 ארבע אחרי הצהריים. 16.54 באוזן מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.06 ראיון מיוחד עם האלוף אורי שגיא מפקד חילות השדה. מראיין: נחמן שי. 18.45 משהו עולמי, מגאזין לענייני חוץ. 00.05 ציפורי לילה, עם גל אוחובסקי. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 בכבוד רב, בן גוריון. עיון במכתבי הזקן (חלק א') ממכתבי בן־גוריון משדר מיוחד לציון יום פטירת בן־גוריון. קורא: גדעון שמר. 20.05 משירי יוני רכטר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת. הגנטיקה החדשה ותורשת האדם, מהגנום השלם אל ספרית הגנים. מרצה: ד"ר יוסי שילה. 22.05 על הדבש ועל העוקץ. 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה.

שידורי צה"ל 2

19.05 יומיום מוסיקה. 20.05 להיטים. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עזר, עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאוקר, וותיקים וטובים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשע? 10.05 דברים טובים. 11.05 מלאכי חוקיה, על היקה. 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי חול. 14.06 לי ולך, שיר וברכה. 15.05 חדש, חריש וחוזרים. 16.05 פופ 89. 18.06 היה היו. 20.05 קו ההתחלה. 21.05 קצת אחרת. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: השוטר בג'ינס — 9.45, 7.30

אלנבי: פסים וכוכבים — 9.30, 7.30

אורלי: הקולות הבלתי נסבלת של הקיום — 9.45, 7.30

בקיהודית: ניקי וג'ינו — 9.45, 7.30

בית ציוני אמריקה: מסע לקיהרה — 7.00, 9.10

בת: בוקר טוב ויאטנם — 7.30, 9.40

גורדון: ההגינה של באבט — 7.30, 9.45

דקל: ביג — 7.10, 9.45

דרייב אין: נרור ברחובות — 7.30, 9.30; סקס — 12.00

הוד: שליח למת — 7.30, 9.45

לימור חדש: צבעים — 7.45, 9.45

טיילת 1: חקירה בלוס אנג'לס — 7.30, 9.45

טיילת 2: שם המשחק — 7.30, 9.45

טיילת 3: פרסידיו — 7.30, 9.15

פאר: צל הטווס — 7.45, 9.45

פאריס: אנה — 12, 2, 4, 7.15, 9.30

צוות בגן עדן — 23.30

רב־חן:

חן 1: מת לחיות — 7.35, 9.55

חן 2: פרנטיק — 6.40, 9.40

חן 3: כוסית לארתור — 7.45, 9.45

חן 4: לסניור באהבה — 7.35, 9.45

חן 5: בעל בהשאלה — 7.45, 9.55

שחף: מרדף חצות — 5.45, 9.15

תל־אוביב: U-2 — 5, 7.30, 9.45

תכלת: הקוויסרית — 7.30, 9.45

לב:

לב 1: יום שני הסוער — 8.00, 10.00

לב 2: החיים הם נהר ארוך ורוגע — 2, 5, 8, 10

לב 3: בגלל המלחמה ההיא — 2, 5, 8, 10

לב 4: הנסיכה הקסומה — 2, 5, 8, 10

מוזיאון ת"א: קיץ אצל סבא — 7, 9

רמת־גן

ארמון: מת לחיות — 5, 7.30, 9.50

לילי: החגיגה של באבט — 5, 7.30, 9.30

רב־גן:

גן 1: בוקר טוב ויטנאם — 7.25, 9.40

גן 2: עיניים שחורות — 5, 7.30, 9.50

גן 3: תקוה וגילה — 7.30, 9.50

גן 4: כוסית לארתור — 7.30, 9.50

גבעתיים

הדר: חתיך מבוקש — 5, 7.30, 9.10

באר־שבע

חן: סרור ברחובות — 7.15, 9.10

ירושלים

אדיסון: מת לחיות — 4.30, 6.45, 9.00

אורגע: כוסית לארתור — 7.15, 9.15

רון: ביג — 9.30

כפיר: מרדף חצות — 7.15, 9.30

אורגיל: בוקר טוב ויטנאם — 7, 9.15

מיטשל: חקירה בלוס אנג'לס — 4, 9

סמדר: צבעים — 7, 9.15

הבירה: סגור לרגל שיפוצים

עדן: שליח למת — 4.30, 7.15, 9.15

תיאטרון ירושלים:

סאקר — האיש והחלום — 19.00, 21.30

אינספריה 1: החגיגה של באבט — 11.30, 9.10

אינספריה 2: לידי איב — 17.00, 19.15, 21.30

בית אגרון:

מל ברוקס — מתח גבוה — 18.00

כתרי — 19.10

משורים חרשות — 21.30

חיפה

אורה: ניקי וג'ינו — 4.30, 7, 9.15

חן: הקירה בלוס אנג'לס — 4.15, 6.45, 9.15

ויב־גת 1: בוקר טוב ויטנאם — 6.45, 9.15

רב־גת 2: ביג — 4.10, 7, 9.15

עצמון 1: צבעים — 4.10, 7, 9.15

עצמון 2: נרור ברחובות — 5.20, 8.30

עצמון 3: השוטר בג'ינס — 7, 9.15

רון: מרדף חצות — 4.10, 7, 9.15

רב־אור:

רב־אור 1: שם המשחק — 6.45, 9.15

רב־אור 2: פרנטיק — 6.45, 9.15

רב־אור 3: סאקר האיש והחלום — 4.10, 7.00, 9.15

אורלי: קפה בגדד — 7, 9.15

קרן אור המחודש: הנוענים — 5, 7.15, 9.15

פאר: מת לחיות — 4.30, 7, 9.15

נתניה

שרון: החגיגה של באבט — 5, 7, 9.15

אסתר: שליח למת — 7.15, 9.30

חולון

מגדל: מת לחיות — 7.30, 9.40

ארמון: הטעמה בכפר — 5, 7.30, 9.30

מתנ"ס קרית־שרת: המצילים הקטנים — 16.00

בת־ים

עצמאות: שליח למת — 5, 7.15, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: מרדף חצות — 7.45, 9.45

היכל 2: שליח למת — 6.45, 9.45

היכל 3: פרסידיו — 7.45, 9.45

עפולה

מופת־רון: החיים הם נהר ארוך ורוגע — 9.00

ראשון־לציון

רון 1: מרדף חצות — 7.15, 9.15

רון 2: ביג — 11.00, 7.15, 9.10

רון 3: שם המשחק — 7.15, 9.15

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי

הערב יום ב', 14.11

הנפש הטובה מסצ'ואן: 17.00, 20.30

המלבוש: 20.30

יומנו של מטורף – חבימרתף: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת

יום ב' 14.11 בשעה 21.00

שלמה ניצן מספר עגנון

שרותים ○ עזרה ○ תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — חביבה רייך 20

חולון
אורון — הופיין 52, מכבי, שנקר 35

ירושלים
ירושלים — יפו 212

נתניה
תרופה — הרצל 2

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן
רמה — ז'בוטינסקי 65

תל־אביב
מרכז הצפון — בן־יהודה 200
קופ"ח מכבי — בן־יהודה 26

חיפה
יבנה — אבן סינא 7

רעננה—כ"ס
מגדיאל — דרך מגדיאל 54

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

בקור חולים - ילדים, א.א.ג.
משגב לדך - נשים
הדסה ע"כ - פנימית, כירורגית, אורטופדית, עיניים

מוקד קופ"ח כללית

המוקד „מכור מידע טלפוני בימים א'-ה' בי 08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00.
טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון
לילד ולנער - קו לנער במצוקה
ירושלים - 02-245338
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי - 04-922222

קו פתוח להורים במצוקה
בימי ב' ו־ה - טל. 222732.

„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—21.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
המרכז: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל: 523166. פתוחה מדי יום בימים, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00-9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ד־ינגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ולאיזור השרון. טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04-988410
ער"ן ?ניה — טל' 053-335316
ער"ן כפר־סבא — 052-913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111

טלוק מיטרדים
ביקור עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד/רמלה — 101, טל' 08-221022. עפולה — טלפון 065-93334. טבעון — 101. טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767. שח"ל בגוש דן, טל' 03-330848.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 19.35.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

• הרכבת תופיע בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

מכבי ת"א הוליכה כל המשחק; הפועל ת"א רדפה ללא הצלחה -- 85:97

מאגי לטאונס: מצטער, לא הפעם!

כדורסל

רבבת צופים שמילאה עד אפס מקום את היכל הספורט ביד־אליהו חזתה אמש בדרבי התל־אביבי, בו גברה מכבי ת"א על הפועל ת"א — 85:97, במאבק מורט־עצבים במוקד המחזור ה־9 בליגה הלאומית בכדורסל.

מכבי ת"א גילתה עדיפות והובילה בכל שלבי המאבק, אף־כי שחקני הפועל ת"א, בניצוחם של לינטון טאונס וג'יימס טרי, ניסו מדי פעם לאיים על סל היריב.

הפתעה היתה בנתניה, בדרבי של קבוצות אליצור, כשרמלה גברה בסל של השניות האחרונות על נתניה — 88:89, וחלפה על פניה בטבלה.

מאבק מרתק התנהל בהיכל הספורט ברוממה, שם גברה מכבי חיפה על מכבי רמת־גן — 98:101.

היה זה ערב חיפני מוצלח. גם הפועל חיפה זכתה בנצחון — ועוד בחוץ — על הפועל ירושלים — 65:85.

בשני משחקים שנערכו שלשום גברה הפועל חולון על מכבי ראשל"צ — 87:94, והפועל הגליל־העליון הביסה בכפר־בלום את הפועל איתן גבת, סוגרת הטבלה — 85:113.

טבלה לאומית

1. מכבי ת"א	9	9	-	779-912	18
2. הפועל ת"א	9	7	2	749-873	16
3. הפ. הגליל־העליון	9	7	2	711-800	16
4. מכבי חיפה	9	5	4	769-769	14
5. הפועל חיפה	9	5	4	741-829	14
6. מכבי רמת־גן	9	5	4	804-839	14
7. הפועל חולון	9	4	5	773-792	13
8. מכבי ראשל"צ	9	5	4	835-817	12
9. הפועל ירושלים	9	3	6	814-714	12
10. אליצור רמלה	9	2	7	905-794	11
11. אליצור נתניה	9	2	7	858-790	11
12. הפועל גבת	9	-	9	983-792	9

המשחק המרכזי

מכבי: יוקרה ו... קופה

מכבי תל־אביב — הפועל תל־אביב 85:97 (42:55)

יצחק ויסהוף

הקופה והיוקרה למכבי ת"א. המחמאות להפועל ת"א. לעיני רבבת צופים שגדשו את יציעי היכל הספורט ביד־אליהו, הצליחה האלופה לגבור על יריבתה המשובעת סגנית האלופה — 85:97 ונותרה הקבוצה היחידה ללא הפסד.

טרם פתיחת העונה, לא חלמו אנשי מכבי ת"א, שהפועל ת"א תמלא את היכל הספורט. אבל אמש בניגוד לכל התחזיות צפו עשרת אלפי הצופים במאבק עיקש, קשוח יותר על המידה שלא התעלה לרמה גבוהה, אך הבליט מספר כדורסלנים בכושר שיא.

מכבי ת"א עם מגוון של שחקנים על הספסל, ניצלה זאת עד תום מול יריבתה שהתבססה על חמישיה אחת, אך חולשתם של הווארד לאסוף ודניס ויליאמס, אילצה את המאמן יעקב אדלר לשלוח למשחק את תומר הנוך הצעיר ושמעון אמסלם שכמעט וגרם למהפך במשחק.

מכבי ת"א פתחה עם ליפין, ג'מצ'י, בארלו, מאגי ומרסר מול פרישמן, ויליאמס, טאונס, טרי ולאסוף. שתי הקבוצות פתחו בשמירות אישיות.

בדקות הראשונות דומה היה כי מכבי מאורגנת מיריבתה ולוח התוצאות הראה — 7:15. ג'מצ'י נצמד אל ויליאמס שלא מצא מקומו על המגרש. בארלו ניסה להצר צעדיו של טאונס, נכשל במשימתו ובמשחק התקפה כלל לא הורגש. חן ליפין לא הצליח לפטם את חבריו בכדורים מתחת לסל, אך ג'מצ'י, מאגי ומרסר ביכולת אישית טובה דאגו לשמור את קבוצתם עם יתרון של 6 עד 13 נקודות במחצית — 42:55.

מאגי סיים את המחצית הראשונה עם 23 נקודות, ג'מצ'י עם 18 ומרסר — 12.

מנגד, בהפועל ת"א הוכיח לינטון טאונס עם 19 נקודות במחצית הראשונה וג'יימס טרי — 15 כי אינם מוכנים להרים ידיים וכך אכן היה במחצית השניה.

עד לדקה ה־23 הוליכה האלופה בהפרש מבטיח — 48:59. כאן הוכנס שמעון אמסלם במקום לאסוף. אמסלם במשחק אגרסיבי הוציא את מאגי המצטיין משיווי משקלו. כשמאגי היה עסוק ב"קרבות רחוב" עם אמסלם, התפנו טאונס וטרי לצמק את הפער בהדרגה.

בדקה ה־27 היה יתרון מכבי ת"א בן 9 נקודות (66:57). מאגי יצא ואז טיפל אמסלם בבארלו. בדקה ה־29 היה הפער לזכות מכבי ת"א בן 4 נקודות בלבד — 65:69.

עד לדקה ה־32 שמרו האדומים על פער 4 הנקודות, אך מאגי חזר, קלע שלושה סלים רצופים והעלה את חבריו ליתרון — 70:80. צליפותיו של טאונס בסיום, לא הצליחו למנוע מהאלופה להשיג נצחון בדרבי ה־104 — 85:97.

קווין מאגי היה האיש של מכבי ת"א. שחקן זה סיים את המשחק עם 35 נקודות ו־16 כדורים חוזרים. מולו צלף טאונס הפאנטסטי 38 נקודות (6 סלי 3).

דורון ג'מצ'י קלע 28 נקודות (3x5) ומולו היה ג'יימס טרי מספר 2 בהפועל עם 24 נקודות ו־12 כדורים חוזרים. מרסר, השלישי בין מצטייני מכבי, קלע מול חבריו מהעבר הלא רחוק 18 נקודות וקלט 11 ריבאונדים. ויליאמס מנגד סיים משחק חלש מבחינתו (כל הקרדיט לכך שייך לג'מצ'י) עם 15 נקודות ו־6 מ־18.

מכבי ת"א איבדה במהלך המשחק 20 כדורים לעומת 10 של הפועל ת"א. כריבאונר היתה שליטת האלופה מוחצת — 32 לעומת 21.

שיפוטם של ראובן וירובניק ודויד רגן היה טוב.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 35, ג'מצ'י 28, מרסר 18, דניאל 7, סימס 7 ובארלו 2.

● קלעו להפועל ת"א: טאונס 38, טרי 24, ויליאמס 15, לאסוף 5 ופרישמן 3.

אליצור רמלה הפתיעה בסל נצחון בנתניה בשניות הסיום — 88:89 ★ נצחון דרמטי למכבי חיפה על מכבי רמת־גן — 98:101 ★ נצחון קל להפועל חיפה בירושלים — 65:85

שרף: הם קבוצה טובה
אדלר: הם שלטו בריבאונד

יצחק ויסהוף

במכבי ת"א בעטו אמש על דניס ויליאמס, כדורסלן הפועל ת"א. אנשי מכבי ת"א טענו כי ויליאמס "הכניס" מרפק באפו של חן ליפין עם שריקת הסיום, מרפק ששלח את חן לבית חולים עם חשש לשבר באף.

"הפועל ת"א קבוצה טובה. מי שניסה להוריד מערכה ניסה להרדים אותנו. המשחק ביום חמישי גרם לנו להיות מבוישים. שיחקנו טוב במחצית השניה ואילו בהמשך ריבוי העבירות היה בעוכרנו. הקליעות של לינטון טאונס הותירו את הפועל ת"א בתמונת המשחק" אמר צבי שרף מאמן האלופה מיד עם שריקת הסיום של הדרבי.

לעומתו אמר יעקב אדלר מאמן הפועל ת"א: "מכבי ת"א פתחה חזק, שלטה בכדורים החוזרים וניצלה את המשחק המהיר שלנו לצאת למתפרצות. במחצית השניה הצלחנו לעצור את מכבי. אמסלם הביא לשינוי אף כי אני נותן אשראי לכל שחקני קבוצתי".

קווין מאגי, כוכב מכבי ת"א, סבור כי קבוצתו הציגה את משחקה הטוב העונה: "פעם ראשונה העונה שהשחקנים התחילו לשחק כמו שצריך. השליטה בכדורים החוזרים הביאה לנו את הנצחון. היה משחק קשה".

דווקא השחקן שעל הגובה בתמונה – דניס ויליאמס – היה המאכזב הגדול בדרבי התל־אביבי אמש. מימין נראה המצטיין של הפועל לינטון טאונס שקלע 38 נקודות ומתחת לוויליאמס, קווין מאגי שקלע 35 נקודות למכבי. (צילם: אריה קנסר)

רוזנברג וגורדון יצאו מהמשברון

מכבי חיפה — מכבי רמת־גן 98:101 (53:52)

יוסף גלזר

כדורסלני מכבי חיפה התאוששו אמש ממשברון שלושת הפסדיהם הרצופים והכניעו באולמם ברוממה את מכבי רמת־גן 98:101 לאחר שהאורחים הוליכו בהפסקה 52:53.

גיבורי הנצחון היו צמד הבינלאומים של מכבי חיפה ארי רוזנברג שקלע 30 נקודות והנהיג את קבוצתו בצורה מעוררת הערכה ועדי גורדון שהוסיף 23 נקודות, ריכז היטב ושמר מצויין במחצית השניה על כוכב רמת־גן הרולד קילינג.

בשמירתו של גורדון על קילינג גלום סוד הנצחון. במחצית הראשונה קלע קילינג 24 נקודות והיה הגורם הישיר ליתרון קבוצתו. בהפסקה הורה המאמן החיפני פנחס גרשון לגורדון לשמור אישית על קילינג והוא עשה זאת בצורה מעולה. הראיה, קילינג לא קלע אף סל שדה לאורך כל המחצית השניה והסתפק ב־8 נקודות מקו העונשין, מרביתן, כאשר המשחק כבר הוכרע בדקותיו האחרונות.

במחצית השניה היו אלה סטן מאיו ואבי שילר שהותירו את רמת־גן בתמונה.

חיפה הוליכה בפתיחה 0:2, 3:5 ו־9:13, אך רמת־גן פתחה יתרון 16:21 ו־23:28. רוזנברג העניק יתרון מחודש לחיפה 39:40 ו־43:50 אך האיקוד האחרון במחצית הראשונה היה שייך לקילינג שהפך ל־52:53.

במחצית השניה עוד הוליכה רמת־גן 63:68 אך התעלות של גורדון ורוזנברג ושיתוקו המוחלט של קילינג העניקו לחיפה יתרון 80:78 שנשמר עד לסיום 76:85, 85:93, 91:101 ו־98:101 בסיום.

שפטו רמי פישר ושי שטריקס, לעיני 800 צופים, ברוממה.

● קלעו למכבי חיפה: רוזנברג 30, גורדון 23, אואנס 19, וולס 16, ברנע 9 ואופיר 4.

● קלעו לרמת־גן: קילינג 32, מאיו 25, שילר 17, בינו 12, ארדיטי 10 ורכליס 2.

הפועל ירושלים: בלק בלי בלקוול

הפועל חיפה — הפועל ירושלים 65:85 (38:48)

נפתלי קורן

ללא דיוויד בלקוול (שבר את אצבע ידו), לא חוותה אמש הפועל ירושלים להפועל חיפה שממש דרמה אותה — 65:85, תוך הפתיחה הטובה של הפועל ירושלים שהוליכה 0:6 ו־12:15 בדקה ה־8.

בהמשך לא נותר לשחקני הבירה מה לחפש והפועל חיפה ניצלה את חסרונו של בלקוול. החיפנים שלטו בכדורים, החוזרים ללא מיצרים והקה... ה־13 הגיעו ליתרון בן 15 נקודות 34:19.

החיפנים, עם רולנד יוסטון ורוברט יוברט, עשו בנגריש ככל העולה על רוחם ומאמן הפועל ירושלים פארוק קולונוביץ העלה בלית ברירה את בלקוול הפצוע, אך משחקו של הענק שחום העור היה חלש והפועל חיפה סיימה את המחצית עם יתרון — 38:48.

במחצית השניה חזרה תמונת המחצית הראשונה על עצמה. שחקני הפועל חיפה שלטו בגבהים, יוסטון ויוברט "עשו חיים" מתחת סל ירושלים.

יתרון הפועל חיפה עלה ובדקה ה־29 היה יתרונה 20 נקודות — 49:69. יתרון 20 הנקודות נשמר עד סיום המשחק.

שפטו ברוך זלינגר ומנשה הרמן, לעיני 1000 צופים.

● קלעו להפועל חיפה: יוסטון 30, יוסוביץ 17, יוברט 16, גודס 12, קסקי 6 וחווז 4.

● קלעו להפועל ירושלים. שפע 24, גארי גרהאם 10, קרטר 9, בלקוול 8, חוו 6, מילך 6 ואטלס 2.

תרדקיל הרג את נתניה

אליצור נוה־דוד רמלה — אליצור נתניה 88:89 (45:43)

דוד בכר

דרמה רווית מתח בנתניה. 8 שניות לסיום הורה לוח התוצאות על 87:88 לאליצור נתניה. הכדור בידי שחקני רמלה, גנדלמן הוציא מהצד לתרדקיל, 4 שניות לסיום, תרדקיל זרק וקלע 88:89 לרמלה.

בסיום פרצו למגרש מאות רמלאים והריעו את המנצחים על הכתפים. מנגד ירדו שחקני נתניה חפויי ראש לחדר ההלבשה.

אליצור נתניה למעשה ניצחה את עצמה במשחק זה. שכן נברסון, מור וקוק כבר הוליכו בדקה ה־24 ב־15 נקודות יתרון — 45:60 ואז ביצע מאמן נתניה יהושע רוזין משגה כשהוציא מהמשחק את נברסון לצורך מנוחה ושחקני רמלה תרדקיל, סמית וקורנליוס ניצלו זאת לצמצם את התוצאה ולנצח בסיום דרמתי מותח ומסמר שיער.

רמלה הוליכו בדקה ה־11, 19:25 אבל סיום טוב של אליצור נתניה במחצית איפשר לה להוליך 43:45.

את המחצית השניה פתחו הנתנייתים בתנופה כשנברסון, קוק ומור אצים לעבר הסל הרמלאי ותוך 4 דקות עלתה נתניה ליתרון 45:60.

אז חל מפנה במשחק עם יציאתו של נברסון בהוראת מאמנו ושחקני רמלה החלו, אט אט, לצמצם בזכות תרדקיל שהיה מצויין עם 37 נקודות וקורנליוס שהיה מצויין בעיקר בהגנה.

בדקה ה־38 היה שוויון 86:86 ואז באו שתי הדקות הדרמטיות ובסיומן ניצחה אליצור רמלה וחלפה על פני הנתנייתים בטבלה.

שיפוטם של אסא קמינר ואריק זילברברג היה בינוני לעיני כ־700 צופים בנתניה.

● קלעו לאליצור רמלה: תרדקיל 17, סמית 21, קורנליוס 16, רימון 8 וגנדלמן 7.

● קלעו לאליצור נתניה: קוק 32, נברסון 20, מור 20, גוס 10, בלאט 4 והייניק 2.

מלך הסלים

1.	קילינג (מכבי ר"ג)	255
2.	ויליאמס (הפועל ת"א)	232
3.	טאונס (הפועל ת"א)	228
4.	רלפורד (מכ. ראשל"צ)	218
5.	מאגי (מכבי ת"א)	213

מלך 3 הנקודות

1.	גודס (הפועל חיפה)	28
2.	רוזנברג (מכבי חיפה)	24
3.	טאונס (הפועל ת"א)	21
4.	ויליאמס (הפועל ת"א)	18

במחזור הבא

יום חמישי, 24.11.88

מכבי ראשל"צ — מכבי חיפה; מכבי רמת־גן — מכבי ת"א; הפועל ת"א — הפועל הגליל־העליון; הפועל איתן גבת — אליצור נתניה; אליצור נוה־דוד רמלה — הפועל ירושלים: הפועל חיפה — הפועל חולון.

חמישיית המחזור

● טאונס (הפועל ת"א)
● גורדון (מכבי חיפה)
● תרדקיל (אליצור רמלה)
● מאגי (מכבי ת"א)
● ארל ויליאמס (הפועל חולון)

הפסד לפזארו – נצחון לרימוז'

אלופת אירופה בכדורסל, פיליפס מילאנו ואלופת איטליה פזארו, יריבת מכבי ת"א בבית הגמר האירופאי, נוצחו אמש במסגרת משחקי הליגה האיטלקית. פזארו נוצחה בידי אניקס ליוורנו — 102:90. שני האמריקנים של אלופת איטליה דרו־28 נקודות ודייי־22 לא הועילו לה.

פיליפס מילאנו נוצחה בידי בנטון טרוויזו — 84:81. בוב מקאדו קלע 32 נקודות למנוצחים.

יתר התוצאות: קאנון בולוניה — קאזרטה 90:108; נאפולי — סאנטו 81:98; ונציה — ווארזה 75:79; רומא — פבריאנו 82:85; טורינו — אליברט ליוורנו 99:109; אריזו בולוניה — רג'ו אמיליה 90:93.

מילאנו מוליכה את הטבלה עם 10 נקודות. אחריה פזארו, בנטון ואניקס עם 8 נקודות.

בליגה הצרפתית ניצחה המוליכה לימוז' (אף היא יריבת מכבי ת"א בבית הגמר) את לאוריינט 78:103.

האמריקני קולינס קלע 37 נקודות והבין לאומי אוסטרובסקי הוסיף 27 נקודות.

נאנט גברה על ראסינג פאריס (קבוצתו של לי ג'ונסון) 77:78. ג'ונסון קלע 25 נקודות.

במשחק המרכזי בליגה הארצית בכדורסל

בית"ר תל־אביב הנחילה הפסד לרמת השרון 72:85

בית"ר ת"א הנחילה אמש הפסד ליגה ראשון העונה לא.ס. רמת השרון — 72:85 במסגרת משחקי הליגה הארצית בכדורסל.

רמת השרון הוליכה עד לדקה ה־30, כאשר במחצית היה יתרונה בן 7 נקודות — 36:43.

שפטו זאב נוימן ועידו ברגמן לעיני 300 צופים באולם הפועל ת"א.

הירבו לקלוע לבית"ר ת"א: טרי פייר 22, מל הווארד 18 ונדב שטיין 17.

לא.ס. רמת השרון הירבו לקלוע: רותם ארליך 21, איציק כהן 17 ויואב קרמן 14.

יתר המשחקים במחוז הדרום. מכבי דרום ת"א — מכבי רחובות 80:88; הפועל קרית־גת — מכבי פתח־תקוה 72:73; אליצור פתח־תקוה — אליצור קרית אונו 60:64; הפועל גבעתיים — מ.מ. גבעת שמואל 56:95.

בצפון ניצחו שתי הבלתי מנוצחות, הפועל נהריה ומכבי קרית מוצקין. הפועל נהריה גברה על הפועל יזרעאל/עפולה ומכבי קרית מוצקין ניצחה את מכבי בת־גלים 72:90.

יתר התוצאות: מכבי חדרה — הפועל עין דור 80:93; מכבי הוד השרון — הפועל קרית־שמונה 77:84; מכבי ימק"א נצרת — הפועל עמק הירדן 56:77; הפועל גו־שמואל הפועל בקעת בית שאן 66:73.

קרית־אתא לסיבוב השני – ניצחה בשווייץ 1:3

כדורעף

שרות "על המשמר"

הפועל קרית אתא, עלתה אמש לסיבוב השני של משחקי גביע אירופה למחזיקות גביע לאחר שניצחה גם במשחק הגומלין שהיה בשווייץ את מחזיקת הגביע השווייצי קבוצת יונה 1:3, בדיוק כפי שניצחה בארץ.

שחקני קרית אתא, במשחק מעולה, הפתיעו את השווייצרים שהובילו בתום המערכה הראשונה 0:1 לאחר נצחון 14:16.

בהמשך התעלה צחי כהן לדרגת משחק גבוהה וסחף את חבריו לנצחון בשלוש המערכות הנותרות — 5:15,12:15,11:15 במשחק שארך 150 דקות.

1200 צופים חזו במשחק.

קבוצת הנשים של הפועל עמק חפר נוצחה גם בגומלין במסגרת משחקי גביע אירופה למחזיקות גביע בידי הקבוצה ההונגרית ואסוטאס בודפשט 3:0. ההונגריות ניצחו במשחק חד צדדי 5:15, 2:15, 1:15.

גם אס"א באר־שבע סיימה את הופעותיה במסגרת האירופאית. בנות אס"א הובסו באנקרה בידי בנות בנקסי אנקרה 3:0 בקלות רבה. משחק זה היה במסגרת משחקי גביע ההתאחדויות האירופאיות.

בתום משחקי הסבוב הראשון העפילו שלוש קבוצות ישראליות לשלב הבא. הפועל מטה אשר בגביע האלופות - גברים: הפועל בת־ים בגביע האלופות נשים והפועל קרית אתא במחזיקות גביע - גברים.

דניאל ניצח בסבב פרנקל

טניס

יצחק אשל

משחקי המאסטרס בטניס של סבב פרנקל על סך פרסים של 25 אלף דולר החלו אתמול במלון אויה סינסטה בטאבה שבאילת.

זו הפעם הראשונה שבבית־מלון זה מתקיימת תחרות בינלאומית לגברים בטניס. סה"כ העפילו לתחרות זו 24 טניסאים מהם 7 ישראלים ו־17 אורחים מחו"ל ואלה העפילו למאסטרס על סמך הישגיהם בשלוש התחרויות הקודמות.

כבר בסיבוב הראשון אתמול ניצח הישראלי מיכאל דניאל את ריגס מיוון 3:6, 1:6, 4:6. שני ישראלים אחרים נוצחו. דרפה מגרמניה גבר על יורם בראון 4:6, 6:7 ודיוויס ג'ייקובסון מארה"ב גבר על חיים ציון 2:6, 6:3, 5:7.

תוצאות נוספות: איסון מאנגליה־דירוז מרומניה 2:6, 3:6, מקטיר מארה"ב - בנסון מדנמרק 3:6, 6:2, 5:7, גורנבור מלוכסנבורג - ויינינג מהולנד 5:7, 2:6, דוברה מרומניה - קרשטס מהונגריה 4:6, 0:6, בוקסטרה מהולנד - פופוביצ'י מרומניה 2:6, 6:7.

המנוצחים בסיבוב הראשון זכו ב־109 דולר כל אחד.

היום יתקיים הסיבוב השני, שלב שמינית הגמר. בתחרויות ליחידים מדורג ראשון דיוויד אנגל משבדיה, רביב וידנפלד מדורג שני ועמית נאור מדורג שלישי.

בתחרויות הזוגות שיחלו היום מדורגים ראשונים שלמה גליקשטיין מישראל ודיוויד ג'ייקובסון מארה"ב.

השופט הראשי בתחרות הוא הבינלאומי דני גלי. אתמול, ביום הראשון של התחרויות, היה קור עז והרוחות הפריעו לשחקנים למצות את מלוא יכולתם.

זלוטיקמן ולאסוף הוחזרו לסגל הלאומי המתחיל בהכנות

יצחק ויסהוף

15 כדורסלנים יחלו היום במחנה־אימון שיימשך עשרה ימים במסגרת הכנותיה של הנבחרת הלאומית לקראת משחקי אליפות אירופה, דרגה ב' בכדורסל, שייערכו בחודש מאי.

המאמן הלאומי, רלף קליין, ועוזרו, מאמן נבחרת העתודה, משה וינקרנץ, הזמינו למחנה־האימון שיחל במכון־וינגייט פנים חדשות/ישנות — הווארד לאסוף (הפועל ת"א) וחיים זלוטיקמן (מכבי ראשל"צ).

יתר 13 המוזמנים הם: דורון ג'מצ'י (קפטן), מוטי דניאל, לאוואן מרסר, אליצור גורדון (מכבי ת"א); עמוס פרישמן (הפועל ת"א); עדי גורדון, ארי רוזנברג (מכבי חיפה); עופר פליישר (הגליל העליון); אמיר בינו, ניר רכליס (מכבי רמת־גן); אבי מאור (הפועל חולון); דורון שפע (הפועל ירושלים) ונדב הנפלד (ללא קבוצה).

המבחן הראשון של הנבחרת יהיה ביום חמישי, השבוע, כשתתמודד ב־8.30 בהיכל־הספורט ביד־אליהו נגד נבחרת הזרים של הליגה, במשחק שכל הכנסותיו יוקדשו למען העיוור בישראל.

במסגרת מחנה־האימון הראשון תקיים הנבחרת שלושה משחקים נגד קבוצות לאומיות: ביום ראשון, ה־17 בחודש, תשחק הנבחרת נגד מכבי ראשון־לציון, באולם בראשל"צ (8); ביום שני תתמודד הנבחרת במכון־וינגייט (8) נגד אליצור נתניה, וביום שלישי בוינגייט נגד מכבי רמת־גן (8).

הנבחרת הלאומית תשתתף בטורניר בין־לאומי (טורניר חג־המולד) שייערך בפאריס ב־28־27 בדצמבר. ישראל וצרפת יקיימו משחק נוסף ב־29 בדצמבר בליון.

הליגה הלאומית יצאה אמש לפגרה של עשרה ימים. המשחקים יתחדשו ב־24 בנובמבר.

בליגת האנ.בי.איי

תוצאות בליגת האנ.בי.איי: ניקס — בולטס 101:111. אטלנטה — שרלוט 111:132. קליבלנד — אינדיאנה 96:121. ניו־ג'רסי — שיקאגו בולס 91:97. דאלאס — סאקרמנטו 71:111. יוטה — סאן אנטוניו 96:105. מילווקי — בוסטון 100:108. דנבר — סיאטל 129:141. גולדן־סטייט — פורטלנד 100:107. לוס־אנג'לס קליפרס — פיניקס 127:138.

שלושה כדורסלני עבר נבחרו לקונגרס בארה"ב

שלמה מלחי

הייצוג הספורטיבי בקונגרס האמריקני נשאר כמו שהיה: שלושה חברים, אולם בהרכב שונה מאשר היה. הכדורסל שהיה מיוצג ע"י שני נציגים מיוצג עתה ע"י שלושה, כולם מהמפלגה הדמוקרטית. ביל ברדלי, סנאטור מניו־ג'רזי, שהיה בעבר כדורסלן ניקס, נבחר שוב. [illegible] נבחר כדורסלן לשעבר מקבוצת ואשינגטון, טום מק־מילן, שנבחר ברוב גדול.

הפנים החדשות של נציגי הכדורסל בקונגרס האמריקני הוא הרברט קוהל (53), בעל קבוצת הכדורסל מילווקי־באקס, אשר גבר על יריבתו הרפובליקנית, סוזן אנגלטר (56), אחרי "קרב" קשה בהפרש 48:52 אחוז.

הפוטבול האמריקני "הפסיד" את נציגו היחיד בקונגרס, שחקן העבר [illegible]

נשים

משחק־צמרת: בני־יהודה – אליצור ת"א

יוסף חכם

במאבק צמרת במחזור השמיני בליגה הלאומית בכדורסל לנשים, תארח הערב ב־8 קבוצת בני־יהודה ת"א, באולמה בבית־בארבור, את האלופה אליצור תל־אביב.

כדורסלניות אליצור ת"א, שנוצחו העונה פעמיים, יתקשו מול המארחות שחוזקו העונה באלומה גורן ורונית דימנט.

יתר משחקי הערב (8): מכבי קרית־מוצקין — הפועל גלבוע, הפועל ת"א — מכבי רמת־חן; הפועל נהריה — אליצור חולון; אליצור קרית־אונו — הפועל חיפה.

ראובן עטר, הכוכב הצעיר של מכבי חיפה:

בית־הספר המעולה שלי היה... דניאל בראיילובסקי

יצחק ויסהוף

יש שמשווים אותו לאורי מלמיליאן וישנם כאלו הממהרים להכתירו כיורשו של הכדורגלן הירושלמי אך ראובן עטר, קשרה הצעיר (18 וחצי) של מכבי חיפה, מעדיף להצטנע ולא להסתנוור מהסופרלטיבים שהורעפו על ראשו לאחר ההצגה שנתן בשבת מול מכבי נתניה – 1:3 למכבי חיפה.

במשחק זה כבש עטר שער אחד ו"בישל" שניים, וזכה לציונים גבוהים ביותר על משחקו: "אינני רוצה להידמות לאף שחקן. אני רוצה להיות ראובן עטר. אמנם שיחקתי טוב נגד מכבי נתניה, אך אני מסוגל לשחק טוב יותר. היו ציפיות גבוהות ממני בתחילת העונה, ואני שמח שאני לא מאכזב את אלו שהאמינו בי".

עטר מגלה כי עבר בית־ספר מעולה בעונה שעברה: "היה לי את דניאל בראיילובסקי. הוא המורה הכי טוב ששחקן יכול לזכות בו כדי ללמוד. אבל הכושר שלי כיום בא בזכות האימונים הקשים אותם אני עובר תחת שרביטם של אמציה לבקוביץ וג'וני הרדי. שאיפתי כיום לסיים את העונה עם 8 שערים. עד עתה הבקעתי שניים, אך לא אתאכזב אם במקום לכבוש אצליח "לבשל" גולים לחברי. רק שננצח".

אולם, שאיפתו הגדולה של הקשר הכשרוני היא לתפוס מקום של קבע בהרכב מכבי חיפה...

מזכירות מרכז הפועל בישיבתה אתמול

אושרו ועדות המישנה

מזכירות מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, אישרה את הרכב 13 ועדות המישנה, הפועלות בסמכות המזכירות.

כזכור, המזכירות משמשת כרשות מבצעת של התאגדות הפועל והיא מוסמכת להחליט ולפעול בין ישיבות המרכז.

ועדות המישנה שנבחרו רשאיות לדון או להחליט בהתאם לסמכויות שניתנו להן ע"י המזכירות.

להלן שמות ועדות המישנה והיושבי־ראש שלהן:

1. ועדה לקשרי חוץ — חיים הרפלד.
2. ועדת כספים ותקציב — יצחק אופק (זמני).
3. ועדת ספורט לעם — יעקב ישי.
4. ועדת הסברה — מוניה אדמתי.
5. ועדה לספורט נשים — שלומית טור.
6. ועדה מקצועית — הררכה עמי שלף.
7. ועדת מחסן וציוד — אהרון להב.
8. ועדת נוער — מרדכי הראבן.
9. ועדת העיטור "לאיש כפועלו" ולעיטור "עמית כבוד" — אריה סריג.
10. ועדת ארגון וסניפים — אליהו בבילה.
11. ועדת המינהל לספורט ייצוגי — מיכאל אלמוג.
12. ועדת תיכנון וכוח אדם — יוסף אשתר.
13. ועדת מעקב להחלטות המזכירות וועדותיה — יוסף ענבר.

בתחילת הישיבה שלחו מזכ"ל הפועל יצחק וחברי המזכירות ברכות למייסדי מכון וינגייט ולד"ר אייו פרומן על זכייתם בפרס ישראל בתחום הספורט.

רגז על קיפוח ירושלים ונטש הישיבה

חבר מזכירות מרכז הפועל ומחזיק תיק הפועל ירושלים, חיים ממן, נטש אתמול ברוגז את ישיבת מזכירות מרכז הפועל שדנה בהצעותיו של מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, למנות יושבי־ראש וחברי ועדות מישנה של המזכירות.

חיים ממן טען, כי מרכז הפועל מקפח לאורך כל הדרך את הפועל ירושלים, ולא נותן לו יצוג הולם במוסדות המרכזיים של הפועל. עוד טוען ממן, כי בישיבה זו מונו 13 ראשי ועדות, ולמרות כל מאמציו לא מונה אף יו"ר מירושלים.

"לא ייתכן שירושלים לא תהיה על המפה של מרכז הפועל. לנו יש 270 קבוצות ספורט בענפים שונים, ואנו זכאים לייצוג הולם" — אמר ממן והוסיף, כי גם בהתאחדות לספורט אין לירושלים נציג, ולאיגוד הכדורסל יש חבר רק בדעה מייעצת.

ממן אמר כי ייכנס תוך יומיים שלושה ישיבת־חירום של מזכירות הפועל ירושלים שתחליט באלו דרכים לפעול.

"ליכודניק מלוכלך" עלה בהרחקה לשני משחקים

יצחק ויסהוף

לא כדאי לערב שיקולים מפלגתיים במשחקי הכדורסל. זאת למד על בשרו שלמה אניסטר, כדורסלן אליצור יבנה מליגה ג'.

אניסטר הורחק לשני משחקים בפועל, לאחר שהטיח לעבר השופט יצחק פלדמן: "ליכודניק מלוכלך". זאת לאחר שמספר החלטות של השופט במהלך משחק קבוצתו נגד אליצור זרחיה, יומיים לפני הבחירות לכנסת, לא מצאו חן בעיניו...

ליגות אזוריות

תיקו בקרב הצמרת

שתי הראשונות בליגת העמקים בכדורגל, הזורע והפצייבה/בית־אלפא, נפרדו בשבת, במחזור ה־4, בתיקו 1:1. להזורע — 7 נקודות ולהפצייבה/בית־אלפא — 6.

תוצאות נוספות: אפי תענך — רמות־מנשה 1:2; בני־נעורה/גבע — אלונים 3:3; גבעת־עוז — בית־יוסף 1:2.

בליגת המשנה בעמקים היו התוצאות: תבור/גזית — מועדון עפולה עלית 2:4; ירדנה — ותיקי בית־שאן 2:4; כפר־קמא — כפר־רופין 0:3. בראש ירדנה, עם 8 נקודות, לפני גזית — 6.

נצחונות לשמרת ועברון

אייל הורן

מחזור משחקים רגוע היה בליגה האזורית הגליל המערבי בכדורגל. התוצאות שהושגו היו שיגרתיות.

שתי המוליכות, שמרת ועברון, השיגו נצחונות. שמרת גברה על צפון 1 — 1:3, ועברון ניצחה את געתון — 0:1.

יתר התוצאות: מצובה — ראש הנקרה 1:2; עין־המפרץ — ארמית 0:5; בצת — מורעה 0:3; גשר־הזיו — חניתה 0:1.

אייאקס — פיינורד 1:2

ליגות באירופה

קבוצת הכדורגל אייאקס אמסטרדם, ניצחה את יריבתה הותיקה פיינורד 1:2 ברוטרדאם, במחזור ה־13 בליגה ההולנדית.

בראש צועדת האלופה פיליפס איינדהובן, שהכניעה ערב קודם־לכן את העולה החדשה, ר.ק.ס. 2:5, משלושער של הברזילאי הבין־לאומי רומאריו.

לפיליפס 23 נקודות מ־14 משחקים ומקדימה בשש נקודות שלוש קבוצות עם משחקים חסרים.

וולנדאם, שניה בטבלה עם 12 משחקים, לאחר שניצחה את וונדאם 1:3.

פורטונה סיטארד אחריה, עם 13 משחקים, גברה בחוץ על דן בוס 0:3.

הארלם במקום הרביעי (17) ניצחה את רודה 0:1. אייאקס מדורגת חמישית עם 16 נקודות מ־13 משחקים ומקדימה בנקודה את פיינורד.

דנייפר — אלופת ברית המועצות

קבוצת הכדורגל דנייפר זכתה בפעם השניה תוך ארבע השנים האחרונות, באליפות ברית־המועצות, לאחר שניצחה את זאלגיריס וילנה 1:3.

דנייפר, קבוצת הכדורגל המקצוענית בברית־המועצות, צברה 44 נקודות והקדימה בחמש נקודות את דינאמו קייב ובשש נקודות את טורפדו מוסקבה.

וינה ושטורם ניצחו באוסטריה

קבוצת הכדורגל טירול, צועדת בראש טבלת הליגה באוסטריה, לאחר שניצחה את וינה 0:2 ולה 27 נקודות מ־19 משחקים ומקדימה בהפרש שערים את אדמירה־ואקר, שהביסה את שטורם גראץ 1:5.

אוסטריה וינה במקום השלישי (25) הפסידה לפורוורטס שטייר בה משחק הסובייטי בלוחין 2:1.

כדוריד

מכבי ראשל"צ – מכבי נתניה 17:24

יוסף חכם

במשחק השלמה במחזור החמישי בליגה הלאומית בכדוריד גברה אמש מכבי ראשון־לציון על מכבי נתניה 17:24 לאחר 7:14 במחצית.

● שערים למכבי ראשל"צ: דרוקר 7, אילדיס 4, עמר 4, אוסלנדר 3, כשן 1, כלדר 1 ופרי 1.

● שערים למכבי נתניה: בוארון 3, אוסוקאגה 3, שמיר 2, מאיר 2, פינקלשטיין 2, דוראי 1, זמיר 1, רנן 1, בכר 1 וסלומון 1.

שפטו אלי פוקס ומשה הרמן, לעיני 150 צופים, באולם ביה"ס בן גוריון בנתניה.

כדורגל

היום: הנבחרת מול הנוער

ראובן חנניה

נבחרתה הלאומית של ישראל בכדורגל תתמודד היום, ב־3 אחר הצהריים, עם נבחרת הנוער במגרש האימונים שליד איצטדיון רמת גן.

הנבחרת תתכנס היום למחנה אימונים ומחר תקיים שני אימונים, בבוקר ואחר הצהריים במכון וינגייט.

השבוע מקיימת הנבחרת את מחנה האימון שלה בימים ב' ו־ג', על פי דרישת מאמני הליגה הלאומית כדי שישחקני הסגל יהיו ברשות המאמנים לקראת סוף השבוע ויתכוננו כראוי למשחקי הליגה.

דחיה למשחקי ליגה א'

השביתה במגזר הערבי תדחה, בצורה עקיפה, את משחקי ליגה א' בכדורגל שהיו אמורים להתקיים מחר.

ההתאחדות לכדורגל החליטה לדחות את משחקי המחזור לשבוע הבא בשל העדר כוח שיטור במגרשים.

לאשק זכה

הטניסאי יעקב לאשק משוויץ, המדורג רביעי בטורניר "הפרס הגדול" בלונדון, ניצח במשחק הגמר, לאחר מאבק מרתק, את המדורג חמישי, יונאס סוונסון משבדיה 7־6, 3־6, 6־4, 6־0, 7־5.

האלוף האולימפי בטניס, הצ'כי מילוסלאב מאצ'יר בן ה־24, זכה בטורניר ההזמנה בשטוטגרט, לאחר שניצח במשחק הגמר תוך 75 דקות, את אנדרס גומז מאקוודור 3:6, 2:6 ונטל פרס כספי בסך 100 אלף דולר. מאצ'יר מדורג עשירי בעולם.

נחנך סניף למכבי בבודפשט

מועדון מכבי חדש נפתח לאחרונה מעבר למסך־הברזל, בבודפשט בהונגריה — על־ידי מסר יאנוש גונדה, שהשתתף בקונגרס מכבי אירופה, שנערך בשבוע שעבר באמסטרדם.

גונדה הודיע רשמית כי הונגריה תשתתף במכביה ה־13, שתתקיים ביולי 1989 בישראל, והביע משאלה לארח בבודפשט את הקונגרס הבא של מכבי אירופה בעוד שנתיים. מאז מלחמת העולם השניה לא השתתפו ספורטאים הונגריים במשחקי המכביה.

דובר מכבי העולמי מציין כי ביוגוסלביה כבר קיים מועדון של מכבי מאז 1983, ומתקיימת בו פעילות ספורטיבית.

אריה רוזנצוויג, יו"ר הוועד המארגן של המכביה ה־13, שהשתתף בדיוני מכבי אירופה אמר, כי הנושא המרכזי היה ההכנות למכביה וניכרת התעוררות בארצות לקראת המשחקים.

היעוד של צבי בן־צבי: החדרת הספורט לנכים

צבי בן־צבי הלך לעולמו, בגיל 62, בדיוק כאשר משלחת הנכים החלה בהצלחותיה במשחקים האולימפיים בסיאול.

האיש, שהיה בין מניחי היסוד לספורט־נכים, והיה בעצמו ספורטאי מצטיין, שייצג את ישראל בכדורסל במשחקים אולימפיים, לא זכה ליהנות מהרוח־המשך שטיפח.

צביקה, יליד האיין ב־1926, היה פצוע מלחמת השחרור. לא נכנע למגבלותיו. כבר באמצע שנות החמישים החל בפעילות ספורט בין הנכים. היה מראשי המייצגים את ספורט הנכים בזירה הבין־לאומית. הוא האמין בפעילות גופנית־ספורטיבית לנכים זמן רב לפני שהנושא החל לחדור.

כנכה צה"ל היה לו אתגר להחדיר את נושא הספורט בין הנכים שנטשו את בתי־החולים.

צביקה בן־צבי היווה דוגמא. היה בחמישיה הראשונה של הנכים בכדורסל שפעלו על עגלות. (ואלוף ישראל בעבר בטניס־שולחן, אוטו ספרבאום, כיום מהפעילים בספורט הנכים, קורא לעגלת־נכים — כסא־נע). ספרבאום, שהכיר היטב את בן צבי, מציין את רצונו האדיר: "הוא פעל לא רק כספורטאי, היה מהפעילים בספורט הנכים וחבר ועדת הספורט של נכי צה"ל וארגון הנכים" — מציין ספרבאום, המדגיש כי יוזמתו ופעילותו יזכרו עם לכתו.

צביקה בן־צבי טען תמיד שיש להקנות לספורטאים־הנכים שוויון־זכויות. "ספורט הנכים חשוב לחיי האנשים" — היה אומר ועושה עד יומו האחרון.

אתמול פקדו חבריו את קברו בבית־העלמין ברעננה ביום השלושים למותו.

י.פ.

מ ב ט ח י ם מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ

מ ב ט ח י ם מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ

מאזן ליום 31 בדצמבר 1987

נ כ ס י ם	באור	1987 שקל חדש	1986 שקל חדש
1. השקעות מוכרות			
בעדהדה	2	1,525,796,470	847,368,231
הפקדות		58,171,097	58,171,095
מקרקעין שנרכשו לפני 29.8.57 בעלות, בניכוי פחת שנצבר		95	97
		1,583,967,662	951,786,323
2. השקעות אחרות			
בעכמדה	2	26,157,827	25,477,058
הפקדות		40,980,075	20,970,580
מקרקעין בעלות, בניכוי פחת שנצבר		5,813,492	3,788,398
השקעה בחברה בת		7,771,129	7,999,898
		80,722,523	58,235,934
3. רכוש קבוע			
ציוד, רהוט, כלי רכב ומלאי בניכוי פחת שנצבר		1,170,300	708,426
4. הלוואות לחברים			
באמצעות מעבידים		18,476,185	4,882,259
5. רכוש שוטף			
מעסיקים בחשבון שוטף בניכוי קרן לחובות מסופקים		12,971,363	10,451,384
שטרות והמחאות לקבל		3,448,725	2,155,220
חייבי ריבית והצמדה		95,097,369	74,927,137
חייבים אחרים		2,814,308	3,034,199
מזומנים והמחאות בקופה		1,033	
		134,232,798	90,568,434
סה"כ לפני שיערוך		1,798,669,468	1,106,181,376
6. הפרשי שיערוך		5,683,173,778	4,882,925,394
		7,481,843,246	5,989,106,770

הון והתחייבויות	באור	1987 שקל חדש	1986 שקל חדש
7. הון פנסיוני	9		
התחייבות אקטוארית למקבלי פנסיה		3,555,000,000	2,720,000,000
התחייבות לאחרים		3,459,104,526	2,923,504,021
קרן פנסיה - סך הכל	11	7,014,104,526	5,643,504,021
עתודות פנסיוניות	5.11	149,464,086	103,662,464
קרן שמורה		87,000	58,000
יתרה בלתי מיועדת		301	250
		7,163,655,913	5,747,224,735
8. קרנות אחרות			
קרן תגמולים	4.13	12,909,813	33,032,599
קרן פיצויים	4.14	189,844,489	137,569,011
קרן תג"ם	15	979,786	901,329
קרן חסכון	4.12	65,051,884	34,741,412
		268,785,972	206,244,351
9. קרנות הדדיות וסוציאליות			
קרן חופשה	3	13,625,065	3,286,396
קרן חגים והבראה	3.16	3,495,143	1,111,634
קרן מחלה ותאונה	3.17	10,796,464	7,400,755
		27,916,672	11,798,785
10. מקבלים לפני זיכוי אישי		8,539,712	12,588,695
11. התחייבויות שוטפות			
בנקים		532,155	283,188
זכאים ויתרות זכות		7,238,586	6,034,096
ספקים		5,174,236	4,932,918
		5,174,977	11,250,202
		7,481,843,246	5,989,106,770

עמוס ערן — מנהל כללי
י. רוסצ'יגא — יו"ר המועצה

דוח רואה החשבון המבקרים של "מבטחים" מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ

בדקנו את המאזן של מבטחים מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ, ליום 31 בדצמבר 1987, את חשבון הכנסות והוצאות וחשבון יעוד העודפים לשנה שנסתיימה בדצמבר 1987, את חשבון הכנסות והוצאות וחשבון יעוד העודפים לשנה שנסתיימה באותו תאריך. בדיקתנו נערכה לפי תקנה בביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי־חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון) תשל"ג־1973 ובהתאם לכך נקטנו אותם נוהלי ביקורת שחשבננום לדרושים בהתאם לנסיבות.

חישוב ההתחייבות למקבלי פנסיה נעשה על ידי אקטואר.

לדעתנו, הדוחות הנ"ל, בשים לב לאמור לעיל, משקפים באופן נאות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים לגבי קופות גמל, את מצבה הכספי של החברה ליום 31 בדצמבר 1987 ואת תוצאות פעולותיה לשנה שנסתיימה באותו תאריך וזאת על בסיס המוסכמות של העלות ההסטורית.

בהתאם לסעיף 212 של פקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג־1983, אנו מצהירים שקיבלנו את כל הידיעות והבאורים שנדרשו על ידינו וכי חוות דעתנו ניתנת לפי מיטב ידיעותינו והבאורים שקיבלנו ובספרי שכראה מתוך פנקסי החברה.

תל־אביב, 19 ביוני 1988 — י. לידן ושות' - רואי־חשבון

מ ב ט ח י ם מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ

* טבלת תחזית פיננסית - לכל שנה עשירית (במליוני ש"ח)

שנה סידורית	שנת תחזית	הכנסות מדמי־גמולים	הכנסות מריבית	** סה"כ הוצאות	יתרת הון לסוף השנה
0					5,767.00 ***
1	1988	617.27	352.80	390.92	6,346.16
11	1998	927.51	804.99	760.03	14,305.25
21	2008	1,289.16	1,449.22	1,597.03	25,448.93
31	2018	1,596.01	1,899.08	3,273.54	32,711.69

* בתשואה ריאלית שנתית בשעור 6%.
** לתשלומי פנסיה לפורשים ולהוצאות תפעול.
*** יתרת ההון בסכום 7,200 מליון ש"ח לאחר ניכוי בסך 1,433 מליון ש"ח בגין התחייבות לעמיתים לא פעילים (מקפיאי זכויות).

מאזן אקטוארי לדצמבר 1987
(במליוני ש"ח)

תשואה ריאלית שנתית על השקעות הקרן	6%	5.3%
נ כ ס י ם		
1. הכנסות מדמי־גמולים	16,577	20,824
2. הון צבור	7,200	7,200
3. סה"כ נכסים	23,777	28,024
ה ת ח י י ב ו י ו ת		
1. לעמיתים פעילים (קיימים וחדשים)	21,033	28,787
2. לעמיתים לא פעילים (מקפיאי זכויות)	1,433	1,634
3. לפנסיונרים קיימים	3,370	3,555
4. סה"כ התחייבות	25,836	33,996
עודף התחייבויות על נכסים (באחוזים מההתחייבויות)	8%	17.6%

* בהנחה של גידול ריאלי שנתי של 3% בשכר הממוצע (גידול ריאלי של 2% גורם להקטנה משמעותית בהתחייבות).
הדו"ח האקטוארי המלא מהווה חלק בלתי נפרד ממאזן זה.

ת צ ה ר ת ה א ק ט ו א ר

1. אני מאשר שהמאזן האקטוארי המצורף בזה הוכן ונחתם על־ידי.
2. המאזן הוכן על־פי הוראות תקנות מס־הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) תשכ"ד־1964.
3. המאזן מבוסס לפי מיטב הערכתי, על ההתחייבויות המשוערות של הקרן. ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא המהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן.
4. היתה לי גישה חופשית לכל מסמכי הקרן.
5. אין לי הסתייגויות הנוגעות ל־:
א. המסד הסטטיסטי של המאזן האקטוארי, ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא המהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן.
ב. שיטות החישוב.
ג. נתונים שהתקבלו ממאזן החשבונאי, ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא המהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן.
ד. הגישה והטיפול במסמכי הקרן.
ה. נושאים אחרים, ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא המהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן.

10.11.88 — יעקב אנטלר - אקטואר

פגישת היכרות בין ח"כ פארס לחברי מצר והכפר מייסר

כתב "על המשמר"

בגוועון של קיבוץ מצר התקיים בשבת מפגש משותף של אנשי הכפר מייסר ואנשי הקיבוץ בהשתתפותו של חבר הכנסת החדש חסיין פארס, אשר ציין שזו לו הופעתו הפומבית הראשונה לאחר הבחרו לתפקידו החדש. במפגש השתתפו גם יאיר גבאי, חבר קיבוץ מצר, שהוא ראש מועצה אזורית מנשה וכן חברים נוספים, ביניהם פעילי ר"צ באזור. המפגש הוקדש לסיכום מערכת הבחירות וכן לשיתוף הפעולה בין הכפר מייסר וקיבוץ מצר.

הארוע המרכזי במפגש היה שיחה עם חסיין פארס, שסיפר על עצמו, תולדותיו וההיסטוריה שלו כמפ"ם, היסטוריה בת כמעט 40 שנה. במפגש השתתפו למעלה מ־100 חברים ממייסר וממצר והוא התקיים באווירה לבבית ליד שולחנות ערוכים. לאחר המפגש הוזמן חסיין פארס להתארח בבית ראש הוועד המקומי של הכפר מייסר ג'מיל אבו־רקייה והסב גם שם עם חברים בביתו של ג'מיל עוד שעה קלה.

ביקורת על הטיפול במשבר "רמים" בק"ש

יהודה צור

מיכאל יעקובי מזכיר מפ"ם בקרית שמונה, ומועמדה לראשות מועצת פועלי קריית שמונה בבחירות הקרובות, תובע ממזכיר מועצת הפועלים, שלום יוסף לכנס מייד את מליאת המועצה לדון במשבר פיטוריהם של 94 פועלי מפעל "רמים" בעיר. מיכאל יעקובי מסר שמועצת הפועלים לא טיפלה כפי שצריך במשבר במפעל וכי קיימת אפשרות להבריאו בלי צורך לפטור עובדים. חברי מפ"ם באזור מסרו כי בגלל התנגדות מזכיר מועצת הפועלים נמנע ביקורה של משלחת חברי מפ"ם, מן העיר ומן הקיבוצים במפעל כדי להביע הזדהותם עם העובדים. לפועלים נמסר שמועצת הפועלים לא רואה בעין יפה בואם של גורמים פוליטים זרים לתחומי המפעל.

אטנבורו יביים סרט על צ'פלין

יוסי שיפמן

הבמאי הבריטי ריצ'ארד אטנבורו הזכור לשוחרי הקולנוע מסרטו "גנדי" זכה להיות הבמאי הראשון שיפיק סרט על חייו של צ'רלי צ'פלין, שהיה הבולט בין יוצרי הקולנוע במחצית הראשונה של המאה שלנו.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 31 בגוש 7007 רח' עמק חפר בחריגות, 40 ס"מ מקו בנין צדדי, 60 ס"מ מקו בנין אחורי, יציאה לגג עד 6% הקלה בבניה.
את התכנית מס' 415/88 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 509 בגוש 8267 רח' עציון מס' 21 בחריגות, מבוקשת כהקלה: 30 ס"מ קו בנין צדדי.
את התכנית מס' 408/88 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

החל הדיון בערעור חוה יערי ואביבה גרנות

סנגוריה של גרנות: היא היתה בהלם ולכן לא הזעיקה עזרה

השופט חלימה: "היא היתה צריכה להגיב אחרת" ● השופט מנחם אלון: "אדם שכך נעשה לנגד עיניו, איך הוא ממשיך לטייל בתל אביב, הולך לביתו ואינו מזעיק כל עזרה"

עתי"ם

הדיון בערעורן של חוה יערי ואביבה גרנות, שהורשעו ברצח מלה מלבסקי ונידונו למאסר עולם, החל אתמול בבית המשפט העליון בירושלים. השתיים הורשעו בבית המשפט המחוזי בתל אביב בגניבת כספה של מלבסקי, תיירת מארה"ב, ולאחר שגילתה זאת, נסעו עימה לחוף תל ברוך ורצחו אותה במהלומות מערוך. אח"כ דרסה אותה יערי בגלגלי מכונית הסובארו שלה.

פרקליטי גרנות טענו, כי שלושת שופטי בית המשפט המחוזי בתל אביב טעו כאשר קבעו כי היה תיכנון מוקדם של הרצח, וכל מה שאירע במארס 85', ליד מלון מנדרין, היה תוצאה של תיכנון זה.

"ננסה להפיל את הבסיס של התיכנון המוקדם, כך שלא יישאר דבר נגד גרנות", אמר לשופטים פרקליטה. הוא הסביר, כי שלושת השופטים בבית המשפט המחוזי שוכנעו שהפגישה עם מלבסקי נקבעה בנוכחותה של גרנות, אך לטענתו, הם נמנעו לקבוע זאת בצורה חד־משמעית, משום שלא היתה בידם עובדה מוצקה, לקבוע זאת.

לדבריו, יערי תיכננה לקחת את מלבסקי להלון מנדרין, כדי לומר לה ששם היא מחזיקה משרד וכו ני־כסים שיוכיחו שכספה אינו חסר. בדרך היכתה יערי, שנהגה ברכבה, את מלבסקי שישבה לצידה במערוך שהביאה.

עו"ד יפתח אמר, כי אין בסיס למסקנת שופטי המחוזי, כי יערי וגרנות לקחו מביתה של גרנות את המערוך. "כל השכנים בביתה של גרנות, שנחקרו במשטרה, אמרו שאינם יודעים דבר על מערוך, שכביכול, השאילו לה".

עוד טען, כי אי אפשר לקבל מצב, שבו השופטים פוסלים 99 אחוז מעדותה של יערי ומקבלים אותה רק בשתי נקודות, המפלילות את גרנות.

גם בנקודה נוספת שללו סניגוריה של גרנות להלוטין את קביעות בית המשפט, כי לאחר שהוכתה מלבסקי, סייעה גרנות ליערי להוציא את הגופה אל מחוץ למכונית. מלבסקי היתה באותה עת חסרת הכרה, אך גרנות היתה משוכנעת שכבר מתה. זו היתה, לדעת השופטים, הראייה המרכזית שגרנות היתה שותפה ברצח. סניגוריה טענו, כי יערי לבדה הוציאה את הגופה מהמכונית. מלבסקי, לטענתם, היא אשה קטנה ורזה שמשקלה היה בסך הכל 43 ק"ג, כך שיערי היתה צריכה לגרור אותה כשני מטרים מחוץ למכונית.

השופט אברהם חלימה: "היא היתה צריכה להגיב אחרת". אב בית הדין השופט מנחם אלון הוסיף: "אדם שכך נעשה לנגד עיניו, איך הוא ממשיך לטייל כך בתל־אביב ולא מזעיק עזרה. איני מבין כיצד אדם שמגיע למקום רצח, נוסע לביתו לאחר הרצח מבלי לעשות מאומה".

אביבה גרנות וחווה יערי בבית המשפט העליון אתמול.
(תצלום: רחמים ישראלי)

פרקליטיה של גרנות טענו, כי אם גרנות חשבה שמלבסקי מתה עוד במכונית, אין משמעות משפטית לסיוע שלה בגרירת הגופה. על כך העיר סניגוריה של גרנות השיבו, כי גרנות נכנסה להלם, ולאחר שראתה שיערי מכה את מלבסקי, צעקה לה "את משוגעת, מה עשית".

עו"ד יפתח: "מה מצפים ממנה לעשות במצב כזה". השופט אלון השיב לה "כמה מטרים משם גרים אנשים. אדוני אומר שהיא מופתעת ושהיא לא היתה שותפה לתיכנון. התנהגותה אולי מעידה על ההיפך".

יפתח לא הירפה. הוא ביקש מהשופטים שלא לאשר את הרשעתה של גרנות, רק משום שלא הזעיקה עזרה. "הדברים האלה אינם מספיקים, כדי לשלוח אדם למאסר עולם. צריכים להיות זהירים".

בתום הדיון אתמול החל לטעון סניגורה של חוה יערי עו"ד דוד ויניצקי. הוא אמר, כי ינסה להוכיח לבית המשפט שיערי לא גנבה את כספי מלבסקי, משום שהכסף כלל לא היה שייך למלבסקי, אלא לחוה יערי. עו"ד ויניצקי ימשיך היום בטיעוניו.

הוארך מעצרו של נפתלי בוזגלו החשוד ברצח הילד חנן זגורי

יואב אביב

בית משפט השלום בחיפה האריך אתמול פעם נוספת את מעצרו של נפתלי בוזגלו, החשוד ברצח הילד חנן זגורי לפני כשלושה חודשים.

בוזגלו הובא אתמול לבית משפט השלום בחיפה שם טענה פרקליטתו, כי החשוד הודיע לה, כי אינו מוכן לשתף עוד פעולה עם הרופאים, שביקשו לקבוע אם הוא שפוי.

נציג המשטרה טען בבית המשפט לאחר שהציג לשופט את בקשת היועץ המשפטי לממשלה להמשיך ולעצור את בוזגלו, כי יש בידי המשטרה חומר ראיות שחלקו חדש, ושיש בו כדי לחזק את החשד, כי הוא רצח את הילד.

השופט ראובן בן חורין אמר בהחלטתו לעצור את נפתלי בוזגלו ל־15 יום נוספים, כי הוא מקבל את טענת נציג המשטרה. הוא אמר, כי מעיון בחומר החסוי הוא קיבל רושם שיש בידי המשטרה חומר הקושר את החשוד לכאורה למעשה.

השופט קבע, כי יש לאפשר למשטרה "להמשיך" ולחקור בפרשה והורה להחזיק בבוזגלו במעצר 15 יום נוספים ולשולחו פעם נוספת להסתכלות.

מצפים לפיחות ולירידת הדולר

אלחנן הורוביץ

השבוע תוסיף להשפיע על הבורסות בעולם ההתפתחות המשו־נה שהיתה בהן בשבוע שעבר. ביום ג' של השבוע שעבר שרר בהן חשש, פן ינצח דוקאקיס בבחירות לנשיא ארה"ב. כאשר נעלם חשש זה, עלו שערי המניות בטוקיו לשיא שטרם היה כמוהו. גם בבורסות אחרות באה מגמת עלייה. אבל עברו רק כשעתיים אחרי שפורסמו התוצאות הסופיות של הבחירות לנשיאות ארה"ב וכבר החלו להישמע שוב „נבואות שחורות", שלפיהן עלול הדולר לרדת ב־20 אחוז תוך 3 השנים הבאות.

מפיצי „הנבואות השחורות" הצ־ביעו על הבעיות הקשות, שהקונגרס הדימוקראטי יפריע לנשיא הרפובי־ליקני החדש לפתור. בוש יעמוד לפני הברירה: להקטין את הוצאות ממשלתו או להגדיל עוד יותר את החובות של ארה"ב, בשעה שידרשו ממנו להוריד את שיעורי הריבית, כדי למנוע משבר מסוכן בארה"ב ובמדינות רבות בכל חלקי העולם.

ב־13 הימים הראשונים של החודש ירד הדולר מ־124.90 ל־122.65 ין יפאני, מ־1.7692 ל־1.7345 מ"ג, מ־1.4906 ל־1.4570 פר"ש, מ־6.0408 ל־5.0025 פר"צ. באותו פרק זמן עלתה לישט"מ מ־1.7772 ל־1.8160 דולר.

בבורסה בת"א, חלה קפיצה תלולה בנפח העסקאות באג"ח ובמ־ניות הבנקים שבהסדר, כששניהם נרשמו המחזורים החודשיים הגבו־הים ביותר מאז תחילת השנה.

גלגלי הבורסה

המחזור באוקטובר הסתכם ב־922 מיליון שקל, לעומת 430 מיליון שקל בכ"א מהחודשים אוגוסט וספטמבר.

אתמול עלה ערך השוק של המניות החופשיות ב־1.05 אחוז (מתחילת השנה ירד נומינלית ב־14.5 אחוז) מניות ההסדר ירדו אתמול ב־0.08 אחוז ובעוד שעלו מתחילת השנה ב־16.64 אחוזים.

עליות במחזורים גדולים

במגמת עלייה בלתי־רגילה החל אתמול לפני הצהריים המסחר הרב־צדדי במניות. מ־30 המניות הנרשמות ירדו רק 4 (הבינלאומי ב־0.2, כלל נדל"ן ב־1.4, פולגת ב' ב־1.5 וטבע ב־1.2 אחוזים). העליות הגדולות ביותר היו ב־5.3 אחוזים, באלרון ובכלל תעש' אל'. המחזורים היו גדולים באופן יוצא מן הכלל והסתכמו ב־3.2 מיליון שקל בשלב מסחר זה.

אחרי הצהריים בשלב השערים המשתנים התחזקה עוד יותר מגמת העלייה. מ־28 המניות, שנסחרו בפועל, עלו 23 ורק 2 ירדו ו־3 נשארו בלי שינוי. הביקושים להן הסתכמו ב־2.4 מיליון שקל וההיצעים — ב־987 אלף שקל. המחזור הוגדר כ„גדול מאד" והסתכם ב־4.4 מיליון שקל (2.7 מיליון דולר). מדד המניות הנסחרות במשתנים עלה מ־88.59 ל־90.64 נקודות, ב־2.31 אחוזים.

70 אחוז מהמחזור — בעלייה

מ־402 הנסחרות במניות החופשיות עלו אתמול, 160, ירדו, 104 ו־138 נשארו בלי שינוי. הביקושים להן הסתכמו ב־7.3 מיליון שקל וההיצעים — ב־4.1 מיליון שקל. המחזורים בהן היו הגדולים ועלו ל־13.1 מיליון ש"ח (8.1 מיליון דולר). חשובה ביותר היא העובדה, ש־70 אחוז (9.2 מיליון שקל) ממחזור גדול זה היו בעלייה, 15 אחוז (כ־2 מיליוני שקלים) בירידה ו־15 אחוז ללא שינוי בשערים.

העלייה הגדולה ביותר היתה ב־15 אחוז באו.ה.ה. והירידה הגדולה ביותר — ב־15 אחוז במרכזית.

תעלומת מניות ההסדר

במניות ההסדר נמשכה מגמת הירידה. מהן עלו 3, ירדו 7 ו־8 נשארו בלי שינוי. ההיצעים בהן עלו ל־2.4 מיליון שקל והביקושים הסתכמו ב־592 אלף שקל. המחזור בהן הגיע ל־5 מיליוני שקלים (3.1 מיליון דולר).

מגמת הירידה במניות ההסדר על אף ציפיות בלתי־פוסקות לפיחות — מוסברת בהתנהגות ספקולנטים, שהתשואות השנתיות של מניות ההסדר נראות קטנות בעיניהם, בשעה שהם יכולים להרוויח הרבה יותר תוך ימים ספורים במניות חופשיות.

התשואות הדולריות של מניות ההסדר מסוג '91 נעו בין 4.01 ל־5.72 אחוזים ומסוג '89 בין מינוס 2.44 לבין פלוס 0.69 אחוזים.

ביקוש למדדיות והיצע בדולריות

בשוק איגרות החוב עלו ב־0.43 אחוז (וב־24.62 אחוזים מתחילת השנה) הממשלתיות הצמודות במאה אחוז למדד המחירים לצרכן.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת הודעה בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור [illegible] ברחוב ע"ר בן־גוריון [illegible] גוש 6211 חלקה 19.
תיק בנין 3/0204/062
בקשה מס' 880873
[illegible] הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כססי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עירית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה ע"י חתוכה [illegible], עזרא אהרון, אצל עו"ד דוד בנה, רח' ביאליק 11 [illegible] בקשה להיתר [illegible] [illegible] הרצליה, רח' מדינת היהודים גוש 6416 חלקה [illegible] [illegible] ביותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה. [illegible] [illegible]
כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149, 150 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון בגוש 6418 חלקה 11 [illegible] בקשה לאישור שימוש חורג: [illegible] [illegible] לבית נעמת, מועדון חברה לפעילות חוגים והעשרה.
התנגדות יוגשו בתוך 14 יום מקבלת מודעה זו אל משרדי הועדה המקומית.
עו"ד [illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

נער ערבי בן 13 נדקר בקטטה עם נערים יהודים

יואב אביב

נער ערבי בן 13 מחיפה נדקר אתמול בצהרים בריאותיו ובחלקי גוף אחרים בקטטה בין קבוצה של נערים יהודים לקבוצה של נערים ערבים.

3 נערים יהודים ו־3 נערים ערבים נפגשו בווידיאו במשכיר לצרכן בחיפה. בין הקבוצות התפתח ויכוח ולבסוף ירדו הנערים לחניון בקומת הקרקע של הבנין.

אחד הנערים היהודים שלף לפתע סכין טפטים מכיסו, ודקר את אחד הנערים הערבים. הוא פער חור בריאותיו ופגע ככל הנראה גם בטחול. כן גרם לחתכים רבים בפניו ובחלקי גוף אחרים, ונמלט מן המקום.

המשטרה, שהגיעה למקום, עצרה 4 מהנערים שהיו שותפים לסכסוך. הנער הפצוע פונה לבית החולים רמב"ם בחיפה שם נותח. הדוקר טרם נתפס, אך זהותו ידועה למשטרה.

נמלט מכלאו בעזרת תעודת זהות של חברו

יואב אביב

האסיר שמעון אלימלך, המרצה עונש מאסר עולם, הצליח לחמוק מידי החוק פעמיים ב־48 שעות.

אלימלך נמלט, על פי החשד, בשבוע שעבר בסיוע של יהודה גואש. ביום שישי הובאו השניים לבית משפט השלום בחיפה, שם ביקש נציג המשטרה להורות על מעצרו של גואש כחשוד בסיוע להמלטות של אלימלך. שופט השלום סלים ג'ובראן הורה לעצור את אלימלך. אך החליט לשחרר את גואש בערבות כספית.

שוטרי הליווי של בית המעצר קראו לגואש כדי להגיע למזכירות הפלילית של בית המשפט ולשחררו בערבות. גואש לא ענה ובמקומו התייצב שמעון אלימלך כשהוא מצוייד בתעודת הזהות של גואש.

אלימלך שוחרר בערבות ונמלט. לאחר שנמלט ביקש גואש לשחררו במצוות השופט, ואולם המשטרה החליטה לעוצרו פעם נוספת בחשד לסיוע בבריחתו של אלימלך.

עלה מספר התלונות על תקיפה מינית

קובי מנדל

עלה מספר הפניות בעניין תקיפות מיניות, שהופנו למרכז הסיוע לקורבנות אונס בחיפה. מספר הפניות בששת החודשים הראשונים של השנה עלה על מספרן בכל השנה שעברה.

לקראת האסיפה הכללית של המרכז ביום חמישי נימסר, כי עתה יפעל המרכז גם בחינוך למניעת מעשי אונס. לדברי ג'סיקה נבו ומאמיה דאור, מפעילות המרכז בחיפה, "מניעה אין פרושה רק להנצל מתקיפה מינית, אלא לעקור את התפיסה, כי אונס והפחד מאונס הן תופעות שצריכים להתרגל לחיות עימן". באסיפה השנתית יוצג לראשונה פרוייקט סיוע לאוכלוסיה הערבית, פרוייקט שניפתח באחרונה.

ביבי לעברייני טבריה: אל תבריחו את משקיפי האו"ם

כתבנו בעמק

בעקבות גל גניבות מבתי משקיפי או"ם בטבריה החלה המשטרה לסמן את רכושם. מפקד משקיפי האו"ם בעיר, קטונל ג'ונסי, נפגש עם מפקד תחנת המשטרה בעיר, סנ"צ דני רמתי, ודן עימו בתופעה.

בפגישה סוכם, כי המשקיפים ובני ביתם יקבלו ייעוץ מהמשטרה בנושאי מיגון, וכל רכושם יסומן, כנוסף להגברת הסיורים באזור שכונות המשקיפים.

לא מכבר יצא ראש העיר, יגאל ביבי, בקריאה לעברייני העיר שלא לפגוע בשמה הטוב של העיר, ולא להבריח ממנה את המשקיפים ולהפסיק את ההתפרצויות לבתיהם.

● בית המשפט העליון קבע, כי ד"ר רפאל שמשוני רופא עור שהשמיט הכנסות והעלים מס, ירצה חצי שנת מאסר בפועל. שלושת השופטים, אהרן ברק משה בייסקי ודב לוין, דחו את ערעורו של ד"ר שמשוני שביקש, באמצעות פרקליטו עו"ד רוטמן, להמיר את עונש המאסר בפועל, בעבודות שרות.

לחברנו אשר גורפינקל ומשפחתו
משתתפים בצערכם
במות האח
נתן
קיבוץ נגבה

לחברנו אהרון הלפר ובני המשפחה
אתכם ביגונכם הכבד במות הבן
חגי
המחלקה הטכנית של
קיבוצי השוה"צ בע"מ